

Pivški list

Zelenikras

Foto: Tina Kim

HVALA VSEM, KI V LOKALNI SKUPNOSTI USTVARJATE USPEŠNE ZGODBE

Je že tako v življenju, da moramo večkrat potegniti črto, se ustaviti, umiriti in s trezno hladno glavo razmisliti ter narediti revizijo dogajanja zadnjega obdobja. Letošnje leto je to od nas zahtevalo že večkrat, a najpomembnejša za naše kraje je pred vrati. Po štirih letih se bomo ponovno odpravili na lokalne volitve in izbirali svoje predstavnike v vse organe od krajevnih skupnosti, občinskega sveta do župana. Bodimo poštene in stvarno ocenimo stanje v občini in na podlagi tega svoj glas namenimo ljudem, ki jim zares zaupamo. V preteklosti smo se znali preudarno odločati in vem, ker vam zaupam, dragi občani, da bo tudi letos tako.

Skupaj z mandatom naših predstavnikov pa se zaključuje tudi mandat članov uredniškega odbora Pivškega lista, ki bi se jim ob tej priložnosti iskreno zahvalila za prijetno vzdušje, ki je vladalo ob našem skupnem ustvarjanju in sodelovanju, predvsem pa za poenotena prizadevanja za raznolike, vsebinsko bogate, konstruktivne in skrbno pripravljene vsebine. Hvala Silvo, Irena, Danijel, Nataša in Evgen, ki ste bili izjemno pomemben glasnik naših občanov in nepogrešljiv del ustvarjanja Pivškega lista zadnjih štirih let.

Verjamem, da bo glasilo tudi v prihodnje dobrodošlo v vaših domovih, predvsem ker je Pivški list nabor vsega, kar Pivčani znate, zmorete, dosežete, ustvarjate in si želite.

Doris Komen Horvat
odgovorna urednica

Naslov uredništva: Občina Pivka,
Kolodvorska cesta 5, 6257 Pivka
Telefon: 05/72 10 100
Spletna stran: www.pivka.si
Elektronski naslov: pivski.list@pivka.si
ISSN št. 2536-4367
Naklada: 2400 izvodov
Prejmejo ga brezplačno vsa gospodinjstva v
Občini Pivka.
Uredniški odbor: Nataša Biščak, Silvo
Čelhar, Danijel Kovačič Grmek, Irena
Margon, Evgen Primožič
Glavna in odgovorna urednica:
Doris Komen Horvat
Fotografija na naslovnici:
Valter Leban
Jezikovni pregled: Irena Margon
Oblikovanje: Kreaktiva
Tisk: Abakos d.o.o.

Uredništvo si pridržuje pravico, da članke ustrezno skrajša in jih v primeru, ko v skladu s programsko zasnovno glasila ne sodijo v nobeno izmed rubrik, ne objavi. Nenaročenih prispevkov ne honoriramo.

VABLJENI K SOUSTVARJANJU OBČINSKEGA GLASILA

Vaše prispevke za januarsko številko pričakujemo

najpozneje do 4. januarja 2023

na e-naslov: pivski.list@pivka.si.

ZAHVALA ČLANICAM IN ČLANOM OBČINSKEGA SVETA ZA KONSTRUKTIVNO DELO V IZTEKAJOČEM SE MANDATU

Foto: Valter Leban

Na zadnji redni seji Občinskega sveta Občine Pivka se je župan vsem občinskim svetnicam in občinskim svetnikom zahvalil za dobro in konstruktivno delo v iztekaajočem se mandatu.

Za konstruktivno delo se je zahvalil tudi podžupanu Borisu Rebcu ter Jani Gržinič, ki je funkcijo podžupanje opravljala del mandata.

V preteklih štirih letih je tako občinska uprava s podporo občinskega sveta izvedla številne pomembne projekte in dogodke, naj omenimo samo večje: zgraditev vodovoda in ostale komunalne infrastrukture v Radohovi vasi, Selcah in Slovenski vasi, komunalno opremljanje novih zemljišč v industrijski coni v Neverkah in zgraditev podjetniškega inkubatorja, prenova ceste Parje - Juršče, prenova cest v Neverkah in Dolnji Košani, rekonstrukcija prepusta Farjevec ter prepustov v Narinu, zamenjava oken in ureditev prostorov v Kulturnem domu v Dolnji Košani, energetska

sanacija Krpanovega doma, sanacija plazu v Mali Pristavi, prenova kinodvorane, prenova strehe Kulturnega doma v Zagorju, prenova strehe Kulturnega doma na Jurščah, sofinanciranje novega RTG v Zdravstvenem domu Postojna, Kolesarska pot Selce in kolesarska pot do Parij, zavijalni pas za Selce, Rekonstrukcija lokalne ceste Zagorje Bač, ureditev avtobusnih postajališč v Zagorju, priprava projekta Mrliške vežice Palčje, ureditev Centra o velikih zvereh DINA Pivka, začetek izgradnje prizidka OŠ Šmihel in številni drugi projekti. Na podlagi danih pobud in vprašanj članic in članov Občinskega sveta Občine Pivka so bili izvedeni številni manjši projekti in investicijsko vzdrževanje za izboljšanje pogojev bivanja v občini.

Župan je članom in članicam občinskega sveta v zahvalo za delo v mandatu izročil grafike Martina Krpana, avtorice slikarke Nine Čelhar iz Pivke.

Občina Pivka

MNENJE LOKALNIH PREDSTAVNIKOV JE POMEMBNO VODILO

Vse predstavnike vaških skupnosti smo po štiriletnem obdobju prosili za razmislek in oceno preteklega obdobja. Vaške skupnosti in njihovi predstavniki so namreč pomembno vodilo za napredek in razvoj lokalne skupnosti.

"V mandatu, ki je za nami je bilo kar pestro. Vsako leto smo organizirali čistilno akcijo, se udeležili prireditve Okusi Pivških jezer. V času korone smo izdelovali in razdelili maske vaščanom. V oktobru leta 2019 uredili nov most za vhod v vas Narin. Naslednje leto, leta 2020 smo v oktobru uredili tudi nov most za Orešje. Vsako leto smo zaprosili za material za posipanje poljskih poti. Nasipali smo poljske poti in urejali odtok za meteorno vodo. Spomladi 2022 smo zagotovili gasilske omarice za podzemne hidrante. Imamo pa nekaj odprtih vprašanj in del, kot je ureditev igrišča, obnova in popravilo ulic z asfaltom in še marsikaj bi se našlo za postoriti. Ob tem bi se zahvalil Občini in županu Robertu Smrdelju ter strokovnemu osebju na Občini, s katerimi smo sodelovali. Zahvala gre tudi vaščanom, ki so se redno udeleževali čistilnih akcij in dekletom in ženam, ki so pomagale izpeljati prireditev Okusi Pivških jezer." **Janez Kaluža, predsednik Vaške skupnosti Narin**

"Kot predsednik vaške skupnosti Juršče se zahvaljujem vsem sodelujočim pri raznih projektih, ki smo si jih zadali in izpeljali v zadnjih štirih letih. Še posebej Občini Pivka in njenim zaposlenim, s katerimi smo odlično sodelovali, UE Postojna, AS Juršče, Ministrstvu za obrambo, zvezi NOB Pivka, članom Vaške skupnosti Juršče in pa vaščanom Juršče za potrpežljivost pri raznih delih." **Mitja Zamuda, predsednik Vaške skupnosti Juršče**

"Naše sodelovanje z Občino Pivka lahko kot večkratni predsednik VS Selce vedno ocenim zelo pozitivno. Še posebej v zadnjem mandatu, ko smo v vasi izvedli zelo veliko projektov. Kom. infrastruktura, zavijalni pas, kolesarska steza in še veliko manjših stvari. Seveda imamo tudi za naslednji mandat odprtih kar nekaj projektov, vendar razumemo, da tudi občina nima neomejenih sredstev za vse naše želje. Ko to pišem, je že znano, da bo g. Robert Smrdelj stari novi župan. Ob tej priložnosti mu tudi z moje strani že lahko iskreno čestitam. Upam, da bomo še naprej imeli tako uspešno sodelovanje kakor do sedaj. Mojim vaščankam in vaščanom pa hvala za vso potrpežljivost in pozitivne kritike na delo VS Selce." **Simon Ostanek, predsednik Vaške skupnosti Selce**

"V naši VS Petelinje ni bilo nobenih odzivov na Pivški list ne pozitivnih ne negativnih, ga pa v naši družini z veseljem prelistamo, če utegnemo, saj je dober vir lokalnih novic. Bom pa vsekakor apelirala na nov odbor po volitvah, da se o dogodkih, ki so se ali se bodo zgodili v vasi, obvesti vaše uredništvo." **Jožica Dekleva, predsednica Vaške skupnosti Petelinje**

"V minulem mandatu je Trška skupnost Pivka aktivno sodelovala z Občino Pivka in županom, kjer le imamo možnost vpliva. Tako smo se dejavno vključili v urbanistično ureditev našega kraja in opozorili na pomembnost izgradnje celotne obvoznice (ne v dveh fazah s časovnim zamikom), neracionalnost umeščanja parkirišča na Škofov vrt, pa tudi predlagali boljšo rešitev namesto nepotrebnega rušenja Škofove hiše. V ta namen smo ustanovili Civilno iniciativo »Pivka – vsem prijazen kraj« in vzpostavili korekten dialog z županom in občinsko upravo. Skupaj z Občino Pivka smo reševali in urejali kulturno tehnično dediščino v Hrastju (vodnjak, sejalnica). Dolgoletno prizadevanje za otroško-športno igrišče v Radohovi vasi se uresničuje. Korektno smo sodelovali z občinsko upravo, a vemo, da se vsega ne da na mah narediti. Veliko je manjših projektov, ki za občino niso ključnega pomena, za občane, ki jih zadevajo, pa so še kako važni in upamo, da bodo kmalu rešeni, npr. Kosovelova ulica, otroško igrišče v Pivki... Za naprej se nam zdi pomembno oživiti pivški sejem – tudi z lokalno ponudbo, ustrezno urediti osrednje otroško igrišče (dostop in ograja), urediti prostore za mlade v Pivki, kratkotrajno parkiranje pred banko in Krpanovim domom... Radi bi tudi obudili pred korono tradicionalno Srečanje sosedov in tako povezali Pivčane, tako stare kot nove. Naj bo Pivka vsem prijeten, domač kraj. Imamo pa še veliko drobnih predlogov, ki lahko izboljšajo kvaliteto življenja v našem kraju. Malo več dialoga in poslušanja – SKUPAJ lahko to uresničimo!" **Ernest Margon, predsednik Trške skupnosti Pivka**

OBČINSKI SVET OBČINE PIVKA SE JE SESTAL NA SVOJI 25. REDNI SEJI

Občinski svetniki in predstavniki občinske uprave so se na začetku seje, 19. oktobra, z minuto molka poklonili spominu na preminulega Branka Posega, prvega župana in častnega občana Občine Pivka, od katerega smo se na pivškem pokopališču poslovili dan prej.

V nadaljevanju seje je občinski svet sprejel Sklep o imenovanju kandidata za člana Državnega sveta Republike Slovenije in elektorjev za volitve v Državni svet Republike Slovenije. Za kandidatko je potrdil Jano Gržinič, za elektorja pa Majdo Godina in Danijela Kovačiča Grmeka.

Občinski svet Občine Pivka je sprejel Pravilnik o spremembi pravilnika o subvencioniranju stroškov kastracije in sterilizacije lastniških mačk. Višina subvencioniranja se bo dvignila z 20 evrov na 40 evrov za strošek kastracije mačka ter s 30 evrov na 50 evrov za strošek sterilizacije mačke. Predvidevamo, da bi se s tem ukrepom sterilizacije oziroma kastracije živali za ta poseg odločilo še več lastnikov živali in s tem pripomoglo k zmanjšanju števila zapuščenih mačk. Do

Foto: Valter Leban

višje subvencije bodo tako upravičeni vsi vlagatelji vlog z bivališčem na območju občine Pivka, katerih sterilizacija oz. kastracija mačk bo opravljena v obdobju od 1. 12. 2022 pa vse do zaprtja javnega razpisa v letu 2023.

Občinski svetniki in svetnice so tudi potrdili Proračun Občine Pivka za leto 2023, ki je predstavljen v samostojnem prispevku.

Občinski svet je v prvi obravnavi skupaj s stališči do pripomb javnosti potrdil odlok o Občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje Kmetije

Šabec v Zagorju. Po hitrem postopku je bil sprejet Odlok o programu opremljanja stavbnih zemljišč za območje novogradenj ob Radohovski poti v Pivki. Občinski svetniki so potrdili tudi Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva in podeželja v občini Pivka za programsko obdobje 2016-2020, po katerem bo občina sofinancirala stroške nakupa sadik avtohtonih in tradicionalnih vrst skupaj s stroški zasaditve travniških sadovnjakov. Občinski svet je po skrajšanem postopku potrdil tudi Odlok o spremembah Odloka o ustanovitvi organa skupne občinske uprave občin Postojna, Cerknica, Pivka, Loška dolina in Bloke in potrdil spremembo deležev sofinanciranja Skupne občinske uprave s strani občin.

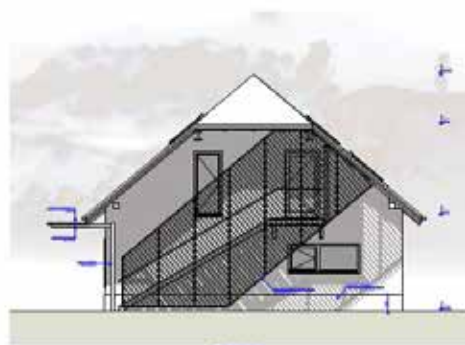
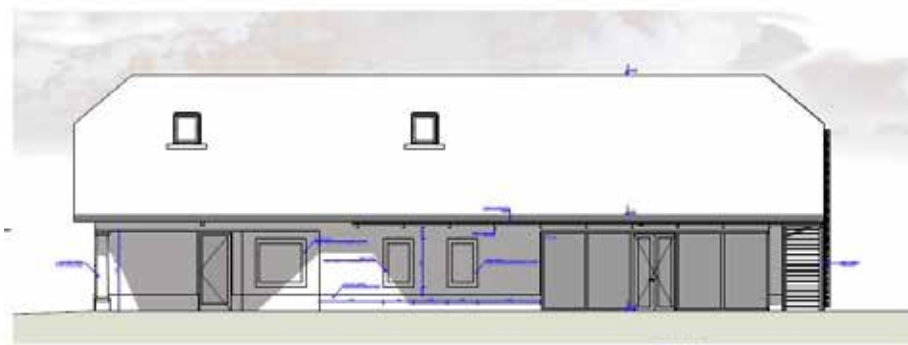
Občinski svet se je seznanil in potrdil Akcijski načrt za trajnostno rabo energije in podnebne spremembe Občine

Pivka. Občina Pivka je članica projektne partnerstva strateškega projekta »SECAP«, za katerega je pridobila evropska sredstva v okviru Programa Interreg Slovenija – Italija. V okviru omenjenega projekta je bila več občinam nudena podpora za izvajanje trajnostnih energetskih politik in prilagajanje podnebnim spremembam. V sklopu projekta je bil pripravljen akcijski načrt za to področje za več občin na območju Republike Slovenije, in sicer za mestni občini Nova Gorica in Koper ter občine Ajdovščina, Idrija, Brezovica in Pivka. Projektne aktivnosti v okviru Projekta »SECAP« financira Evropski sklad za regionalni razvoj, program Interreg Slovenija-Italija v 85-odstotnem deležu, 15 odstotkov pa prispevajo občine. Stroški projektnih aktivnosti za izdelavo SECAP so znašali 60.671 evrov z DDV, Občina Pivka pa je tako prispevala 15 odstotkov iz lastnih sredstev. Akcijski načrt je podlaga za doseganje ciljev za zmanjšanje izpustov ogljikovega dioksida.

POTRJEN PRORAČUN OBČINE PIVKA ZA LETO 2023

Občinski svetniki so na 25. redni seji sprejeli Proračun Občine Pivka za leto 2023, v katerem so prihodki proračuna planirani v višini 12.610.152 € in odhodki v višini 14.144.861 €. Za prihodnje leto je načrtovana tudi dolgoročna zadolžitev v višini 1.960.000 € za financiranje investicij v javno infrastrukturo, za odplačilo kreditov bo namenjeno 487.957 €. Za investicije bo v prihodnjem letu občina namenila 6.828.677 €, kar predstavlja 48,3 % vseh odhodkov proračuna. Med večje investicije sodi dokončanje izvedbe projekta **IZBOLJŠANJE STANJA OHRAJENOSTI VRST IN HABITATNIH TIPOV KPPPJ**, v sklopu katerega se bo izvedel odkup zemljišč, potekala

bo revitalizacija zaraščenih površin, zaščita ponorov in usmerjanje kmetijske rabe travnikov za ohranjanje ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov, del projekta pa predstavlja tudi **rekonstrukcija in dozidava k obstoječemu objektu Ekomuzeja ter izgradnja razgledne ploščadi z zunanjo ureditvijo**. Obstoječo interpretacijo v in ob Ekomuzeju Pivških presihajočih jezer bomo nadgradili z vsebino vrst in habitatov po tem projektu, ki v obstoječi razstavi niso izpostavljeni. V okviru projekta se bo tudi očistilo kraško jamo RAVNICA pri Jurščah. Vrednost projekta znaša za prihodnje leto 1.828.000 € in je sofinanciran s strani Ministrstva za okolje in prostor.

Za potrebe PGD Pivka načrtujemo sofinanciranje nakupa **NOVEGA GASILSKEGA VOZILA** in nabavo osebne zaščitne opreme za vsa gasilska društva v občini, za kar bomo zagotovili proračunska sredstva v višini 240.000,00€.

V letih 2023 in 2024 bomo izvedli celovito **REKONSTRUKCIJO IN DOZIDAVO GASILSKEGA DOMA V KOŠANI**. PGD Košana se že vrsto let spopada s prostorsko stisko v obstoječem gasilskem domu. Za

potrebe širitve prostorov je občina leta 2018 odkupila prostore bivše pošte. Do konca leta bo urejena etažna lastnina z ostalimi solastniki objekta in izveden bo postopek javnega naročila za izbiro izvajalca gradenj. Gasilsko društvo bo po končani investiciji imelo v uporabi objekt s 320 m² neto tlorisne površine. Ocenjena vrednost investicije znaša 790.000 €.

V Palčju bomo zgradili **POSLOVILNO VEŽICO**. Objekt bo pritličen, ob objektu pa je predvideno večje parkirišče.

Namen projekta je vaščanom Palčja omogočiti poslopitev od pokojnikov izven domače hiše. Stroški projekta so ocenjeni na 200.000 €.

Prihodnje leto se bo zaključila **IZGRADNJA VEČNAMENSKE DVORANE V ŠMIHELU**. Služila bo odvijanju športne vzgoje osnovnošolskih otrok ter v rekreativne in kulturne namene. Vrednost celotne investicije je ocenjena na 759.000 € brez DDV in je sofinancirana s strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport v višini 271.242 € ter Fundacije za šport v višini 55.157 €.

S pogodbami o opremljanju bomo uredili komunalno infrastrukturo v Selcah, na Radohovski poti ter na Bedinku, ki se bo navezovala na novi dom za ostarele.

V prihodnjem letu bomo pričeli z **REKONSTRUKCIJO CESTE DOLNJA KOŠANA**, kjer se načrtuje sanacija zgornjega ustroja cestišča. Ocenjena vrednost investicije znaša 150.000 €. V planu rednih del so tudi preplastitve odsekov javnih cest po vaseh.

Vezano na pridobitev sredstev po razpisu v okviru Načrta za okrevanje in odpornost je načrtovana **IZGRADNJA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE TRNJE**, v sklopu katere je predvidna ureditev fekalne in meteorne kanalizacije, vodovoda, javne razsvetljave ter ureditev cestišča. Izvedba je načrtovana v letih 2023 in 2024. Ocenjena vrednost celotnega projekta znaša 2.339.354 €.

S sredstvi iz koncesijske dajatve Postojnska jama bomo pričeli z izgradnjo zadnje faze **KANALIZACIJE V ZAGORJU**. Ocenjena vrednost investicije v letih 2023-2025 znaša 388.000 €.

S pomočjo sofinancerskih sredstev iz Načrta za okrevanje in odpornost bomo na objektu Kolodvorska 11 v Pivki uredili **5 NEPROFITNIH STANOVANJ**. Ocenjena vrednost investicije znaša 540.000 €. Prenovili bomo tudi notranjost objekta na Kolodvorski 26 in tako pridobili **NOVE 4 STANOVANJSKE ENOTE**. Ocenjena vrednost investicije znaša 80.000 €.

Pričeli bomo s postopkom **OPPN ZAVEČ STANOVANJSKE BLOKE V PIVKI** (del območja EUP PI 12 za Zdravstveno postajo Pivka), kjer je predvidena izgradnja približno 50 novih stanovanj, interes za sovlaganje pa je izkazal tudi Stanovanjski sklad RS.

Nadaljevali bomo z izdelavo idejne zasnove in ostale potrebne dokumentacije za izgradnjo **II. FAZE VRTCA VETRICA**, s katero bi zagotovili dodatne 4 oddelke poleg že z osnovnim projektom predvidenih 12 oddelkov.

S pripravo ustreznih prostorskih aktov bomo omogočili **II. FAZO ŠIRITVE OBRTNE CONE V NEVERKAH**. V ta namen bomo odkupili tudi potrebna zemljišča.

uredili sanitarije. V ta namen so v proračunu predvidena sredstva v višini 60.000 €. V kolikor bo objavljen primeren razpis, bo Občina kandidirala za pridobitev sredstev za celovito obnovo objekta.

Občanom bomo z ureditvijo prostorov **FIZIOTERAPIJE V ZDRAVSTVENEM DOMU PIVKA** omogočili, da bodo lahko v domačem kraju opravili potrebno rehabilitacijo, ki jo ta program omogoča. Ocenjena vrednost del je 40.000€.

V proračunu smo namenili sredstva tudi javnim razpisom za področje športa, kulturne dediščine in ljubiteljske kulturne dejavnosti, sredstva za podporne aktivnosti podjetništvu, sofinanciranje programov turističnih društev ter subvencije v kmetijstvo.

Na Snežniški ulici 2 v Pivki, kjer so že prostori **MLADINSKEGA CENTRA PIVKA**, bomo izdelali posnetek obstoječega stanja objekta in načrt predvidene ureditve ter

Občina Pivka

POVELJNIK SIL SLOVENSKE VOJSKE PRI ŽUPANU V PIVKI

Poveljnik sil Slovenske vojske generalmajor Roman Urbanč je konec septembra v spremstvu poveljnika 45. centra goseničnih bojnih vozil majorja Denisa Trebižana in svojih sodelavcev obiskal župana Občine Pivka Roberta Smrdelja. General je županu predstavil najpomembnejše aktivnosti Slovenske vojske, ki so se nato do 21. oktobra odvijale v okviru jesenskega niza vaj Preskok 2022 tudi na Pivškem. Pri tem je izpostavil, da je ključnega pomena dobro sodelovanje z lokalnim okoljem, v katerem sobivajo in se usposablja tudi pripadnice in pripadniki Slovenske vojske. Ta je in bo to tudi v prihodnje kredibilen partner, s čimer prispeva k zagotavljanju miru in varnosti tako doma kot v mednarodnem okolju.

USPEŠEN DOGOVOR O VIŠINI POVPREČNIN ZA PRIHODNJI DVE LETI

Po daljših pogajanjih med predstavniki vlade in združenj občin je bil v oktobru dosežen dogovor o višini povprečnine za leti 2023 in 2024. Ta bo znašala 700 evrov. Vlada je prisluhnila občinam glede rasti cen in financiranja zakonsko določenih nalog, ki jih občine opravljajo. Občine pa so razumele omejitve države glede na trenutne razmere. Po zblizanju stališč so občine z dogovorom zadovoljne. Parafiran dogovor bodo potrdili še vlada in vodstva združenj občin. Na srečanju je bil prisoten tudi pivški župan Robert Smrdelj, sicer predsednik Združenja občin Slovenije.

Vir: Ministrstvo za finance

AKTUALNI PROJEKTI

NAČRTUJEMO GRADNJO STANOVANJSKIH OBJEKTOV

Občina Pivka je leta 2013 sprejela občinski podrobni prostorski načrt za območje središča Pivke, ki je za območje za Zdravstveno postajo in pod pokopališčem predvideval izgradnjo doma za starejše občane z varovanimi stanovanji. Ker graditev doma starejših občanov poteka drugje, je občina za to lokacijo določila drugačno namembnost, izgradnji neprofitnih stanovanj, namenjenih predvsem mladim družinam. Naročila je izdelavo nove idejne zasnove, ki bo podlaga za nov občinski podrobni prostorski načrt. S to zasnovo se načrtuje graditev okvirno 50 neprofitnih stanovanj v dveh objektih, etažnosti P+6, v vsakem objektu po približno 25 stanovanj. Struktura in velikost stanovanj bosta natančno določeni po prejemu rezultatov ankete, ki jo je Občina Pivka objavila na spletni strani in jo občani lahko izpolnijo oddajo v sprejemni pisarni Občine Pivka ali pošljejo skenirano na e-naslov: obcina@pivka.si.

Gradnja stanovanjskih objektov bo predvidoma zaključena leta 2026, interes za sovlaganje pa je izkazal tudi Stanovanjski sklad RS. Na lokaciji ob Radohovski poti namerava investitor Intech gradnje d.o.o. iz Sežane pod blagovno znamko »by intech project«, do avgusta 2024 zgraditi stanovanjsko soseso Trojica, kjer je v treh večstanovanjskih objektih, etažnosti P+3, predvidenih 43 stanovanj za prodajo zainteresiranim kupcem, od tega so tri stanovanja namenjena gibalno oviranim osebam. S spremembo občinskega prostorskega načrta

bo investitorju omogočena tudi pridobitev gradbenega dovoljenja za pričetek gradnje.

18. oktobra 2022 sta bili javnosti v Krpanovem domu v Pivki predstavljeni obe idejni zasnovi večstanovanjskih objektov. Občani, ki so se udeležili predstavitve, so opozorili, da je treba razmišljati tudi o oskrbovanih stanovanjih ter zadostnih parkirnih površinah. **Župan je na koncu predstavitve pojasnil, da bodo neprofitna stanovanja pomembno vplivala na nadaljnji razvoj občine, saj bo s tem zagotovljeno mladim, da ostajajo v domačem okolju, s tem pa izpostavil tudi izzive, ki jih tovrstna gradnja prinaša v bližnji prihodnosti, kot so vrtec, šola in druga infrastruktura.**

GRADNJA DOMA ZA STAREJŠE

Konec oktobra so si župan Robert Smrdelj in občinski svetniki ogledali gradnjo doma za starejše, ki ga v Pivki gradi podjetje Senecura. Gradnjo doma, njegove kapacitete in vizijo doma v Pivki so predstavili predstavniki Senecure, Sanda Gavranovič, Marija Tavželj in Davor Cvek.

Podjetje Senecura v Pivki gradi dom z 68 koncesijskimi posteljami. Dom bo nudil namestitve za vse vrste oskrbovancev, ki bodo nameščeni v štiri oddelke. Dva oddelka bosta namenjena dementnim osebam. Sprejem v dom načrtujejo v spomladanskih mesecih leta 2023. Potekal pa bo postopno, začeni s manjšimi skupinami in manjšim obsegom zaposlenih. Do konca leta 2023 bodo postopoma sprejeli vseh 68 oskrbovancev ter zaposlili med 32 do 35 oseb. Trenutno v domu potekajo obrtniška dela, začelo pa se je tudi postopno opremljanje sob in skupnih prostorov.

Sanda Gavranovič, Poslovna direktorica Senecure za Slovenijo, je zbranim občinskim svetnikom obrazložila vizijo poslovanja doma, ki izhaja iz vodila »Blizu ljudem«, ki z inovativnimi koncepti oskrbe in nege prispeva h kakovosti življenja ljudi, ki so v njihovi oskrbi. Povedala je, da se bodo trudili, da bo dom v Pivki povezan z okoljem in del lokalne skupnosti. Marija Tavželj, direktorica PE Žiri, PE Komenda in PE Pivka je obrazložila, da so začeli s prvimi razgovori za zaposlovanje v Pivki, bolj

Foto: Valter Leban

intenzivno pa bodo potekali konec leta in v začetku leta 2023. Glede na trenutno izkazan interes meni, da bodo lahko pridobili ustrezen kader. Čeprav razmere na trgu dela za pridobitev zdravstvenega in negovalnega kadra niso najbolj ugodne. Davor Cvek, projektni vodja gradnje in vzdrževanja objektov pri Senecuri, pa je občinske svetnike popeljal skozi objekt doma in jim ob pomoči izvajalca del obrazložil potek gradnje doma v Pivki. Ob koncu srečanja se je župan Robert Smrdelj zahvalil predstavnikom Senecure za prijetno predstavitev in izkazal željo, da se dela uspešno in kvalitetno zaključijo do pomladnih mesecev.

OBNOVA STARE ŠOLE NA KALU

V naselju Kal smo začeli dodatno obnovo poslopja stare šole Kal. Predvidena obnova obsega ureditev dostopne rampe na severni strani objekta, ureditev hodnika, omejitev dostopa do kletnih prostorov z novimi vrati, izvedbo skupnih sanitarnih prostorov, čajne kuhinje in izvedbo vseh potrebnih notranjih razvodov v objektu. Z ureditvijo hodnika, sanitarij in čajne kuhinje se bo bistveno izboljšala funkcionalnost objekta, nova rampa pa bo omogočala trajen dostop do objekta vsem uporabnikom.

Izvajalec del je Stanovanjska d.o.o. iz Postojne. Z deli je začel 9. septembra 2022. Zaključek del je predviden v novembru 2022. Vrednost predvidenih del znaša 27.000 evrov.

OBNOVA OBČINSKE INFRASTRUKTURE PO SEPTEMBRSKEM NEURJU

Sredi septembra je neurje poškodovalo številne občinske lokalne ceste, poljske poti, gozdne ceste in protipožarne preseke. Neurje je poškodovalo tudi vodotoke in zasebne objekte. Urejali smo bankine in počistili nanose, izvedli nujna sanacijska dela na najbolj poškodovanih poljskih poteh, uredili pa smo tudi makadamsko cesto skozi Ravne.

GRADNJA VEČNAMENSKE DVORANE V ŠMIHELU

Oktobrskega rednega operativnega sestanka izgradnje večnamenske dvorane v Šmihelu sta se poleg projektanta, nadzornika, vodje del in predstavnice Občine Pivka udeležila tudi župan in podžupan občine Robert Smrdelj in Boris Rebec.

Graditev objekta poteka kakovostno, v skladu s časovnim načrtom, več časa pa so se udeleženci pomudili pri usklajevanju podrobnosti zunanje ureditve objekta. Projekt zajema izgradnjo dvorane s pripadajočimi objekti zunanje ureditve, ki bodo obsegali območje parkirišča, podporne zidove, zunanje utrjene funkcionalne površine in proste zelene površine. Objekt bo v celoti pritličen, maksimalnih tlorisnih dimenzij 19,86 m x 20,90 m. Objekt bo namenjen športno-rekreativnim dejavnostim in občasnim kulturno-prireditvenim dogodkom.

Do sedaj so bili izvedeni naslednji sklopi del: izkop, utrditev terena, AB temelji, talna plošča, zunanje ter notranje stene, betonska plošča ravne strehe garderobnih prostorov. Zaključek del je predviden v februarju prihodnje leto. Izvajalec del je podjetje KOMUNALA SEŽANA d.d.. Občina Pivka je pridobila sofinancerska sredstva Ministrstva za šolstvo v višini 270.000 evrov in 55.157 evrov na javnem razpisu Fundacije za šport. Vrednost investicije brez DDV znaša 760.000 evrov.

Vse uporabnike lokalnih cest, ki obdajajo območje gradnje, naprošamo za strpnost, razumevanje in dosledno spoštovanje omejitev in označb, ki so postavljene v času izvajanja del. Posebno pozornost je treba posvetiti pešcem oz. šolarjem, ki bodo v času izgradnje dvorane dostopali do šole ter prehajali po lokalni cesti do zunanjega igrišča.

MALA PRISTAVA IMA NOVO IGRIŠČE

Foto: Valter Leban

Vaščani Male Pristave so si športnega igrišča želeli že dolgo časa, zagotovo pa ga je najbolj vesela mladina. Slovesni dogodek ob otvoritvi igrišča je povezoval lan Avsec, kulturno pa so ga obogatili moška vokalna skupina

Izvir iz Šmihela, Kaja Medved z violino, Alen Klebčar in Urban Medved s harmonikama. Udeležence sta nagovorila in na koncu slovesnosti trak prerezala predsednik Vaške skupnosti Mala Pristava Damijan Medved in župan Občine Pivka Robert Smrdelj.

Vaščanom želimo, da bi igrišče postalo osrednji prostor dogajanja v vasi ter bi mladina in starejši na igrišču preživeli čim več prostega časa!

Stranice asfaltirane ploščadi merijo 25 metrov, oziroma površina meri 625 kvadratnih metrov. Polovico jo zasedajo oznake za igro košarke, preostala, funkcionalna površina pa je namenjena splošni rabi vaške skupnosti, ki je tam že postavila bivalni zabojnik. Izvajalec del je bil Komus d. o. o. Graditev se je začela konec letošnjega avgusta, kakovostno izdelan objekt pa je bil pregledan in prevzet v oktobru. Vrednost izvedenih del znaša 33.400 evrov.

PODJETNIŠKI INKUBATOR IN NOVO ZGRAJENA INFRASTRUKTURA V IOC NEVERKE PREDANA NAMENU

3. oktobra je bila v Industrijsko obrtni coni v Neverkah predana namenu novo zgrajena infrastruktura ter podjetniški inkubator, ki ju je Občina Pivka zgradila s pomočjo sofinancerskih sredstev v okviru Dogovora za razvoj Primorsko notranjske razvojne regije. S tem je občina zaključila dve naložbi, pomembni z vidika spodbujanja podjetništva in povečanja dodane vrednosti malih in srednje velikih podjetij. Na podlagi projektne dokumentacije, ki jo je izdelalo podjetje BIRO 5 d.o.o. iz Ljubljane, in pravnomočnega gradbenega dovoljenja, izdanega decembra 2019, je na javnem razpisu izbrani izvajalec del, podjetje Makro5 gradnje d.o.o. iz Kopra, začel z deli v juniju 2021. Zaradi nepredvidenega zvišanja cen na evropskem in slovenskem pa tudi svetovnem trgu kot posledica epidemije covid, je bila med gradnjo otežena dobava materialov, zato se je dokončanje objekta nekoliko podaljšalo. Izvajalec je objekt predal avgusta letos.

Podjetniški inkubator je namenjen mladim podjetjem kot vzpostavitev podpornega okolja za rast in razvoj podjetij. V inkubatorju, skupne neto tlorisne površine 1394 kvadratnih metrov, je na voljo osem samostojnih prostorov za proizvodnjo, v katere se lahko umesti npr. CNC obdelovalne stroje. Na voljo so še opremljeni pisarniški prostori za storitvene dejavnosti ter dve sejni

Foto: Valter Leban

sobi za splošno uporabo v nadstropju objekta in prostor, namenjen gostinskemu lokalu oz. okrepčevalnici. Projekt Poslovna infrastruktura v IOC Neverke združuje dve investiciji, in sicer Čistilno napravo 400PE, po projektih, ki jih je izdelalo podjetje Karsus d.o.o. iz Sežane, ter Komunalno infrastrukturo, po projektih podjetja PS Prostor d.o.o. iz Kopra. Izbrana izvajalca gradnje čistilne naprave sta bili podjetji CID – ČISTILNE NAPRAVE d.o.o. s partnerji Grafist d.o.o. in FOND S d.o.o. ter podjetje Ginex International d.o.o. iz Nove Gorice kot izvajalec komunalne infrastrukture. Nova infrastruktura obsega dovozno cesto s pločnikom in odstavnim pasom v skupni dolžini približno 400 metrov, elektro ter TK instalacije z javno razsvetljavo, vodovodno in hidrantno omrežje ter meteorno in fekalno kanalizacijo. Za potrebe čiščenja odpadnih voda je zgrajena čistilna naprava, zmogljivosti 400 PE. Z novo urejeno komunalno infrastrukturo je bilo omogočeno zemljišča, v obsegu približno 1,5 hektara ponuditi v odkup zainteresiranim podjetjem, za namen izgradnje novih proizvodnih kapacitet. Vsa zemljišča so prodana. Gradnjo obeh investicij je nadziralo podjetje Tringrad Nova d.o.o. iz Kopra. Vrednost investicijskih stroškov obeh projektov znaša 3.356.783,30 evra, od tega je 3.066.683 evrov upravičenih stroškov, ki so sofinancirani iz Evropske unije iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republike Slovenije.

PROTI siromašenju ljudi, PROTI avtorskemu vodenju države, PROTI škodljivim zakonom

Ko pišem te vrstice, nas še vedno greje toplo jesensko sonce. Vendar pa je zima pred vrati. Svoboda prinaša zatemnitve. Najprej ob avtocestah, potem očitno tudi drugje. Robert Golob po razglasitvi rezultatov prvega kroga volitev za predsednika republike pravi: »Zagotovo ne bomo dovolili, da se kandidat SDS-a zavihti v predsedniško palačo«. Prvič: dr. Anže Logar kandidira s podpisi volivk in volivcev. V treh dneh je zbral preko 13.000 podpisov. Normalno, da ga je podprla tudi stranka SDS, katere član je. Podprla pa ga je tudi SLS in v drugem krogu še Nova Slovenija. Drugič: o tem, kdo bo izvoljen za PRS (ne kdo se bo zavihtel v predsedniško palačo), odločajo ljudje. Ta Golobova izjava in še številne druge govorijo o tem, da imamo avtokrata in diktatorja na oblasti. Iz tega razloga so pred nami temni časi, kajti ljudje mu aprila letos niso podelili mandata za tak način vladanja. Kot mu niso podelili mandata za sprejemanje slabih in za ljudi škodljivih odločitev. Ljudje so množično podprli razpis referendumov o treh zakonih, ki jih je sprejela njegova koalicija in vsak na svoj način siromašijo ljudi. Za naknadni zakonodajni referendum glede odprave vseh treh zakonov so prispevali preko 157.000 podpisov. Referendum bi lahko bil na eno od nedelj, ko bodo itak volitve, vendar je Golobova koalicija to preprečila. O zavrnitvi zakonov bomo tako odločali v nedeljo 27. novembra 2022.

Prvi je zakon o vladi, ki povečuje število ministrstev iz 14 na 19 in s tem prispeva k bohotenju birokracije. Vsak predsednik vlade ima seveda pravico, da si oblikuje ekipo. Mora pa pri tem upoštevati tudi načela gospodarnosti. V teh časih še toliko bolj. Sedanja koalicija treh strank je idealna za zmanjšanje števila ministrstev. Nova ministrstva so bila predlagana samo za kupovanje poražencev volitev LMŠ in SAB, ki sta se medtem že utopili v Golobovi stranki in potešitvi želja Luke Mesca (ministrstvo za solidarno prihodnost), ki pa sedaj pravi, da tega ministrstva ne potrebuje več. Sam sem sodeloval kot minister v vladi, ki jo je leta 2012 vodil Janez Janša. Bilo je pet strank v koaliciji in samo 12

ministrstev. Na referendumu je potrebno glasovati PROTI in ta, za denarnice ljudi škodljiv zakon, zavrniti.

Zakon o RTV pomeni obglavljanje javne RTV čez noč, saj bo razrešenih preko 40 ljudi, o novem vodstvu pa bo odločala Golobova prijazna »civilna družba«. Tako kot je preko zamenjave uprave Telekomu prevzel Planet TV in Siol, namerava najprej obglaviti in nato prevzeti še javno RTV, plačnikom električnega priključka pa prepustiti, da jo financirajo še naprej. Glasovati je potrebno PROTI.

Tretji zakon zamika, dejansko pa ukinja zakon o dolgotrajni oskrbi, ki je bil sprejet lani decembra. V kolikor bi prejšnja vlada nadaljevala delo, bi se zakon uveljavil s 1. januarjem 2023 tako, kot je bil sprejet. Noben referendum ne bi bil potreben. Zagotovljena so sredstva, ki pa jih sedanja Golobova koalicija z rebalansom 2023 zmanjšuje za 79 milijonov evrov, na drugi strani pa povečuje sredstva za migrante za 59 milijonov evrov. Zakon prinaša vsem oskrbovancem, tako tistim v domovih za starejše kot onim, ki potrebujejo pomoč na domu bistveno boljši materialni položaj. Potrebno je biti PROTI temu, da ljudje izgubijo med 340 do 1.870 evrov mesečno glede na nivo oskrbe, ki jo potrebujejo.

Referenduma 27. novembra se je potrebno udeležiti in glasovati PROTI trem škodljivim zakonom.

Tretjo nedeljo, 20. novembra, pa se bomo podali tudi na občinske volitve. V občini Pivka je nosilka liste SDS – Slovenske demokratske stranke Jana Gržinič. Skupaj z ekipo in delom v preteklem mandatu so dokazali, da so zaupanja vredni. Vabim vas, da jih na teh volitvah podprete v še večjem številu. Delali bodo za vas. Za vse.

Zvone Črnač, poslanec

LETO LJUDI

Že dvakrat smo bili letos na volitvah. In še vsaj trikrat bomo, mnogi verjetno celo večkrat. "Supervolilno leto", kot so ga poimenovali mediji, ki gre marsikomur že super na živce. "Dajte nam že mir s to politiko," jezno zamahnemo proti televiziji. In pri tem pozabimo, da smo za "mir" odgovorni tudi sami.

Enkrat smo se zanj že odločili na volitvah 24. aprila, ko smo jasno pokazali, da imamo zmerjanja in vznemirjanja dovolj. Od takrat marsikdo od nas lažje diha. Jaz gotovo. Pa čeprav mi v novi, poslanski službi dela in novosti ne zmanjka. Če ne drugega, sem bolj miren zato, ker vem, da v resnici, ne le na papirju, živim v državi, kjer vlada ustavna demokracija in kjer državni zbor spoštuje odločitve ustavnega sodišča. V državi, kjer nobena skupina ljudi ni zakonsko diskriminirana zaradi svojih osebnih okoliščin.

Amir je, podobno kot svoboda, nekaj, za kar se moramo zavestno odločati vsak dan znova. Najprej pri sebi, intimno. Nato v svoji družini. In v skupnosti. Tudi tu smo mirni takrat, ko vemo, da skupne zadeve vodijo tisti, ki jim lahko zaupamo, da to počnejo odgovorno in v skupno dobro.

Če se tako še komu zdijo lokalne volitve nesmiselne, se krepko moti. Še kako pomembne so za mirno in varno življenje vsakega od nas. Pomembno je, kako se občina dodatno financira in za

kaj denar porablja. Pomembno je, koliko vas bodo stali komunalni prispevki. In zelo pomembno je, da je v občinskem svetu stranka, ki ima odprta vrata do vlade in vseh ministrstev.

Sam od začetka svojega poslanskega mandata niti za trenutek nisem pozabil, kako je biti na drugi strani, na strani ljudi in lokalnega okolja, ki si želijo in morajo biti slišani. Zato kot poslanec že ves čas redno in uspešno sodelujem s postojnskim županom Igorjem Marentičem.

Ob svojem pritoževanju čez politike, lokalne in državne, si pogosto želimo, da bi nam dali že enkrat mir. Vsaj ob nedeljah. Ob tem pa pozabimo, da je to odvisno prav od nas. Samo od nas je odvisno, kdo bo predstavljal našo državo v svetu. In od vsakega od nas je odvisno, komu bomo v upravljanje zaupali našo občino: naše ceste, naravno in kulturno bogastvo, skrb za naše zdravje in šolanje naših otrok.

Vem, da vsak prosti trenutek veliko pomeni. A veliko pomeni tudi čista in mirna vest, ko aktivno in odgovorno soodločaš o svoji prihodnosti. Letos so naši glasovi ZA boljšo prihodnost še toliko bolj slišani. Še toliko bolj pomembni.

Aleksander Prosen Kralj, poslanec

OKROGLA MIZA O RAZVOJU GOSPODARSTVA V OBČINI PIVKA

Ob oktobrski slavnostni otvoritvi Podjetniškega inkubatorja Perspektiva v Industrijsko-obrtni coni Neverke je potekal posvet o prihodnosti in razvoju gospodarstva v občini Pivka.

Odprtje podjetniškega inkubatorja pomeni vzpostavitev pomembnega podpornega okolja mladim in srednje velikim podjetjem za razvoj svojih idej in vstop na vedno bolj zahtevna tržišča, širitev cone pa seveda priložnost za nova podjetja, za razvoj gospodarstva z višjo dodano vrednostjo ter za nova delovna mesta v občini Pivka in celotni Primorsko-notranjski regiji.

Župan Občine Pivka, **Robert Smrdelj**, je predstavil širši okvir razvoja občine. Pomembna je razvijajoča se cona Javor Pivka, precejšen zalogaj pa je tudi rastoča cona IOC Neverke.

Župan je predstavil trenutno stanje v IOC Neverke, v kateri se poleg naselij nahajajo in prepletajo številne dejavnosti: objekti industrijskih in obrtnih dejavnosti, farne Pivke d. d., projekt Ravne, potencial pa je še v umestitvi objektov pridobivanje sončne in vetrne energije. Dodatne

izize za načrtovanje cone pa predstavljajo tudi neznanke bodoče umestitve avtoceste in podjetniški inkubator sam. Predvideni trasi avtoceste namreč prečkata cono in obe imata načrtovan izhod neposredno v cono. Z vidika ciljev podjetniškega inkubatorja pa je smiselno, da se mladim podjetnikom, ki morajo po petih letih zapustiti inkubator, zagotovi lastni poslovni prostor v coni, kar seveda narekuje novo širitev cone.

Vodja Lokalnega pospeševalnega centra Pivka **mag. Boštjan Glažar** je predstavil poslanstvo inkubatorja ter pogoje in tehnične možnosti za sodelovanje v inkubatorju. Inkubator v Neverkah bo vključen v Mrežni podjetniški inkubator Perspektiva, ki deluje v Velikem Otoku pri Postojni, to mreženje pa bo potekalo tudi v sodelovanju s Šolskim centrom Postojna, Višjo strokovno šolo Postojna, ICST.

Vizijo in delovanje podjetniškega inkubatorja Perspektiva je predstavila vodja Podjetniškega inkubatorja Perspektiva, **dr. Jana Nadoh Bergoč**, direktor RRA Zeleni kras **mag. Boštjan Požar** pa je predstavil program regionalne razvojne agencije in njeno vlogo na področju podjetništva v Primorsko-notranjski regiji.

Občina Pivka

GOSTILI VSE PODJETNIŠKE INKUBATORJE IZ SLOVENIJE

Podjetniški inkubator Perspektiva je bil gostitelj letošnjega nacionalnega srečanja SIO mreže (mreže subjektov inovativnega okolja), na katerem so se srečali vsi slovenski inkubatorji.

Tokratna osrednja tema je bila ustvarjanje podjetniške skupnosti, precej pozornosti pa je bilo namenjene tudi pregledu preteklih uspehov posameznih inkubatorjev. Tovrstna srečanja nedvomno pripomorejo k izmenjavi izkušenj in dobrih praks ter skupnemu sodelovanju med regijami.

Veseli smo zadovoljstva, ki so nam ga izkazali gostje. Ti so si v okviru srečanja najprej ogledali Podjetniški inkubator v IOC Neverke ter se tam tudi srečali z županom Občine Pivka Robertom Smrdeljem, obisk pa so nadaljevali z vsebinskim delom v novih prostorih Podjetniškega inkubatorja Perspektiva.

Mrežni podjetniški inkubator Perspektiva, ki smo ga uspeli ustvariti v naši regiji, je bil nedvomno eden dobrih

primerov praks, udeleženci pa so bili navdušeni tudi nad razvojem programov in ostalega podpornega sistema ter tudi nad investicijo, ki smo jo nedavno zaključili ter z njo pridobili nove poslovne prostore za mlada podjetja.

Podjetniški inkubator Perspektiva

MREŽNI PODJETNIŠKI INKUBATOR PERSPEKTIVA Z NOVIMI PROSTORI V POSTOJNI IN PIVKI

Foto atelje Postojna

Mrežni podjetniški inkubator Perspektiva, ki vključuje občine Bloke, Cerknica, Ilirska Bistrica, Loška dolina, Postojna in Pivka, si v regijskem, pa tudi vseslovenskem prostoru prizadeva za krepitev podjetništva in povezovanja, tudi mednarodna. Izvajamo številne podjetniške programe in aktivnosti. Podjetniški inkubator Perspektiva je s strani javne agencije SPIRIT od leta 2020 do leta 2022 prejel sredstva za izvajanje programa SIO. Tako z investicijo v fizični prostor kot s podporo podjetništvu, kar omogoča torej RS in EU financiranje, inkubator predstavlja pomembno spodbudo razvoju novih priložnosti za podjetništvo ter na ta način tudi dolgoročnemu razvoju uspešnega gospodarstva v regijskem okolju.

Konec septembra, ko so vrata na široko odprla vsa mlada podjetja in tudi ekipa svetovalcev, ki je odgovorna za uspešno delovanje Mrežnega podjetniškega inkubatorja Perspektiva, se je uradno zaključila nova investicija Občine Postojna, ki je stavbi v Velikem Otoku v Postojni doprinesla ureditev dodatnega nadstropja in s tem zagotovila pomembno infrastrukturo ter priložnosti za razvoj podjetništva v lokalnem prostoru in širše v regiji. V okviru otvoritvenega dogodka je potekal tudi Dan odprtih vrat podjetnikov, ki imajo svoje prostore v Podjetniškem inkubatorju Perspektiva oziroma sodelujejo v mentorskih programih in ostalih aktivnostih inkubatorja. Perspektivni podjetniki so namreč odprli vrata svojih pisarn, svoje storitve in izdelke predstavili javnosti, spletni mrežo novih poznanstev ter predvsem izkusili spodbudno okolje podjetniške skupnosti, ki nedvomno daje nov zagon njihovim nadaljnjim podjetniškim korakom. Operacija, vredna 1,5 milijonov evrov, je sofinancirana iz Dogovora za razvoj Primorsko-notranjske regije, iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, in sicer v višini 783.000 evrov. Ureditev drugega nadstropja stavbe obsega 14 novih poslovnih prostorov in dodatne konferenčne prostore, v pritličju inkubatorja pa je urejena tudi nova restavracija. Vsi prostori so že v uporabi in oddani mladim oziroma novonastalim podjetjem, uspešno je s poslovanjem pričel tudi Bistro Perspektiva.

V okviru dogodkov ob odprtju novega Podjetniškega inkubatorja v IOC Neverke je v prostorih novega inkubatorja potekala tudi predstavitev programa Mrežnega podjetniškega inkubatorja Perspektiva.

Z namenom, da bi zainteresiranim podjetnikom predstavili prostore, predvsem pa svoje programe, s katerimi nudimo podjetjem podporo pri vseh podjetniških korakih, ki utrjujejo in razvijajo njihovo poslovno kariero, so svoje izkušnje, začetke in storitve oziroma izdelke predstavili inkubiranci Podjetniškega inkubatorja Perspektiva.

»V Mrežnem podjetniškem inkubatorju Perspektiva smo izjemno zadovoljni nad razvojem podjetništva, tako na ravni celotnega območja regije kot tudi institucionalno, pod okriljem posameznih Občin. Prostori, ki so v pivškem inkubatorju na voljo mladim podjetnikom, predstavljajo pomembno spodbudo ob začetku delovanja njihovega podjetja, na inkubatorju pa potem poskrbimo, da jih podpremo tudi pri samem procesu in delu.« dr. Jana Nadoh Bergoč, vodja Podjetniškega inkubatorja Perspektiva.

Podjetniški inkubator Perspektiva

Izkoristite naše brezplačne storitve

SMO PRAVI KORAK NA VAŠI PODJETNIŠKI POTI!

- poslovna izobraževanja in usposabljanja
- poslovni coaching in individualno svetovanje
- iskanje finančnih virov in podpora pri pripravi vlog
- pomoč pri vstopu na tuje trge
- povezovanje s podjetniki v skupnosti PIP, drugimi podjetniki, javnimi institucijami doma in po svetu
- subvencionirane najemnine za poslovne in proizvodne prostore na območju Primorsko-notranjske regije

Dosegljivi za vas: info@inkubator-perspektiva.si, 031/257 222.

INTENZIVNI PODJETNIŠKI PROGRAM MREŽNEGA PODJETNIŠKEGA INKUBATORJA PERSPEKTIVA USTVARIL 12 NOVIH PODJETNIŠKIH ZGODB

Navdušeni smo nad odzivom in izvedbo programa, predvsem pa nad vašimi podjetniškimi idejami, s katerimi si želite uspeti. V program Biznis in PIP se je prijavilo 18 podjetniških zgodb, izbrali smo jih 12, ki so bile vključene v intenziven podjetniški program. Ideje, ki so prepričale in so se v okviru programa ter s pomočjo mentorstva pilile ter razvijale, so inovativne, imajo tržni potencial, so izvedljive, imajo širši pomen za družbeno okolje in prispevajo k razvoju gospodarstva v lokalnem okolju in širše. Šest podjetniških idej v Občini Pivka je usmerjenih na področje turizma, medtem ko šest podjetniških idej v Občini Postojna zajema tudi ostale gospodarske panoge.

Program Biznis in PIP je bil torej namenjen inovativnim potencialnim podjetnikom in podjetnikom začetnikom z namenom nudenja vsebinske in finančne podpore pri razvoju učinkovitega poslovnega modela za lažji zagon podjetij. V intenzivnem 6-tedenskem podjetniškem programu se je tako zvrstilo 7 vsebinsko kakovostnih delavnic, program pa je nudil tudi individualno podporo izkušenih mentorjev in podjetnikov, ki sodelujejo s

Podjetniškim inkubatorjem Perspektiva. Delavnice so se izvajale v Postojni in Pivki, in sicer v mesecu oktobru ter prvem delu novembra. V času izida naše novembrske številke Pivškega lista bosta znana tudi zmagovalca, torej udeleženca, ki bosta s strani občin Postojna in Pivka finančno nagrajena, in sicer vsak v znesku 10.000 evrov, skupaj torej nagrada za najboljše poslovni ideji znaša kar 20.000 evrov. O tem bomo poročali v naslednji številki.

Podjetniški program je del celovitega podpornega sistema, ki v naši regiji krepi podjetništvo.

Biznis in PIP je eden od programov, ki ga je naš Podjetniški inkubator Perspektiva ustvaril z namenom selekcioniranega nabora in spodbud podjetnikom začetnikom, ki v okolje vnašajo nove priložnosti za razvoj podjetništva in s tem gospodarstva na sploh. Skupna prizadevanja za podporo in krepitev podjetništva v naši regiji izkazuje tudi Mrežni podjetniški inkubator Perspektiva, podprt s strani vseh občin Primorsko-notranjske regije. 55 članov podjetniške skupnosti, lastni podjetniški programi, 15 mentorjev, mreža 32 slovenskih in 10 mednarodnih institucij, 31 ustanovljenih podjetij, zaposlenih 19 poslovnih prostorov, v povprečju 350 ur dela za razvoj podjetnika in nadgradnja infrastrukture (novi prostori v Podjetniškem inkubatorju Perspektiva in nov Podjetniški inkubator v IOC Neverke) so zagotovo izjemno pomembna dejstva in napredki, ki potrjujejo, da gre za razvoj regijskega podpornega sistema za podjetništvo, ki bo s tem okrepilo svojo vlogo in priložnosti v lokalnem prostoru.

Podjetniški inkubator Perspektiva

FINANČNI URAD SVETUJE

Mobilna aplikacija eDavki

Aplikacija je namenjena fizičnim osebam. Ponuja številne funkcionalnosti poslovanja s FURS. Poleg obrazcev, kontaktov in splošnih informacij, med drugim ponuja tudi personalizirani koledarček, preko katerega boste prejeli obvestila o svojih konkretnih obveznostih in pravicah (npr. obvestilo o izteku roka plačila določenega davka). Če vam delodajalec ne bo obračunaval in plačeval prispevkov za socialno varnost, vas bomo o tem preko aplikacije sproti obveščali. Zavezancem, ki uveljavljajo olajšavo za vzdrževane družinske člane, je na voljo predizpolnjen obrazec s podatki iz njihove lanske vloge.

Prav tako aplikacija omogoča delo v imenu drugih zavezancev. Tako lahko zakoniti zastopnik poslovnega subjekta in pooblaščenec, v imenu zastopanega, vlagata in prejmeta dokumente ter pregledujeta podatke. Aplikacija zakonitemu zastopniku in pooblaščenцу ponuja prejemanje potisnih obvestil in obvestil za

zastopanega zavezanca in filtriranje prejemanja le teh. V aplikaciji je na voljo tudi koledar, kjer so zabeleženi splošni (sivi), zavezančevi (rdeči) in zastopančevi (zelena) dogodki. Ob tem je zagotovljeno tudi filtriranje prikaza dogodkov na koledarju.

Za vstop je potrebna registracija ali prijava z davčno številko in geslom. Če ste se v eDavke v preteklosti že registrirali, se v mobilno aplikacijo zgolj prijavite s svojo davčno številko in geslom, ki ste ga uporabili pri registraciji na spletnem portalu eDavki.

Upamo, da vam bo omenjena aplikacija poenostavila izpolnjevanje vaših davčnih obveznosti in uveljavljanje pravic.

Finančni urad Postojna

POSVET NA TEMO »PRILOŽNOSTI ZA RAZVOJ SOCIALNEGA PODJETNIŠTVA V PRIMORSKO-NOTRANJSKI REGIJI«

Konec septembra smo pod okriljem projekta BODI SOC, kjer je RRA Zeleni kras pridružen partner, organizirali posvet na temo Priložnosti za razvoj socialnega podjetništva v Primorsko-notranjski regiji. Področje je trenutno v regiji podhranjeno, a nedvomno potrebno za boljšo kakovost bivanja in socialno vključevanje ranljivih skupin. V okviru posveta smo predstavili dobre prakse socialnih podjetij iz širše Slovenije (ga. Alenka Berložnik - Zavod Slokva, ga. Mojca Žganec Metelko - Knof) in Primorsko-notranjske regije (ga. Jelka Lekše - SRZS, socialno podjetje, g. Gregor Slavec - Zavod Zelena pot so.p in Kmetija Slavec). Kot predstavnici podpornega okolja sta sodelovali mag. Urška Bitenc, MGRT ter ga. Tatjana Rant, BOREO Primorsko-notranjske regije. Socialno podjetništvo predstavlja inovativno obliko podjetništva s poudarjenim čutom odgovornosti za družbo in ljudi. Je tudi povezovalno, spodbuja sodelovanje ljudi in prostovoljno delo ter na ta način krepi solidarnost v družbi, saj ustvarja nova delovna mesta za socialno ranljive skupine ter opravlja družbeno koristne dejavnosti. Sodelujoči so se strinjali, da primanjkuje podpornih institucij, ki bi spodbujale, podpirale in oglaševale socialno podjetništvo ter izvajale sheme mentoriranja za so.p.. Panoge, ki v Primorsko-notranjski regiji predstavljajo priložnost za razvoj socialnega podjetništva, so predvsem kmetijstvo,

predelava odpadkov, turizem in lesarstvo, le-te bi lahko z vključevanjem ranljivih skupin, ekološko naravnostjo, trajnostno in krožno transformacijo pomembno prispevale k razvoju socialnega podjetništva v regiji. Razpravljavci so v nadaljevanju izpostavili, da se morajo socialna podjetja obnašati kot klasična podjetja, ki so tržno naravnana in ponujajo rešitve, a hkrati prinašajo tudi pozitivne družbene učinke. Za tovrstna podjetja je potrebno podporno okolje, ki bo spodbujalo nastanek družbeno koristnih podjetniških vsebin. Država je zato v letu 2022 z rebalansom proračuna povečala sredstva za zagon socialnih podjetij za 1,5 milijona evrov, v pripravi pa je tudi 10-letna strategija razvoja socialnega podjetništva.

RRA Zeleni kras

V kolikor imate zanimivo podjetniško idejo, vam na RRA Zeleni kras ponujamo kakovostno podjetniško svetovanje. Strokovni sodelavci vas vodimo skozi celoten proces od idejnih zametkov do uresničitve vaše poslovne ideje:

- kako oblikovati uresničljivo poslovno idejo,
- kako jo realizirati,
- kako se ustrezno registrirati za izvajanje dejavnosti,
- pomagamo vam najti vire financiranja (povratna in nepovratna sredstva).

Osnovna podjetniška svetovanja so brezplačna za vse

prebivalce Primorsko-notranjske regije, v sodelovanju z Občinami Bloke, Cerkljica, Ilirska Bistrica, Loška dolina in Pivka pa izvajamo tudi **nadaljnja brezplačna podjetniška svetovanja** ter nudimo **pripravo poslovnih načrtov in/ali vlog na javne razpise** na različnih področjih po subvencionirani ceni **do 70 % cene**.

Za podjetniško svetovanje je obvezna predhodna uskladitev termina, na naslednjih kontaktih:

- Tadeja Pecman Penko, tadeja@rra-zk.si, 05 721 22 32
- Živa Ložar, ziva@rra-zk.si, 05 721 22 40

Tradicionalne 'Koline 2022'

petek, 18. november ob 17.30, Krpanov dom Pivka

**OHRANJANJE TRADICIJE
EDINSTVENO KULINARIČNO DOŽIVETJE
OMEJENO ŠTEVILO GOSTOV**

- 8 ponudnikov lokalne hrane
- 8 hodov izbranih tradicionalnih jedi
- izbor vin po okusu najboljšega sommeliera Slovenije 2022
- glasba v živo
- razstavljalci na temo kolin
- moderiran dogodek

Privoščite si posebno doživetje, privoščite si tradicijo!

Obvezne prijave na info@zelenikras.si.
Več informacij: www.zelenikras.si, www.visit-postojna.si.

NAVDUŠILI SO VAS OKUSI PIVŠKIH JEZER

Tradicionalni turistični dogodek, prežet s kulinariko in dediščino naših krajev, je tudi letos navdušil obiskovalce, predvsem pa potrdil izjemno bogatost in raznolikost ponudbe, tako domače kot tuje, ki jo imamo na Pivškem. V pripravi hrane so se izkazala društva, vasi, organizacije in predstavniki posameznih držav.

Predstavili so se: vaške skupnosti Trnje, Zagorje, Palčje, Narin, Stara Sušica, Suhorje, Trška skupnost Pivka, Kulturno društvo Lipa Pivka, Turistično društvo Pivka, Kmetijski krožek s Tamaro Urbančič, Srednja gozdarska in lesarska šola Postojna, Čebelarstvo Pivka, Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom, Kulturno društvo Tuščak Bač, Društvo Mladi za Pivko, Zavod za turizem Pivka, RRA Zeleni kras.

Pridružili so se tudi predstavniki držav Albanije, Bosne, Kube, Srbije in Ukrajine, pobratena bavarska občina Durach ter prijatelji iz Črne gore. Kmetije Cestni iz Parij, Sedmak iz Nadanjega sela, Polja Sivke Domača marena pa so prodajali njihove pridelke in izdelke.

Poskušali smo lahko tradicionalne in stare jedi, kot je krompir v zevnici, krompir z ocvirki in golaže ..., poznanim okusom se je pridružil kubanski kongris (riž s črnim fižolom), ocvrte plantane, coco loco, ukrajinski boršč in nalisniki s krompirjem, sarme, baklave, bureki, srbski žar, skratka, obiskovalci so imeli zelo pestro izbiro. K hrani se je prileglo še bavarsko pivo, ki so ga postregli naši prijatelji iz pobratene občine Durach.

Vsem ponudnikom iskrena hvala za srčen pristop, vsem obiskovalcem pa za podporo.

Foto: Valter Leban

Turistično društvo Pivka

DVOREC RAVNE, MALI DVOREC POMEMBNIH LJUDI

V Krpanovem domu smo konec septembra pripravili premierni ogled filma »Ravne. Mali dvorec pomembnih ljudi«. Film so izdelali v produkcijski hiši TV Kolut v sklopu aktivnosti čezmejnega projekta Interreg Italia-Slovenija "Merlin CV. V filmu so predstavljene tri pomembne plemiške družine, ki so v dvorcu prebivale in delovale. Vpliv teh družin je bil prepoznaven v politiki, takratni vojski, naravoslovju in kulturi. V sklopu projekta so odkrili veliko novih dejstev o zgodovini Raven in njenih prebivalcev, za zidovi dvorca pa ostaja še veliko skritih zgodb. Vsekakor gre za pomemben del slovenske plemiške dediščine, ki ga je potrebno varovati za prihodnje rodove. Župan Robert Smrdelj je v svoji predstavitvi po ogledu filma prikazal korake, ki jih je Občina Pivka na poti ureditve dvorca že opravila in razmišljanja in iskanja rešitev za prihodnost. Dvorec s kaščo, vrtom, hlevom z lipanci sredi čudovite narave dopušča veliko različnih možnosti za turistične,

kulturne in druge vsebine; vedno povezane z lokalnimi zgodbami in prebivalci. Prav velik zgodovinski pomen in vpliv dvorca na naše kraje nas odgovorne zavezuje k vztrajnemu iskanju možnosti za ureditev in obnovo dvorca in njegove okolice. Po filmski predstavi smo si v galeriji Krpanovega doma ogledali še razstavo fotografij Antona Bukovnika. Gre za serijo črno belih, IR fotografij detajlov dvorca Ravne.

Film o dvorcu Ravne in njegovih lastnikih si lahko ogledate na povezavi: <https://www.facebook.com/drustvokolut/videos/860962501475135>

Prisrčno vabljeni k ogledu.

SREČANJE S PREDSTAVNIKI SLAVONSKE OBČINE BRODSKI STUPNIK

Predstavniki Zavoda za turizem Pivka smo se v oktobru na Turistični kmetiji Andrejevi srečali z delegacijo občine Brodski Stupnik iz Hrvaške. K nam so pripotovali v okviru študijske ekskurzije na povabilo vodje Društva za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom, Aleša Zidarja. Gostom je pripravil zanimiv program, v treh dneh so spoznali delovanje LAS med Snežnikom in Nanosom in si ogledali rezultate zadnjih izvedenih projektov ter primere dobrih praks, med njimi mobilno trgovino Domača marenada, obnovljen ribnik na farmi Kozlek in ribogojnico Bubec v Ilirski Bistrici. Pred odhodom domov so obiskali še nove prostore Podjetniškega inkubatorja Perspektiva v Postojni in spoznali njihov način spodbujanja podjetništva. V delegaciji je bilo poleg župana Gorana Jelinića še osem občinskih strokovnih sodelavcev s področij turizma, komunale, sociale in projektov. Ugotovili smo, da imata občini Brodski Stupnik in Pivka veliko skupnega. Prav zato se bomo še srečali in poskušali nastopati kot partnerji pri bodočih projektih na različnih področjih. Glede na to,

da si ob tokratnem obisku niso ogledali pivške turistične ponudbe, se bodo k nam v kratkem spet vrnili. Prihajajo iz rodovitne Slavonije; zagotovo bodo lahko popestrili Okuse presihajočih jezer prihodnje leto s svojimi pridelki in izdelki; odličnim vinom, mesninami, siri in sladicami.

GOSTOVALI SMO V SLOVENSKEM DOMU NA REKI

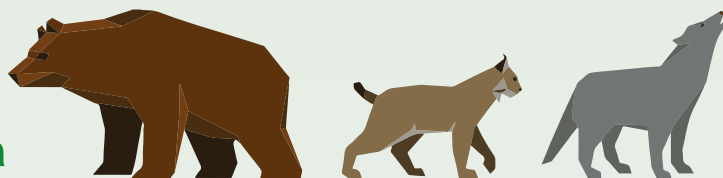
V oktobru smo z delavnico Kako spremljamo velike zveri? gostovali v Slovenskem domu KPD Bazovica na Reki. Z veseljem smo se namreč odzvali vabilu RRA Zeleni kras in odpotovali onkraj slovensko-hrvaške meje. V okviru projekta MAJ, katerega glavni organizator je Zveza slovenskih društev na Hrvaškem, so se 14. in 15. oktobra družili dijaki iz Italije, Avstrije in Hrvaške. Za dijake smo pripravili delavnico, na kateri so spoznali različne metode spremljanja oziroma proučevanja velikih zveri.

Uporabili smo številne raziskovalne pripomočke in materiale, še posebej zanimiva pa sta bila kožuha volka in medveda. Veliko aktivnega sodelovanja in smeha pa je bilo med delavnico Kdo koga jé. S pomočjo igre vlog, premikanja v prostoru in podajanjem klobka vrvice smo ustvarjali prehranske verige in splete. Na ta način smo

ugotovili, kako (strupene) snovi potujejo po prehranjevalni verigi in kako lahko kaj hitro končajo tudi pri nas.

DINA Pivka

DINA | CENTER O VELIKIH ZVEREH DINA PIVKA

Krpanov dom Pivka | 030 644 799 | info@dinapivka.si

Prebivalcem Občine Pivka omogočamo brezplačen ogled. Otroci, mlajši od 12 let, lahko v center vstopajo ob spremstvu odrasle osebe.

URNIK:

PON – PET: 9.00 – 15.00

SOB - NED: 10.00 – 17.00

DAN BREZ AVTOMOBILA PRED KRPANOVIM DOMOM

Pred Krpanovim domom se je v četrtek, 22. septembra, dogajalo veliko zanimivega. Na ploščadi pred domom je zrastle gozd s čudovitim jezercem.

A na žalost sta ga prečkali cesta in železnica. Poleg tega so se otroci spreminjali v medvede, volke, srne in žabe. Vozili so avtomobile in avtobuse, postali lokomotive in vagoni. Vas zanima, kaj se je dogajalo?

V okviru Dneva brez avtomobila je potekala delavnica Kako živali prečkajo ceste? Preko igre vlog smo z vrtčevskimi otroki ter učenci 1. in 2. razreda OŠ Pivka odgovarjali na vprašanja: Kako živali prečkajo ceste in železnice? Zakaj se odpravljajo na take nevarne poti? Kaj se zgodi, če se srečata vozilo in žival?

Vsako leto zaradi trkov pogine veliko divjih živali. Z otroki smo iskali rešitve. Postavljali smo ograje, a ugotovili, da živali rabijo veliko prostora. Razmišljali smo naprej. Morda bi pa lahko postavili mostove ali skopali podhode, ki bi bili namenjeni živalim! Ogledali smo si maketo zelenega mostu in prometne znake, ki opozarjajo na nevarnost prehoda divjih živali. Preko igre v prostoru, igranja različnih vlog in risanja so učenci spoznali, da so tudi živali ranljive udeleženke v prometu. Ceste in železnice prečkajo iz različnih razlogov, a jih na žalost vozila ob tem pogosto povozijo.

Skupaj smo poiskali rešitve in si zaželeli, da bi jih bilo v naši okolici več. Konec koncev rešitve, namenjene varnemu prehodu živali, predstavljajo varno pot tudi za nas.

Helena Šneberger Mandelj

ŽIVOBARVNA JESEN V CENTRU DINA

Center o velikih zvereh Dina je delavno stopil v jesenske mesece. Obiskale so nas številne vrtčevske in šolske skupine iz Ljubljane, Polhovega Gradca, Pirana, Loškega Potoka in mnogih drugih krajev. Pripravili smo njim prilagojene programe, zapolnjene z različnimi aktivnostmi. Vodene ogleds Centra o velikih zvereh Dina so dopolnili z delavnicami, sprehodi z lovci, aktivnostjo s čebelarjem ter ogledi filmov. Obiskala nas je tudi skupina učencev in odraslih, ki so pridruženi projektu Mlado objektivno oko in študijskemu krožku U3ŽO Filmi ob kavi. Organizator izleta je bila Knjižnica Šmarje pri Jelšah. Tematiko velikih zveri so spoznavali preko vodenega ogleda in raziskovanja Centra Dina. V kinodvorani Krpanovega doma pa so si na velikem platnu ogledali filma Velike zveri ne poznajo meja in Za volkovi. Ogled filma Velike zveri ne poznajo meja je res odlična osnova za spoznavanje tematike medvedov, volkov in risov. Na poljuden način so predstavljene različne vsebine, film pa je poln čudovitih posnetkov slovenskih gozdov. To so potrdili tudi upokoenci Elektro Ljubljana, katere je poleg filma prepričal tudi voden ogled Centra Dina. Tematika velikih zveri in Center Dina sta zanimiva za vse starostne skupine. To se je pokazalo tudi na Sejmu Narava Zdravje, ki smo se ga udeležili v petek, 9. septembra. Pri nas so se ustavljali vrtčevski otroci, dijaki in odrasli. Pritegnile so jih stopinje velikih zveri, z veseljem so jih odtisnili v pesek in pri tem prisluhnili razlagi. V želji po več informacijah in doživetjih so jemali naše letake in zatrjevali, da nas prav gotovo kmalu obiščejo.

Tudi za osebe s posebnimi potrebami

Center o velikih zvereh pa je namenjen in dostopen tudi osebam z različnimi invalidnostmi in osebam s posebnimi potrebami. V preteklosti so nas že obiskali varstveno delovni centri. V dneh, ko pišemo ta prispevek, pa se veselimo obiska skupine Dnevnega centra Žarek iz Nove Gorice. Pri programih za pedagoške in druge organizirane skupine dajemo velik poudarek na prilagajanju potrebam skupine, upoštevanju njihovih omejitev in vključevanju vseh obiskovalcev. Center Dina je dostopen tudi za osebe z gibalno oviranostjo. Enako velja tudi za vse naše programe. V največji možni meri program prilagodimo in vključimo tudi tiste, ki so na žalost prevečkrat potisnjeni ob rob. Še več, njihove ovire izkoristimo za popestritev programa. Tako je deklica na invalidskem vozičku v okviru

programa Sprehod z lovcom dobila prav posebno nalogo prepoznavanja sledi in nato svojim sošolcem, ki so vmes iskali sledi divjadi, predstavila različne sledi in njihove posebnosti. Priznanje, da smo na pravi poti vključevanja, nam je dal tudi obisk Emreja, učenca iz Ilirske Bistrice. Center o velikih zvereh je obiskal v okviru dodatne strokovne pomoči za otroke s slepoto in slabovidnostjo. Skupaj z mobilno učiteljico dr. Matejo Maljevac iz Centra Iris sta se podala na voden ogled, ki smo ga prilagodili in obogatili s številni pripomočki. Tudi vodnica se je med vodenjem naučila veliko novega in temu prilagajala interpretacijo. Veselimo se bodočih sodelovanj, obiskov skupin in posameznih obiskovalcev. Vedno znova smo navdušeni nad zanimanjem, ki ga pokažejo. Naša zaveza je, da ostanemo resnično namenjeni vsem skupinam naše družbe oziroma na področju prilagoditve in vključevanja ves čas aktivno delamo in se razvijamo. Veseli bomo, če se nam pri temu pridružite. Naj bo Center o velikih zvereh Dina Pivka center vseh nas, prostor vključenosti, strokovnosti in raziskovalnega duha.

DINA PIVKA S PRIZNANJEM ZA FINALISTA

V torek, 25. oktobra 2022, je v Centru o velikih zvereh Dina Pivka potekal dogodek v okviru turneje slovenske nagrade Natura 2000. Organizatorji so podelili nagrado v kategoriji družbeno-gospodarske koristi, s plaketo pa so bili nagradjeni še ostali projekti finalisti, katerih prijavitelj je bil Zavod za gozd. Za zmagovalca v kategoriji Družbeno - gospodarske koristi je bil razglašen projekt ZGS Preprečevanje škod po velikih zvereh. Sprejela sta jo Rok Černe in Miha Marenče, ki sta ob prejemu poudarila pomen sodelovanja z rejci pastirskih psov in k prevzemu nagrad povabila še rejca Aleša Sedmaka in Janeza Kržiča. V tej kategoriji je bil za finalista razglašen še projekt Ne povabimo medveda na kosilo – priznanje finalista sta prevzela Jernej Javornik in Matija Stergar.

V kategoriji Varstvo vrst in habitatnih tipov na območjih Nature 2000 v Sloveniji je priznanje finalista prejela prijava Monitoring risa za reševanje pred izumrtjem. Prevzela sta jo Urška Fležar in Peter Krma. V kategoriji Komunikacijske aktivnosti za območja Nature 2000 je bila med finaliste uvrščena tudi naša prijava Doživeto spoznavanje življenja velikih zveri v osrčju njihovega življenjskega prostora na Notranjskem, v okviru katere smo se za nagrado potegovali skupaj Gozdna hiša Mašun z učno potjo in Center Dina Pivka. Plaketo finalista sta prevzeli Dina in Špela Habič, ZGS in Dragica Jaksetič, strokovna vodja Centra Dina.

Helena Šneberger Mandelj

Foto: Tina Kirn

**Ekumuzej Pivških
presihajočih jezer
začasno zapira svoja
vrata zaradi prenove.
Odprtje prenovljenega
Ekumuzeja je predvideno
v jeseni 2023.**

www.pivskajezeras.si | 030 644 799 | pivskajezeras@pivka.si

SPOZNAJMO NAŠA JEZERA

Ali ste vedeli, kakšne dotoke kraške vode ima Palško jezero?

Palško jezero leži severno od naselja Palčje in je največje izmed Pivških presihajočih jezer. Ovalna jezerska kotanja je sestavljena iz treh kotanj, ki nosijo naslednja ledinska imena: Velika jezera (vzhodni del) ter Mala jezera in Filajevo jezero (zahodni del). Velika jezera (najnižja) se nadaljujejo v Mala jezera, medtem ko Mala jezera in Filajevo jezero (najvišje) ločuje nekoliko višji svet, prav tako tudi Velika jezera in Filajevo jezero. V vzhodnem pobočju jezerske kotanje je več izvirov oziroma estavel. Prvi je Filajev graben, ki ima glavni izvir v kamnih, poraslih z mahom, v vznožju pobočja z razkrito drobnozrnato naplavino. Stranski izvir, ki napaja desni pritok Filajevega grabna, leži v vznožju višje stene. Med jamami na Palškem jezeru je v katastru jam zabeležena tudi jama v Filajevem grabnu. Strugo Filajevega grabna porašča vrbovje, pred izlivom v jezerce v nižjem delu dna kotanje Velikih jezer pa se potok razliva prosto po travniku. Najvišji izvir je jama Kužica z vhodom v vznožju prepadne stene v vrtači. Na robu te vrtače se začne plitva struga potoka iz Kužice. Nekoliko nižje od nje pa leži skupina treh izvirov v Kotličih z razpokami (odprtini) v vznožju sten, iz katerih vodijo struge potokov v pobočju. Matijeva jama ima zgornji, navpični vhod v stropu nad breznom in spodnji, stranski vhod v vznožju višje stene, iz njega pa vodi struga potoka v pobočju. Potok nadaljuje pot po valovitem delu dna kotanje Velikih jezer, delno prosto po travniku, delno po strugi, do izliva v jezerce v nižjem delu dna te kotanje. Izpod vrbovja v pobočju priteče še en potok in se izliva v potok iz Matijeve jame v njegovem spodnjem toku. V bližini prehoda v kotanjo Ždink leži izvir v vznožju večjih kamnov pod kolovozom. Palško jezero ima tudi požiralnike, na primer požiralnik (zapleta kamenja sredi travnika) na prehodu med kotanjama Velikih in Malih jezer, v katerega teče potok iz jezera, ko to obsega le nižji del dna kotanje Velikih jezer. Jezerska kotanja se na severu podaljša v dve podolgovati stranski kotanji, Njivce na zahodu in Ždink na vzhodu. V njiju nastaneta izrazita zaliva, med njima pa se dviga hrib Jezerščak. V zgornjem delu kotanje Ždink je poglobljena vrtača z vhodom v jamo v Ždinku, ki leži v vznožju višje stene v pobočju vrtače. Iz

jame je vrezana struga, ki se dvigne do roba dna vrtače. V vrtači se pojavi luža, nato pa jezerce zalije nižji del dna kotanje Ždink in oteka v jezero (potok iz Ždinka). Voda izvira tudi na obrobju dna Ždinka v izvirnih kotanjah in eni navpični razpoki v steni. Kotanjo Njivce v večjem delu poraščajo travniki, prepredeni s poraščenimi kamnitimi zidovi (mejice), v spodnjem delu njenega dna pa leži plitva kotanja z ledinami. Ko jezero doseže nivo prehoda v kotanjo Njivce, teče potok iz jezera (potok v Njivce) preko opuščenega, spodnjega dela Njivc in se razliva v jezerce do tamkajšnje plitve kotanje. V nasprotju z Ždinkom se Njivce tako polnijo iz jezera.

Najvišji izvir v Kotličih, iz katerega teče potok v jezero.

Potok iz Matijeve jame (estavela) ob polnjenju jezera in potok iz jezera v jamo ob praznjenju jezera.

Tina Kirn

S PROJEKTOM ReNature SE BO OBNAVLJALO TRAVNIKE, KALE IN VELBAN STUDENEC V OBČINAH PIVKA, DIVAČA, HRPELJE-KOZINA IN ILIRSKA BISTRICA

Občina Pivka sodeluje v novem projektu za obnovo travnikov, visokodebelnih sadovnjakov in kalov.

Javni zavod Park Škocjanske jame, Slovenija je skupaj s partnerji, Občino Pivka, Fakulteto za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem (FAMNIT), Veterinarsko fakulteto Univerze v Ljubljani ter Norveškim inštitutom za raziskovanje narave, letos maja pričel izvajati dvoletni projekt **Obnova mreže mokrišč in travišč, pomembnih za Natura 2000 in druge zavarovane vrste in habitatne tipe v Biosfernem območju Kras in porečje Reke ter Krajinskem parku Pivška presihajoča jezera – ReNature.**

V dvoletnem projektu, vrednem nekaj več kot milijon evrov, bodo projektni partnerji obnovili 45 ha travnikov in visokodebelnih sadovnjakov ter 8 kalov in velban studenec na območju Brkinov, Vremščice in Košanske doline. Projekt **financirajo Islandija, Lihtenštajn in Norveška s sredstvi Finančnega mehanizma EGP 2014-2021 in pripadajoča slovenska udeležba. S projektnimi aktivnostmi bomo izboljšali stanje suhih kraških travnikov in mokriščnih ekosistemov ter nekaterih evropsko pomembnih vrst in območij Nature 2000.**

Travniški in mokriščni ekosistemi so zelo učinkoviti zbiralniki ogljika in življenjski prostor evropsko pomembnih živalskih in rastlinskih vrst Nature 2000. Zaradi podnebnih sprememb (suša, izhlapevanje, erozija, razpoke, poškodbe ruše...) in spremenjene rabe ter vnašanja invazivnih tujerodnih vrst rastlin in živali jih zelo hitro izgublamo. Z njihovo obnovo bomo v projektu ReNature prispevali k blaženju podnebne krize in krize biotske raznovrstnosti. V projektu bo Občina Pivka obnovila okrog 6 ha travniških površin na več območjih v Košanski dolini ter uvajala sadnjo visokodebelnih sadovnjakov. Na širšem območju Brkinov bo vodilni partner projekta, Javni zavod Park Škocjanske jame obnovil 8 kalov in velban studenec, vkopan in obokan izvir, ki je značilen za Brkine. Na območju občine Pivka bodo obnovljeni kali v Gornji Košani, Bujah, Suhorju in Narinu. Več 10 ha travnikov bo na območju Vremščice obnovila Veterinarska fakulteta v sodelovanju z Agrarno skupnostjo Gabrče. Travniški in mokriščni ekosistemi opravljajo različne funkcije, ki so pomembne za življenje različnih rastlinskih in živalskih vrst, in človekovih dejavnosti. Strokovnjaki s področja biologije, ekologije in varstva narave iz Univerze na Primorskem in Norveškega inštituta za raziskovanje narave bodo v projektu kartirali in popisali ekosistemske storitve (koristi človeka od lokalne krajine in narave), ki nam jih nudijo omenjeni ekosistemi. Projektni partnerji bodo do spomladi 2024 izvedli več ozaveščevalnih in izobraževalnih aktivnosti ter dogodkov o potrebah po prilagajanju podnebnim spremembam, pomenu posameznih vrst in življenjskih okolij, za lokalno prebivalstvo, lastnike zemljišč, strokovnjake in druge deležnike.

Prvi meseci projekta so namenjeni organizaciji dela in spoznavanju projektnih območij.

Na uvodnem dogodku projekta, ki je potekal sredi septembra smo se projektni partnerji seznanili med seboj in s projektnimi območji, ter organizacijo projektnih aktivnosti. Partnerji nadaljujemo s predstavitvami projekta različnim ciljnim skupinami in pripravo dokumentacije za začetek izvajanja del na terenu. Konec oktobra smo na občini Pivka projekt in projektne aktivnosti predstavili kmetovalcem na območju Krajinskega parka Pivška presihajoča jezera.

Obnova mreže mokrišč in travišč, pomembnih za Natura 2000 in druge zavarovane vrste in habitatne tipe v Biosfernem območju Kras in porečje Reke ter Krajinskem parku Pivška presihajoča jezera je orodje in finančni vir za nadaljnje korake pri ohranjanju naše kulturne krajine in s tem identitete našega prostora.

Kaja Vereš

TERENSKI OGLED IZVEDENIH AKTIVNOSTI V PROJEKTU PIVKA.KRAS.PRESIHA

V projektu PIVKA.KRAS.PRESIHA začnemo drugo projektno leto z aktivnostmi na terenu. Z različnimi naravovarstvenimi ukrepi obnavljamo travniške in vodne površine. Dela na terenu, odstranjevanje zarasti in obnovljene kale smo si ogledali v družbi župana Roberta Smrdelja, direktorice Zavoda za turizem Pivka, Jane Gržinič, izvajalcev del in predstavnikov vaških skupnosti.

Na območju Petelinjskega jezera smo obnovili štiri hektarje travnikov.

V projektu bomo obnavljali travnike in odstranjevali zarast tako na mokrotnih kot suhih travnikih. Z deli smo najprej začeli na mokrotnih travnikih, na območju presihajočih jezer (Petelinjsko in Palško jezero), saj je območje jezer navadno v jesenskem in zimskem času, ko so posegi v zarast mogoči, zalito z vodo. Ročno in stojno odstranjevanje zarasti izvajajo zunanji izvajalci (podjetje Karso, Zaposlitveni center d. o. o. s podizvajalci in podjetje Gozdarstvo Mazi s. p.). Posamezni kmetovalci, vključeni v projektne aktivnosti pozne košnje, pa so se odločili, da bodo svoje površine očistili sami.

Na območju Petelinjskega jezera se iz zunanjega roba proti notranjosti širijo grmi črnega trna in gloga. Sprva so grmi zrasli le ob večjih kamnitih osamelcih, s spremenjeno kmetijsko rabo pa se pas grmovja širil v notranjost jezerske kotanje. Eden od ciljev projekta PIVKA.KRAS.PRESIHA je ohraniti mokrotne travnike, ki so življenjski prostor evropsko pomembnih rastlinskih in živalskih vrst Nature 2000.

V prvem mesecu dela (september) oziroma do ojezeritve jezera so izvajalci ročno in strojno odstranili 4 ha (približno polovico načrtovanih obnovljenih travnikov v Petelinjskem jezeru) zaraščenih površin v lasti Občine Pivka. Po umiku vode iz jezera bodo izvajalci nadaljevali z deli. V projektu načrtujemo obnovo 15 ha mokrotnih travnikov na habitatnem tipu presihajoča jezera.

Pri izvajanju krčenja zarasti se trudimo v čim večji meri zmanjšati vpliv na naravo.

Krčenje zarasti je zaradi velikega naravovarstvenega pomena območja zahteven ukrep, ki poteka pod določenimi pogoji. Pred izvedbo posega smo morali pridobiti različna dovoljenja (npr. vodno soglasje Direkcije RS za vode, Dovoljenje za poseg v naravo in ponekod tudi Dovoljenje za krčitev gozda s strani Zavoda za gozdove Slovenije). Zaradi administrativnih postopkov in velikega finančnega vložka je za lastnike zemljišč to zahteven zalogaj, projekt pa nam omogoča, da lastnikom lahko nudimo strokovno in finančno pomoč.

Pri izvajanju krčenja se trudimo v čim večji meri zmanjšati vpliv na naravo. Zato potekajo krčitve s kombinacijo ročnega in strojnega odstranjevanja in omejenega izvajanja mulčenja. Vso biomaso bomo v največji možni meri odstranili z območja. Posebno previdnost pri izvajanju del pa namenjamo preventivnim ukrepom za preprečevanje

vnosa invazivnih tujerodnih vrst rastlin. Med preventivnimi ukrepi izpostavljam o čiščenje strojne mehanizacije pred pričetkom del ter izobraževanje in ozaveščanje izvajalcev del o sami problematiki invazivnih vrst.

Obnovili smo kale v Drskovčah in Zagorju.

Naravovarstveni ukrep za varstvo dvoživk je tudi obnova lokev in kalov, ki so bilo v preteklosti v vsaki vasi. V nekaterih so napajali živino, v drugih prali perilo, vse pa so bile pomemben življenjski prostor različnih živalskih vrst, vezanih na vodo. Zaradi opustitve rabe in vzdrževanja kalov se jih je na Pivškem ohranilo le še nekaj. Tu in tam kakšnega srečamo na pašnikih, ob vaseh pa so bodisi izginili bodisi so zaraščeni.

Zaradi pomembne vrednosti kalov kot življenjskih prostorov dvoživk, kačjih pastirjev in drugih vodnih živali jih obnavljamo v projektu PIVKA.KRAS.PRESIHA, ki ga sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Poleti smo obnovili kale v Zagorju (kala v Uskih) in Drskovčah (kala ob vodnjaku). Večji kal v Zagorju je v celoti preraščal rogoz, po obnovi pa je zaživel v pravi luči in je že dom številnim dvoživkam – urhom, pupkom in drugim vrstam žab.

Kali v Zagorju in Drskovčah so obnovljeni, a vsa dela še niso izvedena. V prihajajočih mesecih bo potekala še ureditev okolice kalov z informativno tablo, namenjeno ozaveščanju o pomenu kalov in dvoživk.

Kali so pomemben življenjski prostor dvoživk, a tudi lep krajinski element.

Kale je ustvaril človek, zato so tudi naša kulturna dediščina in obenem lep element v prostoru. Verjamemo, da jih bomo s skupnimi močmi ohranili. Pa tudi skrbeli, da ne bi postali dom našim akvarijskim ljubljencem, potem ko se jih naveličamo.

S terenskimi aktivnostmi nadaljujemo tudi v prihodnjih mesecih.

V projektu nas v naslednjih mesecih med drugim čaka čiščenje jame, urejanje poti, vzpostavitev novih kalov in nadaljevanje čiščenja zarasti na suhih traviščih.

Eva Šabec Korbar

www.parkvojaskezgodovine.si | 031 775 002 | info@parkvojaskezgodovine.si

URNIK

pon - pet: 11.00–14.00
sob - ned: 10.00–16.00

V PARKU VOJAŠKE ZGODOVINE Z ZGODOVIKENDOM ODPRLI JESENSKO SEZONO

V Parku vojaške zgodovine je tretji vikend v septembru kar brbotalo od pestrega muzejskega dogajanja. Ekipa Parka je v sodelovanju s partnerskimi muzeji – Vojaškim muzejem Slovenske vojske, Muzejem novejšje zgodovine Slovenije, Tehniškim muzejem Slovenije in Narodnim muzejem Slovenije – pripravila ZgodoVikend, večdnevni muzejski dogodek, namenjen intenzivnemu spoznavanju ter doživljanju zgodovine.

Kot uvod v ZgodoVikend je bila že v četrtek, 15. septembra, v Kinu Pivka organizirana projekcija igrano-dokumentarnega filma Pot domov, v katerem je predstavljen portret izjemnega slovenskega košarkarja Jureta Zdovca, ki se je sredi evropskega prvenstva v Rimu leta 1991 ob izbruhu slovenske osamosvojitvene vojne znašel pred življenjsko odločitvijo – ostati del jugoslovanske reprezentance v boju za zlato medaljo ali oditi v boj za domovino. Nekaj kadrov filma, pod katerega se je kot scenarist in režiser podpisal Aleš Žemlja, je bilo posnetih tudi v Parku vojaške zgodovine, v filmu pa nastopa tudi nekaj vozil iz voznega dela zbirke Parka ter tudi nekaj statistik. V petek, 16. septembra, pa je v muzejskem kompleksu prvič po letu 2019 potekala tradicionalna Vestirnga 2022, v sklopu katere je Uprava za obrambo izvedla seznanitev vojaških obveznikov generacije 2004, ki so se

ob tej priložnosti – tako kot generacije nekoč – pripeljali na bogato okrašenih nabornih vozovih. Kljub dežju in neugodni vremenski napovedi je živahen dopoldanski vrvež že v soboto, 17. septembra, nakazal na veliko zanimanje za dogajanje v sklopu ZgodoVikenda. Obiskovalci so se lahko tega dne kot del obogatene programa udeležili različnih vodenih ogledov po zbirkah in razstavah, najmlajšim pa so obisk popestrile raznovrstne otroške delavnice. V okviru spremljevalnega programa je v Vojašnici Stanislava Požarja potekal tudi dan odprtih vrat, kjer so obiskovalci izkusili, kakšna je vožnja s tankom in sploh kakšno je življenje v vojaški suknji.

Nedeljsko dogajanje je odprl Jesenski pohod po Krožni poti vojaške zgodovine, ki je za razliko od prejšnjega dneva pohodnike od blizu in daleč razvajal z obiljem sončnih žarkov. Posebnost letošnjega pohoda je bilo tematsko predavanje v italijanski podzemni utrdbi na Primožu, štiriurni pohod pa je udeležencem dodatno popestrila animacija ob postankih s

Park vojaške zgodovine

pokušnjo domačih dobrot. Muzejski utrip so tudi v nedeljo, 18. septembra, obogatila številna strokovna vodenja po različnih stalnih in občasni muzejskih razstavah, ki so udeležencem omogočila globlji vpogled v vsebine Parka ter partnerskih muzejev v Depojih državnih muzejev. V sodelovanju z Narodnim muzejem Slovenije in Tehniškim muzejem Slovenije je bil oba dneva organiziran tudi raznolik nabor otroških delavnic ter animacij, ob katerih so najmlajši na poučen in zabaven način spoznavali zgodovino. Dogajanje so popestrile projekcije filmov, mini sejem vojaškozgodovinske literature, predstavitev starodobnih vozil Kluba Balilla iz Divače in predstavitev Slovenske vojske. Razgibano dogajanje ZgodoVikenda so v nedeljo popoldne sklenile predstavitvene vožnje vozil iz voznega dela zbirke Vojaškega muzeja Slovenske vojske

in Parka vojaške zgodovine. Osrednjo točko je predstavljal dinamični prikaz novih pridobitev, ki so v zadnjih letih pomembno obogatile nacionalno vojaškozgodovinsko zakladnico, a zaradi epidemije še niso bile predstavljene širši javnosti. Gre za dva vojaška artilerijska traktorja/vlačilca, in sicer sovjetski ATS-59G ter jugoslovanski GJ-800. Obiskovalcem so bili v okviru ZgodoVikenda tudi prvič predstavljeni trije »novi« topovi iz druge svetovne vojne: nemška štiricevni protiletalski top Flakvierling 38 ter protiklepni top Pak 40 75 mm in pa sovjetska havbica M1938 (M-30) 122 mm. Organizatorji ZgodoVikenda so bili nad obiskom in sploh odmevnostjo dogodka zelo zadovoljni, zadovoljstvo ter pohvale pa so izrazili tudi obrazi obiskovalcev, še zlasti številnih otrok.

PARK SODELOVAL NA STROKOVNEM POSVETU O SANACIJI KULTURNE DEDIŠČINE

V četrtek, 22. septembra 2022, je bil v Kosovelovem domu v Sežani organiziran strokovni posvet o sanaciji kulturne dediščine, ki ga je pripravila Občina Sežana skupaj s krajani Kosovelj, pobudniki ponovne vzpostavitve vojaške kapele pri Kosoveljah. Arhitekturno izjemno zanimiva kapela je bila središčni objekt vojaške bolnice Feldspital 808, ki je stala na travniku pred vasjo Kosovelje na Krasu.

Direktor Parka vojaške zgodovine mag. Janko Boštjančič je udeležencem posveta predstavil prispevek »Vojaškozgodovinska dediščina – breme ali priložnost?« Posvet je moderiral arhitekt Stojan Lipolt, zbrane pa je nagovoril tudi mag. Boštjan Poklukar, direktor Uprave Republike Slovenije za vojaško dediščino.

STARODOBNIKI V PARKU VOJAŠKE ZGODOVINE

Sončne jesenske dni je za panoramski izlet v Park vojaške zgodovine izkoristilo več društev ljubiteljev starodobnih vozil, ki so ob tej priložnosti muzejskim obiskovalcem z veseljem predstavili svoje dragocene jeklene lepote. Med prvimi so septembra Park vojaške zgodovine obiskali člani kluba Lambretta Club Friuli iz Italije. Začetni primerki skuterjev in motornih koles Lambretta segajo v leto 1947, le leto kasneje po razvoju še slavniješe vespe, v naslednjih desetletjih pa so dosegli kulten status in bili izjemno priljubljeni tudi pri nas. Septembra so kot del muzejskega dogajanja v sklopu ZgodoVikenda obiskovalcem svoja starodobna vozila predstavljali tudi člani Primorskega kluba ljubiteljev starih motornih vozil Balilla iz Divače. Oktobra pa je ob obisku Društva slovenskih miličnikov muzejsko ponudbo in siceršnjo stalno zbirko policijskih eksponatov dopolnila razstava legendarnih vozil nekdanje Milice, pri čemer sta obiskovalce še zlasti navdušila kulturna »fičko« in »marica«. Ljubitelji starodobne avtomobilske tehnike so imeli v oktobru priložnost od blizu občudovati tudi primerke nekdanje »katrce« oz. slavnega avtomobila Renault 4, katerega začetek proizvodnje sega v leto 1961, ko so se pri francoskem proizvajalcu vozil Renault odločili, da tržišču predstavijo novo vozilo, ki bo z dobrimi voznimi lastnostmi dostopno širšim množicam za različne namene. Kot del panoramskega izleta po jesenski pokrajini so Park vojaške

zgodovine pretekli mesec obiskali tudi člani Zastava kluba Slovenije s svojimi starodobnimi vozili, med katerimi je posebej izstopal predelani športni avtomobil Zastava Yugo domačinke Sanje Smrdel. V Parku vojaške zgodovine so z veseljem sprejeli vsa starodobna društva, saj s svojim delovanjem zagotavljajo pomemben doprinos k ohranjanju zgodovinske in tehnične dediščine ter z muzejskega vidika predstavljajo dragoceno dopolnitev muzejske ponudbe.

PIRANSKI FLAK NA IZPOSOJO

V četrtek, 13. oktobra, je bil v Park vojaške zgodovine prepeljan nemški protiletalski top Flak 20 mm, ki je pred tem domoval pred Akvarijem Piran. Park vojaške zgodovine si je dragoceni eksponat izposodil v dogovoru s piranskim Akvarijem in Univerzo na Primorskem z namenom umestitve k novi razstavi v pripravi, ki bo posvečena pomorskim aktivnostim v Severnem Jadranu med drugo svetovno vojno. Izposojeni primerek je namreč predstavljal del oborožitve nemškega minolovca R 15, ki je bil aprila 1945 potopljen ob zahodni obali Istre med Savudrijo in Umagom, sredi 80. let prejšnjega stoletja pa so ga ribiči privlekli do Pirana. V Parku bo na topu izveden konservatorski poseg, da bo kot pomembna dediščina in priča pestrega vojnega dogajanja v Jadranskem morju ohranjen ter ustrezno muzejsko predstavljen.

Foto: Peter Požar

PARK VOJAŠKE ZGODOVINE SODELOVAL NA DOGODKU MUZEJA SLOVENSKE POLICIJE OB DNEVIH EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE

Muzej slovenske policije je ob letošnjih Dnevih evropske kulturne dediščine v torek, 4. oktobra 2022, organiziral prav poseben dogodek in k sodelovanju na njem povabil tudi Park vojaške zgodovine. Dogodek se je začel z manjšo slovesnostjo, na kateri je zbrane nagovorila ministrica za notranje zadeve mag. Tatjana Bobnar, sledila pa je okrogla miza, na kateri so sodelovali: vodja Muzeja slovenske policije Darinka Kolar Osvald, predstavnica Službe za premično dediščino in muzeje pri Narodnem muzeju Slovenije Maja Hakl Saje, direktorica Tehniškega muzeja Slovenije dr. Barbara Juršič, direktor Gornjesavskega muzeja Jesenice Aljaž Pogačnik in načelnik Vojaškega muzeja Slovenske vojske podpolkovnik mag. Zvezdan Marković. Direktor Parka vojaške zgodovine mag. Janko Boštjančič je v okviru dogodka predstavil razvojno pot Parka vojaške

zgodovine, posebej pa je izpostavil dve pomembnejši večji pridobitvi zadnjega leta – upokojeni policijski čoln P-111 in helikopter AB-212 "Bravo", prek katerih je Park vojaške zgodovine vzpostavil pomemben odnos tudi s slovensko Policijo in Ministrstvom za notranje zadeve.

SLOVESNOST OB DNEVU SUVERENOSTI

Združenje za vrednote slovenske osamosvojitve je v soboto, 22. oktobra, v okviru priprav na praznovanje dneva suverenosti v Parku vojaške zgodovine organiziralo slovesnost ob 31. obletnici odhoda zadnjega jugoslovanskega vojaka iz Slovenije. Slovesnosti so se udeležili mnogi visoki gostje, saj je bila združena s sejo predsedstva združenja. Kulturni program je oblikovala moška vokalna skupina Potoški fantje iz Loškega Potoka in pa pesnik ter velik domoljub Tone Kuntner. V imenu gostitelja je

zbrane najprej pozdravil direktor Parka mag. Janko Boštjančič, ki se je organizatorjem zahvalil, da so tako pomembno slovesnost organizirali prav v Pivki. Slavnostni govornik je bil predsednik osamosvojitvene vlade in predsednik Združenja za vrednote slovenske osamosvojitve Alojz Peterle. V govoru je orisal nekaj spominov na osamosvojitveno obdobje, iskreno pa se je zahvalil Parku, da si je ohranjanje zgodovinskega spomina na rojstvo slovenske države vzel za svoje glavno poslanstvo.

DIREKTOR PARKA IZVOLJEN ZA PREDSTAVNIKA V SVETOVNEM ZDRUŽENJU VOJAŠKOZGODOVINSKIH MUZEJEV ICOMAM

V okviru svetovnega muzejskega združenja ICOM, ki združuje večino svetovnih muzejev, deluje tudi združenje vojaških muzejev ICOMAM. Gre za povezavo vojaškozgodovinskih muzejev in zbirk s celega sveta. Namen združenja je mreženje muzejskih strokovnjakov, ki se ukvarjajo z vojaško zgodovino, izmenjava znanj in izkušenj ter dvigovanje standardov varstva dediščine. Združenje vodi 10-članski izvršilni odbor muzejskih strokovnjakov s celega sveta. Na jesenski generalni skupščini ICOMAM-a je bil kot predstavnik Srednje Evrope v odbor za 3-letni mandat izvoljen direktor Parka vojaške zgodovine mag. Janko Boštjančič. Gre za velik dosežek Parka vojaške zgodovine,

saj se je uveljavil kot prepoznavna in ugledna muzejska institucija tudi v širšem evropskem prostoru. Izvolitev v izvršilni odbor tako pomembnega muzejskega združenja pa predstavlja tudi posebno priznanje za novega člana, ki je v zadnjih letih poleg vodenja muzeja sodeloval tudi pri nekaterih pomembnih raziskavah in pripravil tudi več odmevnih muzejskih razstav.

V PARKU OB 100. OBLETNICI FAŠIZMA POTEKALA MEDNARODNA ZNANSTVENA KONFERENCA

V Parku vojaške zgodovine je v sredo, 19. oktobra, potekala mednarodna znanstvena konferenca »Fašizem – sto let pozneje: stanje raziskav in nove raziskovalne perspektive«, ki jo je skupaj s Študijskim centrom za narodno spravo organizirala tudi ekipa Parka vojaške zgodovine.

Leta 2022 mineva sto let od vzpona Benita Mussolinija na čelo italijanske vlade. Čeprav se je v Italiji fašistični režim dokončno konsolidiral šele v prihodnjih letih, lahko to leto vseeno razumemo kot simbolno napoved vzpona fašizma kot nove politične ideologije, in sicer ne le v Italiji, temveč po vsem svetu, zlasti v Evropi. Slovenski prostor je fašizem zaznamoval že pred prevzemom oblasti, saj so fašistični škvadrasti že leta 1920 požgali Narodni dom v Trstu in širom Primorske naredili kup drugih zločinov. Izbira lokacije – Park vojaške zgodovine je umeščen v nekdanjo italijansko vojašnico – zato ni brez pomena in simbolike, saj je izkušnja našega prostora s fašizmom zelo globoka ter tragična.

Namen mednarodne konference je bil združiti skupino znanstvenikov, ki sledeč različnim metodološkim in vsebinskim poudarkom raziskujejo fašizem v različnih nacionalnih ter transnacionalnih kontekstih. Poseben poudarek pri tem je bil dan obravnavi prisotnosti in delovanj različnih oblik fašističnih gibanj ter režimov v srednji in jugovzhodni Evropi. Konferenca je potekala v angleškem jeziku, uvodno predavanje pa je imel

Foto: Rok Pirjevec

ugledni profesor z Univerze v Oxfordu Richard J. B. Bosworth, ki ga v Sloveniji poznamo po obsežni monografiji Mussolini, ki jo je pred leti izdala Cankarjeva založba. Mednarodno strokovno konferenco je širša javnost v neposrednem prenosu lahko spremljala tudi prek spleta, posnetek dogodka pa je objavljen tudi na Youtube kanalu Parka vojaške zgodovine.

OBRAMBNA MINISTRA SLOVENIJE IN SEVERNE MAKEDONIJE S SLOVESNO PRIMOPREDAJO PARKU PREDALA NOV MUZEJSKI EKSPONAT

Park vojaške zgodovine je v ponedeljek, 17. oktobra, ob uradnem obisku v Sloveniji obiskala ministrica za obrambo Republike Severne Makedonije Slavjanka Petrovska v spremstvu gostitelja ministra za obrambo Republike Slovenije Marjana Šarca. Makedonska delegacija si je ogledala Park in se seznanila z njegovo organizacijo ter konceptom razvoja zlasti glede na potrebo po razvoju podobne institucije v Severni Makedoniji. Ministrica je ob ogledu muzejskih zbirk in razstav v razgovoru z direktorjem Parka mag. Jankom Boštjančičem izrazila navdušenje nad Parkom vojaške zgodovine ter pozdravila krepitev sodelovanja obrambnih sektorjev obeh držav tudi na področju ohranjanja dediščine.

Ob zaključku protokolarnega obiska sta ministrica Petrovska in minister Šarec na krajši slovesnosti muzejskemu namenu formalno predala najnovejšo pridobitev – legendarni nemški štiricevni protiletalski top Flakvierling 38 iz druge svetovne vojne. Gre za izvedenko protiletalskega topa Flak 38 kalibra 20 mm, ki ima na enovitem podvozju namesto ene same nameščene kar štiri 20-mm cevi. Dragoceni eksponat je na pobudo Parka vojaške zgodovine Republiki Sloveniji donirala Republika Severna Makedonija v spomin na desetletja skupne zgodovine in kot znamenje dobrega sodelovanja med državama. V začetku leta 2022 je bil top pripeljan v Slovenijo in vpisan v evidenco Vojaškega muzeja Slovenske vojske. Park vojaške zgodovine je po pridobitvi eksponata v mesecih avgustu in septembru

Foto: Rok Pirjevec

2022 izvedel konservatorsko-restavratorski poseg ter ga pripravil za muzejsko predstavitev.

Primopredaja novega eksponata je bila združena z odprtjem novega razstavnega prostora, ki omogoča postavitve tako občasnih razstav kot tudi predstavljanje večjih muzejskih eksponatov – vozil, ki niso uvrščena v stalno razstavo Parka ali pa v njem gostujejo, pa tudi predstavljanje enot Slovenske vojske in njihove opreme. Slovesnosti so se poleg obeh obrambnih ministrov in drugih visokih gostov udeležili tudi direktor Uprave Republike Slovenije za vojaško dediščino Boštjan Poklukar, veleposlanica Republike Severne Makedonije v Sloveniji Suzana Zelenovska ter župan Občine Pivka Robert Smrdelj.

DARILO GOZDA VAŠEMU DOMU – SLOVENSKO OKRASNO DREVO

Okrasna drevesca, pridelana v Sloveniji, so letošnje leto na tržišču označena z roza nalepko, z letnico 2022 in z napisom Zavod za gozdove Slovenije in Darilo gozda vašemu domu. Večinoma so to smrečice, zrasle v gozdovih, na zaraščajočih se kmetijskih površinah, pod daljnovidno, manjši delež tudi v namenskih nasadih zunaj gozda.

Vsakdo ne more iti v gozd in si posekati svoje okrasno drevo. V gozdovih okrasna drevesca lahko pridobivajo le lastniki gozdnih površin na podlagi odločbe Zavoda za gozdove Slovenije. V odločbi so zapisane usmeritve in pogoji za pridobivanje okrasnih drevesc na gozdu neškodljiv način. Poleg odločbe Zavod izda lastnikom tudi plombe v obliki nalepk za označitev okrasnih drevesc med prevozom in na tržišču. Do 25 plomb dobijo lastniki brezplačno. Če želijo posekati večje število drevesc, morajo za vsako plombo odšteti po 37 centov. Omejitve so postavljene tudi za nabiranje mahov, ki se v tem času uporabljajo za postavitev jaslic. Tega sicer lahko pridobivajo v gozdu tudi nelastniki gozdov, vendar v omejenih količinah. S površine, ki jo prerašča mah, lahko odvzamejo največ petino vsega mahu. Slovenska okrasna drevesca se najpogosteje prodajajo na tržnicah. Prodajajo jih lahko lastniki gozdov, lastniki nasadov drevesc na kmetijskih površinah, ki imajo potrjeno o opravljanju kmetijske dejavnosti, ter ustrezno registrirani trgovci, ki so drevesca kupili od lastnikov gozdov ali lastnikov nasadov okrasnih drevesc. Brez nalepke so na tržišču lahko okrasna drevesca, pridelana izven Slovenije, okrasna drevesca v lončkih ter drevesca drevesnih vrst, ki v naših gozdovih niso domača. To so na primer omorike, srebrne smreke, kavkaške jelke in podobno. Prodajo okrasnih drevesc nadzorujeta gozdarska in tržna inšpekcija. Prodajalci morajo imeti pri sebi ustrezen dokument, ki dokazuje izvor drevesc. Za drevesca, pridobljena v gozdu, je to odločba za pridobivanje

Foto: Marjan Krbelj

okrasnih dreves, ki jo izda Zavod. V Zavodu za gozdove Slovenije, ki usmerja pridobivanje okrasnih drevesc iz gozdov v skladu z določili Zakona o gozdovih, spodbujamo kupovanje naravnih, v Sloveniji pridelanih okrasnih drevesc. Domača okrasna drevesca so pridelana na način, ki najmanj škoduje našemu življenjskemu okolju, upoštevajoč način pridelave ter prevoz na tržišče. Vsako leto poudarjamo, da so drevesca pridelana brez škode za gozd, saj tudi brez poseganja človeka vse majhne smrečice v gozdu nimajo pogojev, da zrastejo v velike smreke. Poraba domačih okrasnih drevesc kljub temu še vedno iz leta v leto pada.

Da bomo čim dalj uživali v zelenem okrasju domačih drevesc, jih postavimo v stojala, ki jih lahko napolnimo z vodo. Ko bodo odslužila svojemu namenu, jih razrežimo in odložimo v zabojnike za organske odpadke ali pa jih uporabimo za kurjavo.

Marija Kolšek
Zavod za gozdove Slovenije

TRAVNIŠKI SADOVNJAKI – DODANA VREDNOST ZA KMETIJO IN PROSTOR

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

V novembru se zaključi projekt EIP16.5 Travniki s sadovnjaki. Ideja zanj se je rodila na kmetiji Zaplana 1890, kasneje pa razširila tudi na kmetiji Andrejevi v Narinu. Očeta revitalizacije kmetij sta dr. Marko Dobrilovič in dr. Benjamin Leskovec, ki sta največji potencial videla v dvojni rabi zemljišč, kjer so travniški sadovnjaki ključni element v prostoru.

V projektu je bil v luči prilagajanja podnebnim spremembam izdelan in preizkušen model, kako s travniškimi sadovnjaki in izbranimi tehnologijami pridelave spodbuditi vzdržno rabo kmetijskega prostora, ki podpira biotsko pestrost in ohranja tipične krajinske vzorce slovenskega podeželja. S preučitvijo naravnih danosti ter premišljenim načrtovanjem obnove obstoječih in umeščanja novih travniških sadovnjakov smo pri Andrejevih povečali delež obdelovalnih površin na zemljiščih z nižjo stopnjo rodovitnosti, zaustavili plazenje tal, obnovili degradirana tla, omogočili dvonamensko rabo prostora (paša in ekološka pridelava sadja) idr. Na kmetiji je bilo v praktičnem preizkusu posajenih ok. 112 sadnih vrst in grmovnic, predvsem avtohtone in tradicionalne slovenske sadne vrste in sorte, ki so bolj odporne na bolezni in zunanje vplive ter prilagojene na lokacijo in razmere na izbrani kmetiji. Z usposabljanjem

so člani partnerskih kmetij pridobili novo znanje o oskrbi travniških sadovnjakov in predelavi sadja, kar bo omogočilo dodatni prihodek in razvoj novih dejavnosti na kmetijah.

Z bivališči za podporne organizme (čebele, druge žuželke) smo poskrbeli za opraševanje in naravno varstvo sadik pred škodljivci.

dr. Marko Dobrilovič

ČAR LESA PONOVO V PIVKI

Z namenom promocije predelave lesa in rabe lesnih izdelkov je RRA Zeleni kras v Krpanovem domu Pivka v oktobru ponovno gostil razstavo Čar lesa, ki je letos že štirinajsto leto zapored na ogled širom po Sloveniji. Organizacija je potekala v sodelovanju z GZS Regionalno zbornico Postojna, Društvom za zaščito lesa Slovenije, društvom Svet za les, Direktoratom za lesarstvo ter SPIRIT Slovenija. Razstavljeni izdelki

so predstavljeni tudi v Katalogu Čar lesa 2022 ter na spletni strani Čar lesa. Svoje lesne izdelke predstavljajo podjetja, obrtniki in vsi drugi, ki se na kakršenkoli način ukvarjajo z izdelavo lesnih izdelkov. V času boja proti podnebnim spremembam in varovanju okolja je predelava lesa in raba lesnih izdelkov izrednega pomena. Ker je les proizvod narave, lahko izdelki iz lesa največ prispevajo k znižanju emisije ogljikovega dioksida (vplivajo kot ponor CO₂) ter drugih toplogrednih plinov, kar je bistveno za obvladovanje podnebnih sprememb in varovanje okolja. Zato postaja les kot bio-material v ospredju ekonomske politike EU, ki bo v naslednjih letih ciljno vzpodbujala »zeleno« gospodarstvo. Slovenija nima rudnih bogastev, niti lastnih energetskih virov. Imamo pa les, ki ga lahko z malo energije in vplivom na okolje predelamo v vrhunske izdelke in gradimo objekte. Zato nam lesno bogastvo predstavlja neizmerno priložnost za preusmeritev slovenske industrije v energetske varčno in okolju prijazno »bio-gospodarstvo«. Les je pomemben kot gradivo, ne pa kot kurivo. Povečati je potrebno uporabo bio-materialov, saj je les predragocen material, da bi ga zgolj kurili.

RRA Zeleni kras

OSNOVE SEMENARSTVA

četrtek, 17. november ob 17. uri, Stara šola Kal
torek, 22. november ob 17. uri, Krpanov dom Pivka

S pridelavo semen se ljudje ukvarjamo od začetka kmetijstva, zadnja leta pa znanje o pridelavi semen naglo upada. Marsikateri amaterski pridelovalec semen je z rezultati pridelave semen razočaran, saj potomci rastlin večinoma ne obdržijo lastnosti starševskih rastlin. Namen delavnice je, da skupaj poiščemo vzroke za neuspešno pridelavo semen preko naslednjih tematik: enoletnice in dvoletnice, ohranjanje lastnosti semenskega materiala, samoprašnost in tujeprašnost, spravilo, sušenje, čiščenje ter shranjevanje semen.

Bolj podrobno bo opredeljeno pridelovanje semen iz skupin kapusnic, stročnic, korenovk, solatnic, špinačnic, čebulnic, plodovk in bučevk. Udeleženci se bodo seznanili s posameznimi semeni, tehnikami čiščenja in izdelavo načrta prostora namenjenega pridelavi semen.

Delavnica je brezplačna, vodi jo **agronom Marko Cvetko**.

TATJANA GORJANC – PREDSEDNICA DRUŠTVA TVOJ TELEFON

V naši občini živi veliko zanimivih ljudi, včasih so to bližnji sosedji ali pa ljudje, ki se ne pokažejo pogosto navzven. Opravljajo različna dela, se ne izpostavljajo, pa vendar so nujno potreben in koristen člen naše družbe. Taka je gospa Tatjana Gorjanc, ki živi v Petelinjah.

Pozdravljeni, gospa Tatjana. Veseli smo, da ste se odzvali k pogovoru. Za uvod vas povabimo, da se nam predstavite.

Nerada govorim o sebi, raje spregovorim s kom, ki potrebuje pogovor in morda kakšen nasvet. Že kot otrok sem zelo rada pomagala drugim. Rada sem naredila kakšno dobro delo. To me je spremljalo v življenju in pri mojem odraščanju. Dokončala sem študij na Visoki upravni šoli, vendar sem ugotovila, da tako delo ne bo pravo zame. Kasneje sem se odločila za poklic socialne delavke, dokončala študij in ugotovila, da mi to področje ustreza. Sem mati dveh sinov, ki sta se svobodno odločila za njuno življenjsko pot. Pri tem ju z mojem podpirava, tako da starejši sin že dela z mladimi v vzgojnem zavodu v Planini, mlajši pa študira medicino, kar pomeni, da bo svoje življenje »zavezal« pomoči ljudem.

Zaposleni ste pri Društvu Tvoj telefon. Kaj vas je prineslo tja? Kakšno je vaše delo?

Začela sem delati kot prostovoljka in nato laična delavka, kasneje se je pokazala potreba, da je treba prevzeti vodenje društva, ko je iz društva odšla strokovna sodelavka. Ob pomoči ekipe sem se odločila sprejeti odgovorno funkcijo in sprejela mesto predsednice društva. Delo je pestro in odgovorno, saj moram biti mentorica prostovoljcem, koordinatorka dela, organiziram celotno delovanje. Spremljam različne razpise za izobraževanje in skrbim za finančno plat društva. Hkrati sodelujemo s

sorodnimi društvi po Sloveniji in si z njimi izmenjujemo izkušnje. Uvajam in pomagam izobraževati ekipo in prostovoljce ob pomoči drugih sodelavcev. Še posebej je potrebno opozarjati nove prostovoljce na morebitne neprijetne in provokativne situacije, saj se kakšen izmed klicalcev tudi neprimerno obnaša ali izraža. Prostovoljca lahko »vrže iz tira«. Letos smo imeli v Postojni 22. oktobra že 31. letno srečanje telefonskih svetovalcev, organiziralo ga je naše društvo. Tema letošnjega srečanja ob priznanih strokovnjakih je imela delovni naslov »Ovire do radosti«.

»Tvoj telefon« je anonimen. Ali ob klicih prepoznate tudi, če kdo kliče večkrat? Kako se pogovarjate?

Zgodi se tudi to. Večkratne klicatelje prepoznamo. Sicer pa za anonimnost velja, da ostajamo anonimni, da poslušamo človeka, ki želi povedati svoj problem ali vprašati za nasvet. Mi postanemo samo njegovo »uho«, to pomeni, da poslušam, ne vsiljujem svojega mnenja, ko je čas za to, lahko svetuješ.

Zgodi se tudi to, da klicatelj kdaj poskušajo vsiliti svoje mnenje. Vprašajo nas: »Kaj pa vi mislite?« Mi pa včasih odgovorimo takoj ali si pustimo čas za razmislek. Takrat moraš uporabiti svoj referenčni okvir, da si sposoben biti odprt, da dovoliš zrcaljenje in s svojimi vprašanji pripelješ človeka do pravega odgovora. To ni lahko, za to je potrebno veliko izkušenj in empatije, da začutiš pravo mero, do kod se lahko spustiš v pogovor.

Imate kakšno posebno pravilo za vodenje pogovorov?

Klici zagotavljajo anonimnost, vendar pa beležimo starost, spol, dolžino klica, tudi ocenjujemo resnost klica. To so pokazatelji, ki pomagajo, da resno obravnavamo ljudi v stiski.

Od kod vse dobivate klice? Ali se to ve?

Klivalci se odzovejo od vsepovsod, iz cele Slovenije, niso nujno vezani samo na naše območje. Naše društvo pa finančno podpirata občini Postojna in Pivka in se na tem mestu iskreno zahvaljujemo za podporo. Drugače pa je društvo Tvoj telefon vključen v Zvezo slovenskih društev za telefonsko pomoč v stiski in je član Mednarodnega združenja kriznih telefonov IFOTES. Novost društva je tudi Pravni kotiček, ki nudi brezplačno pravno svetovanje s področja Prava socialne varnosti. Naše društvo spada v združenje Sopotnik, nudimo pa brezplačno telefonsko številko 116 123, in sicer 24 ur na dan. Postojnska brezplačna linija pa je na številki 05 720 1720 od ponedeljka do petka od 7. do 22. ure.

»Klic v stiski« je naša osnovna dejavnost, to je preventiva za nižanje življenjskih težav, kot so izključenost, osamljenost, nasilje, duševne stiske...

Čas korone je gotovo prinesel več dela. Je bilo takrat stanje med ljudmi bolj napeto?

Da, bilo je kar veliko klicev. NIJZ nas je zaprosil za sodelovanje, zato smo sprejemali tudi njihove klice. Pogovarjali smo se malo drugače kot običajno. Pri ljudeh sta bila prisotna strah in nezaupanje, ker ni bilo jasnih informacij. Ves čas so se ukrepi menjavali, in niso vedeli, kaj je res. Problem je bil tudi dostop do zdravnikov in posilvanje od pokojnih, ki je bilo povsem oteženo. V tistem času smo delali non stop. Naj povem še zanimivost, da smo v lanskem letu zabeležili 5800 klicev, letos pa do sedaj že 5744 vsek klicev. 2842 ur je bilo enkratnih pogovorov, 1522 pa je bilo ponavljajočih. Številke povedo, da je naše delo nujno potrebno v pomoč ljudem v stiskah.

Imate kaj prostega časa povsem zase in takrat ne mislite na vaše odgovorno delo?

Prosti čas? Rada grem ven v naravo hodit, sedaj z veseljem urejamo staro hišo na Krasu. Misli pa mi večkrat uhajajo k delu, vendar vem, da je treba delo pustiti tam, tudi za to je treba imeti določene sposobnosti.

Kakšen mora biti človek, da lahko drugim kaj svetuje, jim lajša trpljenje?

Človek mora biti empatičen, sočuten in mora imeti smisel za komunikacijo. Potrebno pa je imeti vsaj 5. stopnjo izobrazbe in predvsem veliko ljubezni do soljudi. Naj na tem mestu povabim vse, ki bi želeli postati prostovoljec, če le čutite z ljudmi in želite pomagati. Hvala tudi svojim sodelavkam, prostovoljki Andreji, da tako požrtvovalno deluje za dobro ljudi.

Imate kakšno posebno sporočilo ali misel za bralce Pivškega lista v zvezi z življenjem, težavami?

Tukaj bi uporabila kar misel dr. Cvijete Pahljina, ki je leta 1994 ustanovila Zvezo slovenskih društev za telefonsko pomoč v stiski – STS. Zelo jo spoštujem in cenim njeno prizadevanje. Takole je rekla: »Sejemo seme radosti, da bodo vzklili nasmehi, zadonele pesmi in priplesali plesi...«

Ob koncu vedno vprašamo za kakšno posebno zgodbo, ki je povezana z delom.

Ob pogovorih se zgodi veliko nenavadnih situacij. Da moramo biti profesionalni pri delu, je najosnovnejše dejstvo. Večkrat se nam zgodi, da nas kdo tudi povabi na zmenek, seveda ga odločno odklonimo in človeku prijazno razložimo, da nudimo strokovno pomoč.

Hvala za vašo življenjsko pripoved in misli, ki ste jih delili z bralci. Skupaj z bralci Pivškega lista vam želimo še obilo dobrega dela, pozornosti in prijaznosti do ljudi, seveda tudi osebnega miru in zadovoljstva. Srečno!

Irena Margon

Telefon za ljudi v stiski
116 123
05 720 1720

PODJETNIŠKI INKUBATOR PERSPEKTIVA KREPI RAZVOJ PODJETNIŠTVA TUDI MED MLADIMI

Mrežni podjetniški inkubator Perspektiva si s sistematičnim in vsebinsko kakovostnim programom, predvsem pa celovitim pristopom in podporo, prizadeva za udejstvovanje mladih na področju podjetništva.

V lanskem letu so sodelovali z enajstimi osnovnošolskimi ekipami iz Pivke, Knežaka, Postojne, Loške doline in Rakeka. Mladi so svoje poslovne ideje zagnali na start up vikendih, razvijali pa so jih z mentorji, pod okriljem Podjetniškega inkubatorja Perspektiva. Raznolike in zelo perspektivne poslovne ideje so bile v programu rednih srečanj z mladimi skrbno zastavljene. Mladi so bili vodeni skozi proces priprave poslovnega načrta, aktivnosti so bile usmerjene v razvoj uporabnih in poglobljenih podjetniških kompetenc. S svojimi poslovnimi modeli so nekatere skupine mladih podjetnikov sodelovale tudi na državnem tekmovanju POPRI. Osnovnošolski ekipi, Color Basket (OŠ Toneta Tomšiča Knežak) in E-Fairytales (OŠ Miroslava Vilharja Postojna) sta se s svojima poslovnima idejama uvrstili na polfinalno tekmovanje POPRI, skupina E-Fairytales pa je v finalu zmagala. Njihova poslovna ideja je deležna veliko pozornosti, osnovnošolci so v fazi ustanavljanja svojega podjetja.

Mladi podjetniki s svojo prizadevnostjo in željo po razvoju svojih poslovnih idej torej izkazujejo visoko mero samostojnosti, ustvarjalnosti in podjetnosti. S svojo suverenostjo, zrelostjo ter delovno vnemo so lahko mladi navdih marsikomu in teh vrednot ter sposobnosti se zavedajo v Podjetniškem inkubatorju Perspektiva, ki k tovrstnim aktivnostim in sodelovanju spodbujajo šole tudi v letošnjem šolskem letu. V septembru in oktobru so se namreč ponovno začele podjetniške aktivnosti na šolah v naši regiji. V letošnjem šolskem letu so v start up aktivnosti vključeni obe šoli iz Postojne, OŠ v Prestranku, Pivki,

Košani, Knežaku in OŠ Antona Žnideršiča iz Ilirske Bistrice. Podjetništvo intenzivno spodbujajo tudi na obeh srednjih šolah in na Višji šoli.

»Velika odzivnost šol nas veseli, predvsem ker so za to pridobili dodatna sredstva na razpisu in prinašajo svež denar v regijo. Poleg tega pa prepoznavajo šole pa tudi starši kompetence podjetnosti kot čedalje bolj potrebne v vsakdanjem življenju. V Podjetniškem inkubatorju Perspektiva bomo učitelje, ki so sprejeli vlogo mentorjev, dodatno strokovno podprli, nadobudnim mladim pa z veseljem pomagali pri razvoju idej in udeležbi na nacionalnem tekmovanju POPRI, ki ga vodi Primorski Tehnološki Park.« je začetek aktivnosti z mladimi v letošnjem šolskem letu povzela vodja programov za mlade v Podjetniškem inkubatorju Perspektiva Dolores Keš.

Podjetniške aktivnosti za mlade, za katere si prizadeva mrežni podjetniški inkubator, ki le-te širi med vse šole v Primorsko-notranjski regiji, so bile kot smiselne in kakovostno zastavljene, prepoznane tudi v okviru projekta »Podjetnost in podeželje«. Gre za projekt, financiran s strani Republike Slovenije, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo ter Evropske unije iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, ki je bil izbran na javnem pozivu LAS za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom, v njem pa sodelujejo, Podjetniški inkubator Perspektiva, Zavod Znanje Postojna kot vodilni partner in pa Osnovna šola Toneta Tomšiča Knežak, Osnovna šola Pivka, Kreaktiva – multimedijско ustvarjanje ter Mladinski center Postojna. Cilj projekta, ki ga bodo partnerji izvajali do konca junija 2023, je vzpostaviti sistemski pristop k spodbujanju podjetnosti osnovnošolcev in brezposelnih mlajših odraslih. Pri tem bodo aktivnosti usmerjene v usposabljanje teh ciljnih skupin in tudi učiteljev ter svetovalcev do te mere, da bodo le-ti osvojili vse potrebne korake za razvoj svoje podjetniške ideje, njeno udejanjenje na trgu in morebitno samostojno podjetniško pot. Podjetniški inkubator Perspektiva si želi s projektnimi aktivnostmi spodbujati in razvijati podjetništvo v regiji, z dostopnostjo in strokovnim vodenjem pa na področju podjetništva vzpostaviti sistem, ki bi povečeval zaposlitvene možnosti mladih.

PIP, Kreaktiva

PROJEKT OBNOVA PROSTOROV ZA MLADINO

V soboto, 29. oktobra, je košanska mladina tudi »uradno« vstopila v svoje nove prostore, v katerih bo lahko preživljala svoj prosti čas.

Leta 2019 je košanska mladina izrazila željo, da bi prostore stare šole namenili mladim košanske doline. Občina Pivka, ki je lastnica objekta, in vaška skupnost sta se z idejo strinjali in se dogovorili, kako priti do željenega cilja. Člani društva so z delovnimi akcijami, s prostovoljnim delom uspeli narediti marsikaj. Odstranili so rastlinje za objektom, naredili novo odprtino za ločen vhod v kletno etažo, odstranili dotrajane lesene stopnice, odbili omet, izkopali obstoječi tlak in izvedli poglobitev, izvedli so nov podložni beton, se je toplotno izoliralo tla, zalilo tlake in pa položilo ploščice.

Naredili so tudi že grobo elektro in vodovodno instalacijo ter notranjo kanalizacijo in priklop kanalizacije v obstoječo greznico. Delo je torej rezultat pridnih rok košanske mladine, stroške za material pa je krila Občina Pivka v višini 11.000 evrov. Poleg tega je bilo 6000 evrov pridobljenih po razpisu Evropske solidarnostne enote – Movit, 7.400 evrov pa so prispevali sami iz društva Košanske mladine. Že leta 2021 pa je Občina Pivka na objektu izvedla nekatere večje posege. Za zamenjavo oken je pridobila 70.720 evrov od Ministrstva za kulturo. Izvedena je bila zamenjava celotnega fasadnega stavbnega pohištva, torej 33 oken in dvoje vrat. Pri glavnih vhodnih vratih v objekt so bile zgrajene nove stopnice, obložene s kamnom. Na severni in zahodni strani se je obnovilo fasado. Na dvorišču ob severni strani objekta se je uredilo drenažo, kanalizacijo in ostalo infrastrukturo ter uredilo peščen plato namenjen širši javnosti. V objektu se je v pritličju celovito prenovilo sanitarije ločeno za moške in ženske, v kleti pa uredilo sanitarije za mladino. Izvedlo se je toplotno izolacijo debeline 30 centimetrov po celotnem podstrešju. Na novo se je uredilo ogrevanje in hlajenje v objektu, saj se je dosedanje

Foto: Jože Pavzin

električne radiatorje zamenjalo z IR paneli ter klima napravami. Vkleti se je v prostorih, katere so mladinci Društva košanske mladine v letu 2020 lepo obnovili, v sklopu te investicije uredilo prezračevalni sistem. Skupna vrednost investicije je znašala 130.000 €.

Izvajalec vseh del je bilo podjetje GPS-GRAD d.o.o. iz Škofljice, nadzor je opravljalo podjetje KARSUS d.o.o. iz Sežane.

Občina Pivka

KLUB ŠTUDENTOV OBČIN POSTOJNA IN PIVKA

KAKO POSTANEM ČLAN?

V času uradnih ur (petek in sobota med 16:00 in 19:00) na sedež KŠOPP-a (Vilharjeva ulica 14) prineseš originalno potrdilo o vpisu za tekoče šolsko leto.

Na klubu ti dežurni aktivist ponudi pristopno izjavo, v katero vneseš svoje podatke. Aktivist ti potrdi članstvo za tekoče šolsko leto, ti pa prejmeš člansko izkaznico kluba in nalepko.

UGODNOSTI, KI JIH PREJMEŠ:

- cenejše vstopnice za KŠOPP dogodke,
- cenejši KŠOPP izleti in tečaji,
- subvencionirana karta za fitness,
- brezplačno tiskanje,
- ...

www.ksopp.si

SPREMLJAJTE NAS NA FACEBOOK IN
INSTAGRAM PROFILU @KDU.J.TWJ.WACE

CICIBANOVE URICE V VRTCU PIVKA

Vrtec Pivka vabi k vpisu otrok v cicibanove urice. Program je namenjen otrokom starim od 3 do 5 let, ki ne obiskujejo vrtca.

Obrazec za prijavo najdete na spletni strani vrtca in Občine Pivka ali pa do njega dostopate osebno na upravi vrtca. Srečanja so se začela v oktobru. Otroci se uricam lahko priključijo tudi med letom.

Za vse dodatne informacije pokličite na tel. št. 05/721 24 90.

Medgeneracijsko druženje PRAVLJIČNO DOPOLDNE

V Tednu otroka, ki je potekal od 3. do 9. oktobra 2022, pod sloganom »SKUPAJ SE IMAMO DOBRO«, smo s strokovnimi delavkami vrtca poskrbele, da bo otrokom lepo in se bomo imeli skupaj zares dobro. Medse smo povabili prababico našega Lana, tudi nekdanjo učiteljico go. Marto Nardin. Gospa Marta je napisala pesmico Medvedek, ki jo je izdala v obliki ilustrirane knjižice. Na obisku pri nas nam je knjižico prebrala in poleg te tudi nekaj njenih drugih pesmi za otroke. Z otroki smo ji skupaj zapeli, bilo je zelo prijetno druženje. Ob koncu je vsak od otrok prejel Martino ilustrirano pesmico Medvedek. Ob tej priložnosti se gospe Marti, Lanovi mami in noni iskreno zahvaljujem za prijetno druženje. Hkrati pa tudi občini Pivka, ki je darovala sredstva za knjižico in je poskrbela, da so vsi otroci drugega starostnega obdobja (3-6 letniki) knjižico prejeli in jo bodo lahko skupaj s starši prebirali tudi doma.

Ema Žitko

GASILCI SMO IN POGASIMO VSE, KAR JE V OGNJU ...

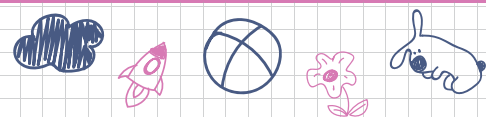
... je "himna" gasilcev, stara že 20 let, katero poje tako staro kot mlado.

Otroci drugega starostnega obdobja iz vrtca Pivka smo v mesecu požarne varnosti bolj podrobno spoznali poklic gasilca. Kar nekaj članov društva - predvsem očetov - si je v torek, 18. oktobra, vzelo prost dan, ki so ga z veseljem preživeli z nami. Radovedni otroci so občutili, kako težko uniformo je potrebno obleči in nositi ob raznovrstnih dogodkih. Od blizu so spoznali tovornjak in njegovo opremo. Gasilci so otroke veliko spraševali in se z njimi pogovarjali. Najbolj zanimivo je bilo, ko je vsak otrok s pomočjo gasilca s "špricanjem" vode cilj v plastenko in jo s curkom podrl. Pomembni in ponosni so bili na svoj uspeh. Poučen za vse, tudi vzgojiteljice, je bil praktični prikaz gašenja. Še posebej zato, ker so nam demonstrirali gašenje gorečega olja na štedilniku. Druženje je prehitro minilo kot vsaka lepa stvar. A poklic gasilca ni ne lep in ne enostaven. Njihovi telefoni nenehno zvonijo, ker jih potrebujemo pri vseh naravnih in prometnih nesrečah. Velikokrat so prvi na kraju neprijetnih dogodkov, ker so ljudje z velikim srcem. Ni jim težko sredi noči zapustiti tople postelje, da pogasijo ogenj, prihitijo na kraj nesreč.

Nam v pomoč. Ko se intervencije uspešno končajo, postane poklic lep. Druženje z otroki jim je narisal nasmeh na obraz, sproščenost in razigranost. Takrat so pozabili na vse težke trenutke, ki so jih preživeli v svojem poslanstvu, največkrat prostovoljnem. Velikokrat se ne zavedamo njihove "veličine", kako in koliko smo odvisni od njih. Zato spoštujemo in cenimo njihovo delo in pomoč. So ljudje, katere doma čakajo družine, in so zanje v strahu. VSEM GASILCEM SE ZAHVALJUJEMO ZA PRIJETNO IN POUČNO PREŽIVETO DOPOLDNE V NJIHOVI DRUŽBI.

Vrtec Pivka, Nataša Ž. Stavanja

STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE UČITELJIC V ANGLIJI

V mesecu oktobru so se učiteljice OŠ Pivka udeležile mobilnosti v Angliji v pokrajini Yorkshire na osnovni šoli Eastburn Junior and Infant School v idiličnem podeželskem angleškem mestecu Eastburn.

Mobilnost v Angliji je tako omogočila mreženje šol, bogatenje znanja in mednarodno sodelovanje, ki nam je omogočila pogled v šolski sistem angleške osnovne šole. Projekt Erasmus+ tako omogoča pridobitev različnih novih znanj in metod dela, preko katerih učitelji nadgradijo osebne in strokovne spretnosti ter kompetence, ki so jim v pomoč za delo v razredu.

Na šoli smo tako spoznali nova digitalna orodja in platforme, kot sta na primer Lyfta in STEM Learning in imeli strokovno predavanje zunanjega izvajalca s področja kodiranja pri pouku. V napornem, a zelo intenzivnem tednu, smo učiteljice prišle nazaj navdušene in polne novih znanj, ki jih bomo lahko preizkusile z našimi učenci.

Projekt Future Classroom Skills je projekt, ki je že v preteklih letih omogočal mednarodno sodelovanje in izmenjavo učiteljev tako na Švedskem, v Sloveniji na OŠ Pivka in v mesecu maju v Atenah v Grčiji. V letošnjem koledarskem letu se je projekt z mobilnostjo v Angliji tudi uspešno zaključil.

Kim Valentinčič

TEKMOVANJE ZLATA KUHALNICA

Septembra so se devetošolci Lara, Mark, Jan, Špela, Anja in Eva udeležili regijskega tekmovanja Zlata kuhalnica, ki je potekalo na Srednji šoli za gostinstvo in turizem v Izoli.

Pripravili so domače sirove raviole s pršutom in zelišči ter šipkov napitek s stevio. Za pripravo recepta, sestavin, uporabo pravilnih postopkov priprave jedi, okus, serviranje in dekoracijo so usvojili srebrno priznanje. Nekaj utrinkov je zajetih na fotografijah v galeriji slik. Čestitke!

Maja Mladenović

UČENJE, KI SPODBUJA USTVARJALNO MIŠLJENJE

V okviru dejavnosti projekta Erasmus+ KA1 z naslovom Učenje, ki spodbuja ustvarjalno mišljenje – Teaching how to think creative, ki jih na šoli izvajamo že drugo leto, smo na šoli 18. oktobra 2022 organizirali popoldansko delavnico za zaposlene, ki je potekala v prenovljeni učilnici likovne umetnosti in tehnike in tehnologije. Učilnico smo na novo zasnovali kot prostor raznolikih dejavnosti, namenjen za učence šole in zainteresirane mlade in odrasle, delavnico pa kot enega od vzorčnih primerov delavnic, ki jih bomo v bodoče izvajali v tem prostoru v času trajanja pouka za naše učence, v popoldanskem času pa tudi za lokalno skupnost.

Pri tem smo se zgledovali po Maker space modelu. To je sodelovalno oblikovan prostor za delo, namenjen delu, učenju, raziskovanju in deljenju oziroma skupni rabi tehnoloških in netehnoloških orodij, kombinacija računalniškega, znanstvenega laboratorija, mizarske delavnice in ateljeja. V njem lahko udeleženci ustvarjalno oblikujejo, gradijo in izumljajo, se udeležujejo tečajev in jih prirejajo. Tu lahko eksperimentirajo v in izven okvirja šolskega kurikulumuma ter razvijajo različne spretnosti in ideje, skupaj delajo na projektih, si pri tem delijo ideje, opremo in znanje. Zajema pet področij: STEAM: Science, Technology, Engineering, Art, Mathematics – znanost, tehnologijo, inženiring, umetnost in matematiko.

Delavnica je bila zasnovana trodelno, 17 udeležencev se je pod vodstvom Katje

Čekada, Izidorja Ličerja in Urške Tušar preizkusilo v izdelavi peresnice. Pri tem so preizkusili sam prostor, uporabo računalniške tehnologije in nove šolske pridobitve, ki smo jih kupili za te namene: 3D tiskalnik, rezalnik in dva šivalna stroja. S Katjo Čekada so ukrojili blago in ga sešili, z Urško Tušar so narisali risbo, ki so jo pretvorili v računalniško obliko, ter jo izrezali z rezalnikom in nato toplotno odtisnili na peresnico, ob pomoči Izidorja Ličerja pa so s programom za 3D oblikovanje zasnovali idejo za obesek in ga natisnili s 3D tiskalnikom, kasneje pa obesek vključili na izdelek kot podaljšek zadrge.

Način dela je vsem omogočal, da so bili pri snovanju svojega izdelka ustvarjalni, prispevali in uresničili so svoje ideje, osvojili nove spretnosti in jih nadgrajevali, pri delu sodelovali in si pomagali, na koncu so vsi prišli do cilja in bili zadovoljni s tem, kar so naredili in spoznali. K temu je prispevalo odlično in sproščeno delovno vzdušje, h kateremu smo prispevali vsi skupaj, bilo je tudi zabavno, in upamo, da ga bomo v tem prostoru še naprej vedno znova gradili in uresničevali z učenci in vsemi ostalimi, ki se bodo v prihodnosti udeležili takšnih in podobnih delavnic in srečanj.

OŠ Košana

TRETJI PODJETNIŠKI START UP VIKEND

Javna agencija SPIRIT Slovenija v sodelovanju z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo spodbujata aktivnosti namenjenih izvajanju aktivnosti za spodbujanje ustvarjalnosti, podjetnosti in inovativnosti med mladimi. Pod okriljem Podjetniški inkubator Perspektiva iz Postojna smo na Osnovni šoli Košana 21. in 22. 10. 2022 izvedli naš tretji podjetniški start up vikend.

Sodelovalo je 22 učencev iz Osnovne šole Košana, ki so bili razdeljeni v pet ekip. Učence je vodila mentorica Nataša Kamenšek.

Po ekipah je nastalo pet poslovnih modelov, ki so navdušili vse prisotne. Ekipe so izdelale tudi svoje pitch-e, ki so jih učenci predstavili na zaključnem delu v soboto. Strokovna komisija smo na tretjem start up vikendu bili vsi prisotni učenci in mentorica Nataša Kamenšek. Spremljali smo njihove predstavitve in se med vsemi uspešnimi idejami zelo težko odločili, kdo bo zmagovalac. Učenci so tajno glasovali za zmagovalca in zmagała je ekipa z idejo Cunjevlek. Cunjevlek idejo sta

zasnovala učenca Luka Lagoj in Mark Trebec.

Učenci so se predstavili z naslednjimi idejami:

- Cunjevlek,
- Šolski radio,
- Dvižno streme,
- Senzor za živali ter,
- Adapterji.

Vseh pet skupin je bilo izredno inovativnih in motiviranih. Učenci so bili pri delu zelo marljivi, delovni in uspešni. Za nami je prijeten in kreativen vikend.

Učenci bodo svoje ideje predstavili pred svojim razredom in razrednikom. Ideja šolski radio je dobila tudi veliko glasov. Idejo bomo implementirali v prostore Osnovne šole Košana. Zaživel bo tudi krožek Šolski radio.

Nataša Kamenšek

SVETOVALNO SREDIŠČE POSTOJNA IN NJEGOVIH 20 LET

Kaj vse bi o sebi povedalo 20-letno postojnsko svetovalno središče za izobraževanje odraslih? Na prvo mesto bi zagotovo postavilo navdušenje nad svojim poslanstvom, da odraslim v Primorsko-notranjski regiji zagotavlja prijazno, zaupno, brezplačno, kakovostno, celovito in strokovno informiranje in svetovanje kot podporo pri izobraževanju in učenju. **V dveh desetletjih se je za njegovimi vrati slišalo nepregledno število zgodb, od težkih, prepređenih s strahovi, nemočjo, tudi jezo, pa tragikomičnih in vse do takih, ki navdihujejo in navdušujejo. Prav te zgodbe ga individualizirajo in povedo o njem največ, a jih bo zaradi svojega etičnega delovanja v popolni zaupnosti ohranilo zase. Doslej pa je opravilo skoraj 12.000 svetovalnih storitev.** Vseživljenjsko učenje ima v družbi 21. stoletja vseprežemajočo vlogo. In če se je svetovalno središče v svojih začetkih usmerjalo v izrazito andragoško svetovanje, je realnost kmalu pokazala, da se izobraževalna pot odraslega organsko povezuje z njegovo karierno in celotno osebnostno potjo in jih na silo ne gre niti ni moč ločevati. Svetovalno polje je bilo tako nujno razširiti in posameznika obravnavati čim bolj celovito. Pri tem je bilo pomembno upoštevati tudi vlogo znanja in kompetenc drugih lokalnih služb, ki skrbijo za razvoj človeških virov. Sodelovanje z njimi udejanja v obliki regijske partnerske mreže. Partnerska mreža, ki jo prav ob svoji 20-letnici svetovalno središče prenavlja in vzpostavlja skladno z novimi nacionalnimi smernicami, je eden pomembnejših stebrov njegovega delovanja. Že

od začetka se v svetovalnem središču posebno skrb namenja ranljivim ciljnim skupinam, saj prav tem grozi, da se bodo brez vseživljenjskega učenja znašle v še bolj nezavidljivem položaju. Vseskozi išče načine, kako se jim čim bolj približati in jih nagovoriti na način, ki bo zanje najbolj primeren. Ena izmed možnosti, ki se je pri tem veliko poslužuje, je terensko delo – iti v okolje bolj ranljivih ter jim informacije in podporo nuditi tam. V začetku sta v ta namen delovali dislokaciji v Cerknici in Ilirski Bistrici. Kasneje sta se jim pridružila še mobilna svetovalna služba in info-kotički po vseh občinah v regiji. Izkušnje so pokazale, da se prav slednji najbolj obnese, zato jih bomo ohranjali in krepili še naprej, obenem pa prilagajali aktualnim potrebam. Leta soočanja z različnimi izzivi, od negotovega financiranja, hitrih družbenih in ekonomskih sprememb, globalnih kriz, ki se zadnje čase kar vrstijo, so mu prinesla pravo mero trdnosti in samozvesti, da zdaj smelo stopa naprej. Da je v preteklem letu postalo del javne službe, je zanj pomembna potrditev. Tako se tudi lažje posveča strokovnim izzivom, ki jih pred njega postavljata digitalna in zelena transformacija s številnimi novimi zahtevami po znanju in vse bolj negotova prihodnost, s katero se soočajo njegove stranke. Hvaležno je Andragoškemu centru Slovenije, da ga je strokovno podpiralo pri umeščanju v novem okolju, mu nudilo pravo znanje in pomagalo pri razvijanju ustreznih veščin in prijemov za njegovo delovanje. Zagotavljalo mu je primerne usmeritve in orodja, da so njegovi obiskovalci lahko prejeli kakovostno obravnavo. Posebej pa je hvaležno svetovalcem, tako tistim prvim, ki so z modelom ISIO orali ledino v naši regiji in vsem, ki so kasneje stopali in stopajo za njimi. Vsak od njih se je soočal z različnimi izzivi, ki jih prinašajo različne okoliščine in vsi so jih uspešno rešili. Po 20 letih je namreč svetovalno središče vedno bolj prepoznano, obiskano in koristno. ISIO orali ledino v naši regiji in vsem, ki so kasneje stopali in stopajo za njimi. Vsak od njih se je soočal z različnimi izzivi, ki jih prinašajo različne okoliščine in vsi so jih uspešno rešili. Po 20 letih je namreč svetovalno središče vedno bolj prepoznano, obiskano in koristno.

Erika Švara

JEZIKOVNI KOTIČEK

POMERITI ALI POMIRITI – TO JE ZDAJ VPRAŠANJE

Številni tujci, ki se želijo naučiti slovenskega jezika, prej ali slej naletijo na jezikovne zanke in težave. Seveda jim največ težav povzroča dvojina, ki našemu jeziku dodaja posebno vrednost in težo. Naš jezik je bogat in poln metafor in posebnih pomenov. Tudi mi Slovenci imamo kar precej težav s pravilno rabo različnih besed. Včasih gre za samo en glas ali črko, ko se nam zgodi, da jo nepravilno uporabimo. Že je tukaj zmeda. Naj vas tokrat seznanim samo z dvema besedama. To sta **POMERITI** in **POMIRITI**.

POMERITI (pomerim) pomeni, da pomerimo novo obleko; deklici smo pomerili novo majico; šaljivo rečeno pa lahko otroku »pomerimo hlače«, kar ni lepo dejanje, saj pomeni, da ga natepemo. Takih dejanj pa ne počnemo, saj so

neprimerna in ponižujoča. Pomerimo lahko tudi v tarčo. Pri različnih športnih disciplinah pa se športniki večkrat pomerijo s sotekmovalci. Tako je dobro pomerjen strel zagotovo zadel tarčo v sredino. Pa pogledmo še besedo **POMIRITI** (pomirim). Večkrat zasledim, da je napačno rabljena, predvsem v zapisih, ko so se športniki »pomirili« z nasprotno ekipo. Niso se »**POMIRILI**«, **POMERILI** so se, tekmovali so med sabo. **POMIRITI** namreč pomeni, da sem pomirjen, da nisem več živčen ali razburjen. Pomirimo jeznega človeka. Glasba nas pogosto pomirja. Tako, le **POMERIMO** se kdaj v kakšni disciplini, če pa ne bomo uspešni, je dobro, da se **POMIRIMO**.

Pa srečno in pomirjeno vam želim v razburljivih, prihajajočih časih. (VIR: SP, 2001)

Irena Margon

VABLJENI V OTROŠKI ABONMA PIŠČANCA PETRA

Zavod za turizem je za otroke vrtcev in prvo triado osnovnih šol pripravil lutkovni abonma za sezono 2022/2023. Ta vključuje štiri kakovostne predstave v izvedbi različnih gledališč. Potekale bodo tretji četrtek v mesecu, od novembra do marca. Predstave bodo namenjene otrokom, starejšim od treh let, in trajajo največ 40 minut.

**OTROŠKI ABONMA
PIŠČANEC
PETER**

Decembrska gledališka predstava bo namenjena vsem otrokom in jo bo financirala Občina Pivka. Cena za štiri abonmajske predstave je 16 evrov, vključuje enega otroka in enega spremljevalca. Predstave bodo namenjene tudi izven abonmajskim ogledom po višji ceni, šest evrov za posamezno predstavo za otroka in odraslega. Drugi otrok v družini ima pri abonmaju popust, cena je 14 evrov za abonma in tudi ta velja za otroka in spremljevalca.

Vse zainteresirane starše obveščamo, da se lahko prijavijo na abonma in ga plačajo na blagajni Krpanovega doma vsak delovni dan od 8.00 do 15.00, v sredo do 17.00 in med vikendom od 10.00 do 16.00. Vljudo vabljeni k vpisu!

x
x
x

Otroški gledališki abonma je finančno podprlo podjetje Pivka Perutninarstvo, za podporo in sodelovanje se jim v imenu otrok lepo zahvalujemo.

Zavod za turizem Pivka

Koncert Jureta Počkaja s prijatelji
ČAROBNI ADVENTNI ČAS

**NEDELJA, 27. NOVEMBER OB 18:00,
V KRPANOVEM DOMU PIVKA**

S prvo adventno nedeljo vstopamo v praznični decembrski čas in v Krpanov dom Pivka prihaja Jure Počkaj s prijatelji. Izkušeni in akademski glasbeniki bodo letos premierno v Pivki razveselili občinstvo na praznično okrašenem odru. Se še spomnite čudovito okrašene dnevne sobe na domačiji Počkaj iz video uspešnice Božičnica?

Adventni koncert je zabavno - komična, predvsem pa bogata glasbena predstava za vse generacije. V njej lahko prisluhnemo slovenskim in tujim, svetovno znanim prazničnim melodijam, ki jih vsi prav dobro poznamo. Glasbeni humor je zelo neposreden in povezan tudi z "izposojajo" avtorskih melodij, ki so jih dodobra znali unovčiti naši legendarni glasbeniki, kot na primer z italijansko "Bela Snežinka" in še marsikatero znano "slovensko" pesmijo.

Dogodek omogočata Občina Pivka in Zavod za turizem Pivka

DECEMBER V PIVKI

Zavod za turizem bo **21., 22. in 23. decembra** vsak dan od 17. do 22. ure pred Krpanovim domom organiziral **Božični sejem** s prodajnimi stojnicami, kuhanim vinom in ginom, božičnimi napevi, pečenim kostanjem.

**Se srečamo ob
prazničnem vzdušju!**

ZDRAVSTVENI DOM POSTOJNA: »TUKAJ SMO ZA VAS«

V Zdravstvenem domu (ZD) dr. Franca Ambrožiča Postojna v obdobju po epidemiji prehajajo na način dela, kot smo ga bili vajeni pred letom 2020. Čeprav ohranjajo nekatere dobre prakse komuniciranja preko telefona in elektronske pošte, si želijo čim več zdravniških pregledov v ambulantah. Za boljšo dosegljivost bodo poskrbeli tudi z zamenjavo telefonskega operaterja. Na pivški Zdravstveni postaji, kjer zdaj delujejo le zasebne ambulante, pa se obeta odprtje stalne pediatrične ambulante in dodatnega programa fizioterapije v okviru ZD.

»Za obisk ambulant v zdravstvenem domu ni več ovir, saj si želimo čim več pacientov pregledati osebno,« zagotavlja direktorica, prim. Irena Vatovec. Čeprav se je v zadnjih dveh letih komuniciranje preko elektronske pošte izkazalo kot pozitivno, na strokovna vprašanja na ta način ne odgovarjajo več, še vedno pa je mogoč del strokovnih posvetov po telefonu. »Svetovanje po mailih je lahko tudi tvegano, saj napačna diagnoza lahko ogrozi zdravje pacienta, zato smo ga ukinili,« pojasnjuje.

Prvo uro in pol ordinacijskega časa izbrani zdravniki sprejemajo bolnike s hujšimi zdravstvenimi težavami ali akutnimi obolenji. »Tem se ni treba naročiti, pacientom z več težavami in tistim, ki potrebujejo daljši posvet, pa svetujemo, da se naročijo preko spletnega obrazca ali telefonsko v ambulanti.«

Bolnike s simptomi prehladnih obolenj morajo pred pregledom testirati, zato direktorica priporoča, da pokličejo izbranega zdravnika in se dogovorijo za termin. »Okužene s korono moramo namreč pregledati v kovid ambulanti. Nikogar pa ne odklonimo,« poudarja direktorica.

Vse recepte in napotnice je še vedno mogoče naročiti preko spletnih obrazcev ali telefonsko v sprejemni pisarni, elektronsko lahko tudi pošljamo izvide ali zaključimo bolniški stalež. »Odprtje bolniške je treba urediti osebno ali telefonsko v ambulanti, razen v primeru spremstva ali specialističnih pregledov, ko to lahko uredimo na spletu,« še dodaja Vatovec in zagotavlja, da bodo tehnične ovire dostopnosti po telefonu odpravljene v kratkem. »Zaradi tehničnih težav kljub nadgradnji stare centrale ljudje niso dobili zveze, zato smo se odločili za zamenjavo operaterja in povečanje števila telefonskih linij, zamaknili pa smo tudi čas za klicanje v posameznih ambulantah,« pojasnjuje Irena Vatovec. Odločili so se tudi za novega operaterja in povečanje števila telefonskih linij. »Če bo številka izbranega zdravnika nedosegljiva ali zasedena, bo klic zabeležen in poklicali bomo nazaj, saj želimo biti dostopni,« zaključuje Irena Vatovec.

Vsa navodila in priporočila veljajo le za paciente, ki obiskujejo postojnski zdravstveni dom. V okviru Zdravstvene postaje Pivka, kjer ambulante vodijo zasebniki, občasno deluje samo enota pediatrične ambulante. »Izvajamo samo preventivne preglede, pediatrična ambulanta bo začela s stalnim delovanjem, ko bomo uspeli zaposliti pediatra in urediti izolacijsko sobo za otroke s prehladnimi obolenji, ki so lahko tudi kovid,« pravi direktorica. Ko bo Občina Pivka uredila primerne prostore, pa bodo na pivški postaji začeli tudi z izvajanjem dodatnega programa fizioterapije.

Zdravstveni dom Postojna

HITRO TESTIRANJE V PIVKI

Obveščamo vas, da tudi v Pivki deluje točka za hitro testiranje na parkirišču za zdravstveno postajo Pivka. Vaš osebni zdravnik vas lahko napoti na brezplačno testiranje.

Obvezno naročanje na e-poštni naslov:
febris.kovid@gmail.com

CENTER ZA KREPITEV ZDRAVJA V LOKALNI SKUPNOSTI

Center za krepitev zdravja ZD Postojna je v mesecu septembru že tradicionalno organiziral Test hoje na 2 km na stadionu v Pivki in Postojni. Udeleženci so tako preizkusili svojo telesno pripravljenost, z otroškim poligonom pa je bilo poskrbljeno tudi za najmlajše udeležence. Tim CKZ pa je prisoten tudi na vaseh. Zaposlene dipl. med. sestre, dietetičarka, fizioterapevtka, kineziologinja in psihologinja so »Posvetovalnico v lokalni skupnosti« izvedle v Dolnji Košani.

V Palčju in na Jurščah je bila prisotna tudi patronažna medicinska sestra iz patronažne službe ZD Postojna. Oktobra so obiskale Buje. Tam vaščani nimajo kulturnega ali gasilskega doma in tako sta Dragica in Zmago Tomažič – Rolhovi prijazno ponudila svoj prostor. Vaščanom so bile na voljo meritve gleženjskega indeksa in krvnega tlaka ter moči v rokah in predstavitev brezplačnih preventivnih programov.

Center za krepitev zdravja

TUDI PIVKA ODETA V ROŽNATE PLETENINE

V Združenju Europa Donna Slovenija vsako leto obeležujejo rožnati oktober – mednarodni mesec osveščanja o raku dojk. Z različnimi dejavnostmi in dogodki osveščajo o raku dojk in opozarjajo na pomen zdravega načina življenja, zgodnjega odkrivanja bolezni in odgovornosti do svojega zdravja.

Aktivnosti v tem letu potekajo pod sloganom "Bodi in ostani zdrava!" Slogan opozarja na to, da za svoje zdravje lahko naredimo največ sami z zdravim življenjskim slogom ter odzivom za presejalne programe.

Članice združenja iz Pivke in Postojne so v roza pletenine ovile drevesa pred občinsko stavbo in pred Krpanovim domom v Pivki. Pridružil se jim je podžupan Boris Rebec. Po okrasitvi dreves so skupaj odšli v sejno sobo, kjer so pokramljali o razširjenosti bolezni, ozaveščanju in aktivnostih Europe Donne.

15. oktobra so članice Europa Donna privabile na Pohod upanja številne pohodnike, vsem skupna je bila dobra volja.

Jana Knafelc Strle

OBELEŽILI DAN DUŠEVNEGA ZDRAVJA

V oktobru obeležujemo svetovni Dan duševnega zdravja. Prav v zvezi s tem dnevom smo 7. oktobra v Krpanovem domu gostili stanovalce Doma na Krasu in otvorili razstavo enega izmed njih, Ruperta Gajserja iz Postojne. Ljudem, ki trpijo za duševnimi motnjami, je skupna večja občutljivost na stresne situacije. Umetnost je zato pogosto rešilna bilka, način izražanja in reševanja težav. Gospod Rupert razstavlja mandale, živo pisane pobarvanke. Galerijo Krpanovega doma je popestril z živahno notranjo energijo, izraženo na izdelkih. Pri otvoritvi razstave, ki je bila na ogled do konca oktobra, so sodelovale članice krožka Beremo skupaj s skečem in avtorskimi besedili. Na Zavodu za turizem smo bili veseli obiska in razstave. Prav je, da opozarjamo na ljudi z duševnimi motnjami in jih sprejemamo. Poudarili smo, da je meja med duševnim zdravjem in motnjo zelo tanka. Stanovalce zavoda Dom na Krasu smo povabili k sodelovanju tudi v bodoče.

Zavod za turizem Pivka

SKUPAJ PROTI KRIMINALU

Če želite pomagati policiji pri preprečevanju, raziskavi in odkrivanju kriminalnih dejanj in če hočete ostati pri tem anonimni, pokličite na anonimni telefon policije – 080 1200.

Izkušnje dolgoletnega policijskega dela so namreč pokazale, da občani pogosto ne prijavljajo vseh kriminalnih ali prepovedanih ravnanj, pa tudi priče velikokrat niso pripravljene povedati določenih podatkov policiji niti na kraju dejanja niti na sodišču ali pri sodniku za prekrške. Najbolj pogost vzrok za to je strah pred maščevanjem storilca ali sorodnikov, odvetniki ali dolgotrajnimi sodnimi postopki. Opažamo namreč, da je vedno več občanov bolj zadržanih do dogodkov v svoji okolici. Ni pa rečeno, da med vami ni posameznice ali posameznika, ki bi bil pripravljen anonimno posredovati določene informacije o dogodkih, kaznivih dejanjih, tako da osebno niso vpleteni v tuj problem. **Z namenom, da bi policija povečala sodelovanje z občani in usmerjeno delovanje v lokalni skupnosti in tako povečala tudi svojo učinkovitost, je uvedla brezplačno anonimno telefonsko številko 080 1200 pod sloganom »Skupaj proti kriminalu«.**

Policije ne zanimajo vaši osebni podatki, zagotavljajo vam, da boste ostali anonimni. Občani lahko na anonimno telefonsko številko kličejo vse dni v tednu, 24 ur na dan.

OBNOVA PROČELJA GARAŽNEGA OBJEKTA GASILSKEGA DOMA V PIVKI

V Prostovoljnem gasilskem društvu Pivka smo v letu 2022 obnovili fasado gasilskega doma. Obstoječa primarna fasada objekta je bila že poškodovana in brez izolacije in je že več let potrebovala obnovo. Skupaj z Občino Pivka smo tako zamenjali dotrajana okna in stene izolirali ter uredili fasado. Občina Pivka je iz namenskih sredstev za vzdrževanje gasilskih domov namenila 15.000 evrov. Skupna vrednost projekta znaša 16.660 evrov. Dela so izvedli zunanji izvajalci, s prostovoljnim delom pa so sodelovali tudi člani in članice društva. Velika zahvala gre vsem, ki so pripomogli k izvedbi projekta. Prizadevamo si še za ureditev in zamenjavo garažnih vrat in menjavo oken na pročelju objekta.

Sandi Grzetič, Predsednik PGD Pivka

STAREJŠIM PRIJAZEN KOTIČEK

PIVKA IMA STRATEGIJO STAROSTI PRIJAZNE OBČINE

Občinski svet Občine Pivka je na svoji septembrski seji sprejel Strategijo starosti prijazne Občine Pivka. Strategija je plod dela Lokalne akcijske skupine starosti prijazne občine in strokovne podpore Inštituta Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje.

Občina Pivka je oktobra 2018 sprejela sklep o vključitvi Občine Pivka v slovensko mrežo Starosti prijaznih mest in občin ter se s tem odločila, da v naslednjih letih posveti prednostno pozornost urejanju sodobne dolgotrajne oskrbe ter z njo neločljivo povezanim področjema zdravega staranja in krepitve nove solidarnosti med generacijami v času staranja prebivalstva. Razlog so splošni demografski trendi v svetu in v Sloveniji – prebivalstvo se stara, v naslednjih letih pa se bo število starejših še skokovito povečalo.

V okviru iskanja rešitve za lokalni dom za starejše se je občina Pivka priključila projektu Grozd majhnih domov; v okviru katerega občina poskrbi za vse svoje starajoče se prebivalce, torej ne le za osebe v domskem bivanju. Tako smo se v letu 2019 vključili v program Svetovne zdravstvene organizacije Starosti prijazna mesta in občine, ki ga koordinira Inštitut Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje.

V Strategiji Starosti prijazne občine Pivka je načrtana smer razvoja starejšim ljudem, družinam in vsem generacijam prijazne občine ter razvijanja sodobnih skupnostnih programov za to področje. Je podlaga za načrtovanje posameznih akcij v kratkoročni, srednjeročni in dolgoročni perspektivi, osnova za črpanje domačih in evropskih

sredstev za investicije, osnova za vzpostavljanje potrebnih struktur za zdravo staranje, integrirano dolgotrajno oskrbo v skupnosti in krepitev solidarnega sožitja v njej.

Poleg strategije je kot osnova in izhodišče za delo nastala še Študija za področje staranja in sožitja med generacijami v občini Pivka in Letni delovni načrt za leto 2023.

V lokalni akcijski skupini so sodelovali predstavniki vseh organizacij, ki delujejo na področju staranja v občini, občinski svetniki, občinska uprava, zainteresirani občani pa tudi osebno. Odzvalo se je preko dvajset občanov – štirje občinski svetniki, trije predstavniki občinske uprave, štirinajst predstavnikov lokalnih zavodov, društev in organizacij (Zdravstveni dom Postojna – Patronažna služba, Župnijska Karitas Pivka, Medžupnijska Karitas Zagorje in Trnje, Krajevna organizacija Rdečega križa Pivka, Župnijski urad Pivka, Kulturno društvo Juršče, Društvo za krajevno zgodovino in kulturo Lipa Pivka, OŠ Pivka – enota vrtec, Društvo univerza za tretje življenjsko obdobje, oskrba na domu CSD Postojna, Društvo upokojencev Pivka, Društvo Hospic in koordinator programa Sopotnik in koordinator projekta občina prijazna mladim ter posamezni občani, ki aktivno sodelujejo na lokalni ravni.

Vsem se za sodelovanje iskreno zahvaljujemo in vabimo k nadaljnjemu sodelovanju in uresničevanju ciljev strategije. Kvalitetno skupnost, ki bo prijazna starejšim in vsem generacijam, lahko ustvarimo le s skupnim sodelovanjem in povezovanjem.

Jana Knafelc Strle

VRATA ODPRLA PISARNA ZA KAKOVOSTNO STARANJE IN SOŽITJE – »POD LIPO«

V okviru uresničevanja strategije Starosti prijazne občine Pivka je dozorela pobuda, da bi odprli Pisarno, kjer se bomo posvečali temam in vprašanjem, povezanim s kakovostnim staranjem in sožitjem med generacijami. Pisarna je tako na začetku svoje poti eden od delčkov mozaika, ki ga ustvarjamo skupaj zato, da se bomo v občini Pivka lepo starali mi in prihodnji rodovi.

Pisarna je delovni prostor, kjer je mogoče na enem mestu pridobiti vse osnovne informacije o različnih vsebinah za starejše, kot na primer o aktualnih dogodkih, prostovoljskih skupinah in njihovem delovanju, izobraževanjih in svetovanjih na različnih področjih, pomoč pri izpolnjevanju obrazcev, uporabe interneta ali pametnega telefona. V pisarni lahko poklepetate ali pa pridete po pomoč, če imate vprašanje ali dilemo. Pisarna je prostor vseh občanov. Namenjena je tako mladim upokojencem in tistim, ki boste to kmalu, kot tistim, ki ste že pred leti zakorakali v jesen življenja. Posebej je pisarna namenjena tudi tistim, ki starejše oskrbujete; torej svojci, prijatelji, sosede. Upamo, da boste v pisarni našli svoje mesto tudi mladi in aktivno delovna generacija: sožitje med generacijami je pereča tema, ki zadeva marsikoga. Pisarna bo omogočala tudi medgeneracijsko povezovanje. Vsi, ki bomo del pisarne, se bomo skupaj trudili, da bo pisarna prostor, kjer je prisotna volja, znanje, potrpežljivost, vztrajnost za aktivno in kakovostno staranje v občini Pivka.

Poleg svetovalne in informativne vloge bo Pisarna skrbela za uresničevanje letnega načrta in izvajanje aktivnosti za razvoj starosti prijazne občine Pivka. Tu imata posebno

mesto izobraževanje in skrb za povezovanje vseh, ki delamo za in s starejšimi v občini Pivka, tudi povezovanje skupnosti z novim domom. Pisarno vodimo strokovni delavci Inštituta Antona Trstenjaka, največkrat pa boste v pisarni srečali Lejo Žakelj, sociologinjo, ki je v rodni Žireh že pridno pridobivala izkušnje povezovanja skupnosti in sodelovanja s SeneCuro. Pisarna bo imela sedež v stavbi občinske uprave Pivka (Mala sejna soba v pritličju, kjer ima prostore tudi CSD). Odprta bo vsak torek med 10.00. in 12.00. ter 13.00. in 15.00. uro.

Vabljeni prav vsi, da pisarno so-oblikujete (pišite nam na elektronski naslov leja.zakelj@iat.si) ali pa nas obiščete v pisarni - skupaj bomo iskali rešitve, se pogovarjali, se učili drug od drugega in odpirali teme, ki so pomembne!

NEFORMALNI OSKRBOVALCI SO MED NAMI

V Sloveniji doma nekoga oskrbuje vsak peti do deseti državljan, v Evropi nas je 44 milijonov. Neformalni ali družinski oskrbovalci smo vsi, ki nekaj ur tedensko ali dnevno skrbimo za svojega bolnega, starostno onemoglega ali invalidnega svojca. S svojim delom družinski oskrbovalci zagotavljajo kar 80 % oskrbe. Njihovo delo je pomembno, a zahtevno.

6. oktober je Evropski dan neformalnih oskrbovalcev, na ta dan smo tudi v Pivki pripravili akcijo ozaveščanja, ki jo je pripravila delovna skupina za integrirano dolgotrajno oskrbo v okviru izpolnjevanja letnega načrta Starosti prijazne občine Pivka. Za cilj smo si zastavili, da bi prišli v stik s čim več oskrbovalci v občini Pivka. Tako smo člani lokalne akcijske skupine, od patronažne službe do CSD-ja in številnih društev, osebno in po elektronski pošti pošiljali gradivo z uporabnimi informacijami za oskrbovalce. Poleg tega smo v trgovskem centru Spar pripravili stojnico z informacijami in gradivi. Na stojnici sta mimoidoče pričakali Marta in Leja z Inštituta Antona Trstenjaka in drugi člani lokalne akcijske skupine. Ker pa vemo, da poleg informacij oskrbovalcem velikokrat

pridejo prav tudi demonstracije nege, konkreten pogovor o tem kako komunicirati z dementnim človekom, kako poskrbeti zase ter podobne teme, bomo v januarju v Košani organizirali usposabljanje za neformalne oskrbovalce®. Usposabljanje obsega deset srečanj, vsako je posvečeno svoji temi. Vodijo ga strokovnjaki iz različnih področij.

Z usposabljanjem pričnemo v drugi polovici januarja, predvidoma bo potekalo ob ponedeljkih ob 17. uri. Prijavite se s klicem na telefonsko št. 064/ 138 553, na elektronski naslov leja.zakelj@iat.si ali osebno v pisarni za starejše. Vabljeni!

Ste se našli v opisu ali pa bi radi izvedeli več? Tudi vi poznate koga, ki oskrbuje, pa bi mu opora prišla prav? Razširite glas o usposabljanju. Oglasite se v novi pisarni za kakovostno staranje in sožitje, kjer bomo skupaj z vami iskali rešitve; lahko nas tudi pokličete ali nam pišete. Temi lahko sledite preko Facebooka @Družinski oskrbovalci ali na spletni strani Inštituta Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje.

Marta Grčar in Leja Žakelj, Inštitut Antona Trstenjaka

OB SVETOVNEM DNEVU HOSPICA

Prva sobota v oktobru je svetovni dan hospic in paliativne oskrbe, ko poudarimo njun pomen in ozaveščamo javnost o tem. Na povabilo Območnega odbora Primorsko-Notranjske se je tudi v Pivki zbrala skupina pohodnikov in odšla na krožni sprehod po Pivki do Hrastja, Radohove vasi in nazaj do Krpanovega doma. Za uvod jih je pozdravil Ernest Margon, predsednik območnega odbora, tudi lokalni turistični vodnik, ki je poudaril, kakšne naloge opravlja društvo Hospic in kako pomembno je osveščati javnost o poslanstvu društva. Nekaj misli o prijaznosti med ljudmi in pomenu razumevanja ljudi, umirajočih, žalujočih ali osamljenih, je prebrala predsednica KD Lipa Irena Margon. Sprehod »Krožno po Pivki« je potekal ob pivških zanimivostih. Sprehodili so se od »ciganske luže« in studenca, kamnoseškega spomenika tehnične dediščine, do župnijske cerkve, v kateri lahko občudujemo znamenite freske iz življenja sv. Petra, ki so umetniško delo slikarja Staneta Kregarja, do pokopališča na vzpetini. Res kraj spominjanja naše minljivosti. Mimo železniške postaje, zgrajene davnega leta 1857 so nadaljevali pot do Hrastja. Tu so se ustavili pri obnovljeni sejalnici in plugu, simboloma dela in vztrajnosti pivškega človeka. Sledil je še postanek pri kamnitem pivškem križu in urejenem črpališču izvirne vode izpod Kerina in mimo Radohove vasi nazaj do izhodišča. Tam so bili deležni slastnih palačink ob pogovoru, o vlogi in dejavnostih hospica, s soglasno

Foto: arhiv KD Lipa

ugotovitvijo, kako potrebno je druženje in negovanje dobrih medsebojnih odnosov. Le tako lahko tudi v težjih trenutkih življenja pristopimo k ljudem in si med seboj pomagamo. Tega današnji družbi še najbolj primanjkuje. Najmlajša udeleženka, osnovnošolka, je v dar dobila knjigo Darje Divjak Jurca z naslovom »Glas v srčku«, ki otroka na primeren način usmerja v razumevanje smrti in žalovanja.

Irena Margon

S PALAČINKAMI IN POEZIJO NA OBISKU V DOMU UPOKOJENCEV V POSTOJNI

V Kulturnem društvu Lipa Pivka smo sredi septembra uresničili obljubo, da bomo v poznem poletju obiskali oskrbovance Doma upokojencev v Postojni, med njimi je veliko naših občank in občanov, in jim malo popestrili njihov vsakdan. Sreda, 14. septembra, je bila ravno primeren dan, saj smo lahko prireditev izpeljali zunaj na svežem zraku. Pripravili smo jim sladko in kulturno presenečenje. Palačinke je pekel »mojster« Ernest Margon, z domačo slivovo marmelado pa sta jih pridno mazali Nataša in Ljudmila, gospe iz Ukrajine, ki sta našli zatočišče pred vojno v Pivki. Dobro sta se vključili v življenje in delo pri nas in radi pomagata pri vsaki akciji. Gospa Ljudmila je prisotne tudi pozdravila v ukrajinščini in jim zaželela prijetno bivanje. Oskrbovancem pa smo pripravili še kulturni del druženja. Recitirali smo nekaj

pesmi, povezanih z jesenjo in bogatimi darovi narave, ki jih ponuja jesen. Pesmi so bile izbrane med znanimi slovenskimi poeti kot Tone Pavček, Neža Maurer, iz naše krajevne zgodovine Ludovika Kalan in iz ilirskobistriškega konca Danica Pardo. Poezijo je povezoval z ljudskimi pesmimi na orglicah Miloš Možina, veseli pa smo bili, da se je tudi oskrbovanec g. Škvarč opogumil in zaigral na svoje orglice. Dopoldan je prehitro minil, ljudje so se povseli, se družili med sabo in z nami. Hvala osebju Doma upokojencev, da so nas povabili, direktorici gospe Alenki Curk za uvodne besede in njihovi animatorki Niki Čuk, ki je pripravila vse, kar je bilo potrebno za naš prihod.

Irena Margon

ŽUPAN ZA VOLANOM SOPOTNIKA

Tudi letos je župan Občine Pivka v sklopu Evropskega tedna mobilnosti sedel za volan Sopotnikov in redno uporabnico storitev peljal na kavo. Ob kavi sta poklepetala o pomenu storitev brezplačnih prevozov za Sopotnike in mobilnosti starejših.

Sopotniki so v Pivki prisotni že od leta 2018. Letno pa opravijo več kot 200 prevozov. Prevozi so namenjeni starejšim od 65 let, ki prevoz potrebujejo k zdravniku, po opravkih ali pa kot pomoč za mobilnejše življenje. Občina Pivka bo s projektom Sopotniki Pivka nadaljevala, saj je opaziti, da je potreba s strani starejših veliko in zato jim ta pomoč veliko pomeni.

Po zaključenem prevozu je župan v sejni sobi Občine Pivka sprejel vse prostovoljce Sopotnikov občine Pivka. Zahvalil se jim je za njihov vloženi čas in poudaril njihovo vlogo pri organizaciji trajnostne mobilnosti starejših.

Ob tej priložnosti se Občina Pivka zahvaljuje tudi vsem, ki prispevajo h kakovosti storitve, tako da donirajo brezplačne malice za naše prostovoljce. To so: Gostilna Marta, Gostilna Sušelj, Gostilna in picerija Herman, Pekarna Sonja in Sovita, prehrana in storitve d. o. o.

K sodelovanju v prostovoljski mreži Sopotnikov pa vabimo nove člane, mlajše upokojence ali študente. Ne pozabimo - s tem ko delimo, tudi sebe bogatimo.

Zavod Sopotniki

KRPAANOVA BRALNA ZNAČKA 2022/2023

Krožek Beremo skupaj vstopa v jubilejno, deseto sezono delovanja. Na prvi oktober, svetovni dan starejših, vsako leto pripravijo kulturno prireditev. Na ta dan se začne tudi nova sezona Krpanove bralne značke, branja, ki je namenjeno vsem upokojencem v občini Pivka.

Letošnja prireditev je potekala v multimedijški dvorani Krpanovega doma. Na prireditev so poleg članov društva povabili še zveste bralce bralne značke iz prejšnjih let. Predsednik društva upokojencev Pivka Evgen Primožič je v nagovoru poudaril pomen branja, saj le-to ohranja zdravje in krepi delovanje možganov. Spomnil je še, da 6. oktobra praznujemo evropski dan neformalnih oskrbovalcev. V društvu upokojencev prostovoljke, članice programa Starejši za starejše, velikokrat obiščejo in poskrbijo za občane, ki potrebujejo pomoč ali pa si želijo samo malo druženja in klepetu.

Po dveh letih koronske pavze se je ponovno zbral ženski pevski zbor društva upokojencev. Kljub skromnim vjam so s svojim petjem navdušile občinstvo. Jelka Čeligoj je predstavila novo zloženko Krpanove bralne značke.

Krpanova bralna značka začenja šesto sezono delovanja, v zloženki je priporočenih po dvajset naslovov del domačih in tujih avtorjev. Bralni seznam oblikujejo člani krožka Beremo skupaj, končno obliko pa uskladijo s knjižničarko Dartanielo Stegel. Bralna sezona poteka od 1. oktobra, svetovnega dneva starejših, do 23. aprila, svetovnega dneva knjige.

Bralci bodo zloženke lahko dobili na sedežu društva, v knjižnici Pivka, na Bibliobusu ali na spletni strani

Foto: AK

društva upokojencev (dupivka.si). V letošnji sezoni bo potrebno izpolnjene zloženke oddati do 7. aprila 2023 na sedežu Društva upokojencev Pivka ali v Knjižnici Pivka. Pri izpolnjevanju zloženke je potrebno pripisati ime, priimek in naslov. Na to posebej opozarjamo vse udeležence bralne značke, saj se zgodi, da moramo s knjižničarko napeti vse moči, da najdemo manjkajoče podatke.

Po predstavitvi nove sezone Krpanove bralne značke so članice krožka Beremo skupaj interpretirale nekaj svojih in tujih del. Sledilo je druženje, kjer smo si lahko ogledali in prebrali sedmi zvezek proze in poezije z naslovom Mozaik, v katerem so zbrana različna dela članov krožka.

Jožica Knafelc

BRANKU POSEGA, PRVEMU ŽUPANU IN ČASTNEMU OBČANU OBČINE PIVKA V SPOMIN

Sredi letošnjega oktobra smo se poslovili od Branka Posega, ki je bil vse življenje neločljivo povezan z življenjem v Pivki in bo ostal neizbrisljivo zapisan v zgodovini naše lokalne skupnosti kot prvi župan Občine Pivka, njen častni občan in kot aktiven član na številnih področjih.

Njegova življenjska pot ga je po končanem študiju vodila skozi različne službe in mesta, že zgodaj pa se je posvečal tudi družbenemu delovanju. To ga je vodilo do članstva v občinski skupščini takratne Občine Postojna ter predsedovanja Krajevni skupnosti Pivka. V času njegovega vodenja krajevne skupnosti je ta uspešno opravila veliko koristnih del na športni infrastrukturi, asfaltiranju prometnic npr. v Slovensko vas, Petelinje, Radohovo vas, Klenik, Trnje. Vodil je gradbeni odbor za prizidek pri Osnovni šoli Pivka. Po osamosvojitveni vojni leta 1991 je bil Branko Posega član Teritorialne obrambe. V lokalnem udejstvovanju je Branko Posega dosegel vrh, ko so mu občani zaupali vodenje novo ustanovljene občine. Po reformi slovenske lokalne samouprave je Branko Posega med leti 1994 in 1998 opravljal funkcijo župana Občine Pivka. Postaviti občino skorajda iz nič ni bilo enostavno, vendar je župan Branko Posega verjel, da je občina lahko dober vzvod za napredek in razvoj. S svojo zagnanostjo in prefinjenim občutkom za ljudi je nastavil učinkovito ekipo občinske uprave ter uspešno krmaril z nadobudnim občinskim svetom, katerega člani smo mislili, da bomo gore premikali. Res ni bilo enostavno, vendar se župan ni pustil zmešati, vedel je, kaj hoče in vztrajno tiščal proti ciljem. Spominjam se ga, kako je ponosno prerezal trak pri vodohramu ob zaključku novega vodovoda na Jurščah. Vidno je bil zadovoljen, ko je prepričal občinski svet, da je v grbu Občine Pivka Martin Krpan. »Lahko je Martin Krpan vseslovenski, ampak v grbu ga ima pa samo Pivka«, je dejal.

Branko Posega je pustil občuten, viden pečat v naši lokalni skupnosti, zato mu je občinski svet leta 2010 podelil najvišje občinsko priznanje – priznanje častnega občana Občine Pivka. Branko Posega je bil ponosen občan naše lokalne skupnosti, o njem se bo govorilo še dolgo in spoštljivo. Naj počiva v miru!

Robert Smrdelj, župan Občine Pivka

*"Glej, zemlja si je vzela kar je njeno,
a kar ni njeno nam ne more vzeti,
in to, kar je neskončno dragoceno,
je večno in nikdar ne more umreti."
(S.Makarovič)"*

V Prostovoljnem gasilskem društvu Pivka izrekamo vsem svojim iskreno sožalje ob smrti Branka Posega in se bo tem zahvaljujemo za donacijo za novo gasilsko vozilo.

DELA V CERKVI SV. MARTINA NA ŠILENTABRU SO V POLNEM TEKU

Župnija Zagorje se je ob pomoči Občine Pivka in RRA Zeleni Kras prijavila na Javni razpis za izbor kulturnih projektov na področju nepremične kulturne dediščine, ki jih bo v letih 2021–2022 sofinancirala Republika Slovenija in sicer za obnovo kora v cerkvi sv. Martina na Šilentabru. Na razpisu je prijava uspela, tako so se v konec poletja pričela obnovitvena dela. Cerkev sv. Martina, ki stoji sama na grebenu z razgledom po dolini Reke in Zgornji Pivki, je obdana s pokopališčem. Kamen ji je dal svojsko podobo in je tudi njen glavni okras. Zvonik s preprosto streho, a izrazitimi vogelnimi kamni, ji daje trden videz. O starosti pa najbolje spregovori prezbiterij z gotskimi rebri in zazidanimi šilastimi okni. Zgrajen je bil v prvi polovici 15. stoletja. Cerkev sodi v skupino preprostih gotskih podeželskih cerkev, ki so značilne za naše ozemlje. V času od leta 2002 do 2009 je v cerkvi potekalo obsežno restavriranje fresk, ki dajejo cerkvi poseben pečat in sodijo v istrsko kraški umetnostni krog. V sklopu letošnjega projekta je predvidena obnova kora in sicer se hkrati izvajajo posamezna gradbena dela ter restavratorska dela. Gradbena dela izvaja Gradbeništvo Zoran Radić s.p. in obsegajo odstranjevanje stare malte, čiščenje fug, rušenje parapeta, izdelavo sider, popravilo armirano betonske plošče nad korom ter popravilo ometa. V sklopu restavratorskih del, ki jih izvaja Kamnoseštvo Tadej Razingar s.p. pa se je izvedla demontaža kamnite ograje ter čiščenje in restavriranje kamnitih elementov,

Foto: Andrej Štavar

čiščenje stebrov pod korom in restavriranje kapitelov. Po zaključku restavriranja se bo ograja namestila nazaj pod kor. Dela se bodo zaključila do konca meseca novembra. Vrednost projekta znaša 14.878 EUR; Župnija Zagorje bo pripevala sredstva v višini 1.800 EUR, Agrarna skupnost 1.788 EUR, Ministrstvo za kulturo 7.290 EUR in Občina Pivka pa 4.000,00 EUR.

Za obnovo kora v cerkvi so zaslužni tudi vaščani sami, saj so bili pobudniki prijave na razpis Ministrstva za kulturo ter vseskozi aktivno sodelovali pri izvedbi projekta.

Jana Knafelc Strle

OBNOVA KRIŽA V VELIKI PRISTAVI

V soboto, 24. septembra 2022, je bil v Veliki Pristavi blagoslov obnovljenega križa. Kamniti križ iz leta 1926 je bil tokrat prvič v celoti obnovljen. Križ je blagoslovil pivški župnik, gospod Marjan Škvarč. Prireditve ob obnovi se je udeležila cela vas, pela je skupina Izvir iz KD Šmihel, obiskal nas je tudi župan Robert Smrdelj.

Križ je postavljen na izhodu iz vasi v smeri proti Šmihelu. Hkrati je to tudi križišče z javno potjo, ki je bila nekoč glavna cesta med Veliko Pristavo in Narinom, v časih, ko je do Šmihela vodil le kolovoz. Danes je ta kolovoz asfaltirana občinska cesta. Na tem mestu je bil pred sedanjim kamnitim križem postavljen lesen križ, nasajen na kamniti podstavek. Podstavek je še ohranjen, v spomin na nekdanjega, lesenega, smo ga postavili na betonski temelj ob križ. Že naši predhodniki so ga želeli ohraniti in so ga leta 1926 postavili k novemu križu. Vedenje o njegovi prvotni funkciji se je s časom izgubilo in zdaj mu vaščani rečejo »kropilnik«. Izdelavo in postavitev kamnitega križa so leta 1926 zagotovili vaščani sami.

Foto: Dejan Premru

Vrednost obnove je znašala skoraj štiri tisoč evrov. Zagotovila jih je Občina Pivka ter Miljana Butina Smrdel, Roman Čeligoj, Janez Urbančič in Tomaž Volk iz Velike Pristave, dela pa je izvedlo restavratorsko podjetje Crma d.o.o. iz Ilirske Bistrice, Aleks Batista in Ervin Bursy z ekipo - vsem iskrena hvala!

Miljana Butina Smrdel

EKSKURZIJA NA DOLENJSKO

V Klubu upokojencev v vzgoji in izobraževanju občin Postojna in Pivka smo si za jesensko potepanje po Sloveniji izbrali Dolenjsko. Obiskali smo Jurčičevo domačijo na Muljavi z muzejem na prostem, sledil je ogled gradu Žužemberk. V Mirni Peči smo spoznavali življenje in delo Lojzeta Slaka, v vasi Šentjurij na Dolenjskem pa smo si ogledali spominsko zbirko pesnika Toneta Pavčka. Potepanje smo zaključili na Matjaževi domačiji na Pahi nad Otočcem z ogledom »Hiše s tradicijo«, kjer smo se tudi okrepčali z domačimi dobrotami ter se po zanimivem dnevu odpravili proti domu.

Edvarda Sajovic

EKSKURZIJA V NEMČIJO

Oldtimer club Postojna je po kovidnem obdobju spet izpeljal strokovno ekskurzijo, kar pomeni obisk kakega evropskega muzeja starodobnih vozil oziroma takratne tehnike. Do sedaj so že bili v Italiji, Avstriji, Češki, Srbiji... Na tridnevno pot se je skupno 43 članov in članic ter pristašev zelo dejavnega kluba, kar nekaj tudi iz občine Pivka, podalo na tretji septembrski vikend. Po daljši vožnji je bil prvi pravi postanek v nemškem Ulmu, kjer so si udeleženci ogledali najvišjo stolnico v Evropi (161 m). Naslednji dan jih je pot vodila v Stuttgart, kjer so pasli oči v muzeju Mercedes Benz, impozantni zgradbi z devetimi nadstropji. Začetki te znamenite avtomobilske tovarne segajo v leto 1886, razstavljeni avtomobili, seveda tudi prestižni dirkalniki pa segajo tudi v današnji čas. V istem mestu je sledil ogled še enega muzeja - Porsche, ki so ga za ogled odprli leta 2009. Tudi tu natančen pregled od prvega avtomobila dalje, do dirkalnikov, ki so in še nastopajo v Formuli 1. Tretji dan je bil namenjen povratku a je bilo še časa za obisk Salzburga in obisk tamkajšnjega

letališča, kjer so si udeleženci v hangarju in od blizu ogledali letalo Douglas, helikopterje ter dirkalnike znamke Red Bull.

Brane Fatur

IZLET V BENEČIJO

September je čas izletov, člani društva upokoencev Pivka smo se tokrat odpravili v zamejstvo, obiskat smo šli Furlanijo.

Vremenska napoved ni bila nič kaj obetavna, a za izlet ni slabega vremena. V Postojni se nam je pridružila vodička Neva Furlan, ki nam je ves čas zanimivo opisovala pot po Krasu. Čeprav smo se peljali skozi znane kraje, ki jih večino poznamo iz nakupovanj, smo tokrat izvedeli veliko zgodovinskih in kulturnih dejstev, ki so zaznamovala kraje ob zahodni meji. Razgled po Furlanski nižini sta okrnila dež in megla, tudi v Čedadu ni bilo nič bolje. Odprli smo dežnike in se sprehodili do Hudičevega mostu čez reko Nadižo. Ta je bila zaradi obilnega deževja narasla in kalna, a pogled na veliki kamniti mostu je bil izjemen. Ogled Čedada smo nadaljevali po ulicah do stolnice, pred mestno hišo smo si ogledali spomenik Juliju Cezarju in arheološki muzej.

Iz Čedada smo se vzpeli na naslednjo točko našega izleta, na Castelmonte ali Staro Goro. Do romarske cerkve vodi križev pot s kapelicami, mi pa smo se kar peljali po strmi in ovinkasti cesti. Poleg verskega ima Stara Gora za Slovence tudi kulturno-zgodovinski pomen. Tu je namreč nastal Starogorski rokopis, eden najstarejših rokopisov v slovenščini.

Foto: AK

Glavni oltar cerkve krasi kip Marije z Jezusom v naročju, star okrog 600 let. V gostilni tik ob cerkvi smo imeli tudi obilno kosilo, predvsem pa smo se ogreli, saj je na nadmorski višini 620 m mrzlo pihalo. Po kosilu se je poleg našega razporeženja popravilo tudi vreme. Oblaki so se posušili, posijalo je sonce in nam odprlo izjemen razgled na Furlansko nižino ter s svežim snegom pobeljene Alpe in Dolomite.

Spustili smo se v dolino in nadaljevali pot do Gorice, mi jo bolj poznamo kot Staro Gorico. Večina med nami jo je obiskala med nakupi v kakšni od trgovin ali na Andrejevem semnju. A Gorica ima tudi bogato zgodovino in kar nekaj znamenitosti. Obiskali smo muzej prve svetovne vojne in muzej mode in uporabnih umetnosti. Kljub majhnim dimenzijam ohranja muzej pomembna pričevanja o težavah, s katerimi so se spopadali italijanski vojaki, ki so se bojevali na tem območju. V muzeju mode razstavljajo zgodovino različnih vrst oblačil, ki so se uporabljala podnevi in ob svečanih priložnostih. Posebno pozornost je pritegnila razstava bogato vezenih mašnih plaščev. V toplem večernem soncu smo še malo posedeli v parku in se odpravili proti domu. Več fotografij izleta si lahko pogledate na spletni strani društva upokoencev Pivka (dupivka.si).

Jožica Knafelc

GOSTILI PRIJATELJE IZ DURACHA IN TIVATA

Konec septembra smo v Pivki gostili prijatelje iz pobratene občine Durach in partnerskega mesta Tivat.

Prvič smo bili skupaj predstavniki treh držav. Prav zaradi tega so bili skupni dnevi še bolj pestri in zanimivi. Goste je na Občini sprejel tudi župan Robert Smrdelj. Poudaril je pomen tovrstnih druženj za spoznavanje dobrih praks in izmenjavo izkušenj.

Občina Pivka, Komisija za pobratene občine in Zavod za turizem se zahvaljujemo vsem, ki ste prispevali k dobremu počutju naših gostov. Gostiteljem za ves trud, klapi Škvadra za odlično vzdušje, gasilcem PGD Košana za zabavno popoldne in večer, Parku vojaške zgodovine za predstavitev zbirke, ponudnikom, velikemu številu harmonikarjev in predvsem ljudem dobre

volje, ki so vsak po svoje poskrbeli za prijetne skupne trenutke. Gostje so se pri nas odlično počutili in zagotovili, da se bodo v Pivko še vrnili. Vsi občani so lepo vabljeni k sodelovanju! Izmenjave obiskovalcev v prijateljska mesta bodo potekale tudi v prihodnje.

Komisija za pobratene občine, Jana Gržinič

TRADICIONALNI POHOD K SV. HIERONIMU

Kulturno društvo Juršče je v nedeljo, 2. oktobra, izvedlo tradicionalni pohod k sv. Hieronimu. Cerkev sv. Hieronima stoji nad vasjo Koritnice, k njej pa so Jurščani tradicionalno romali vsako leto, saj je bila vas Juršče pred pol stoletja del župnije Knežak.

Sveti Hieronim je bil rimski duhovnik, teolog, biblicist, prevajalec, svetnik, skratka vsestranski človek, kateremu je na Slovenskem posvečenih veliko cerkva. Najbolj ga poznamo po latinskem prevodu Svetega pisma, ki je kasneje postal znan pod imenom Vulgata.

Pohoda s kulturno in romarsko noto se je udeležilo preko 25 pohodnikov iz naše občine pa tudi širše. Nekateri, ki poti zaradi zdravja ali starosti več ne zmorejo, pa so k cerkvi pripeljali z avtomobili. Vreme je bilo pohodnikom letos zelo naklonjeno, saj so jih na

poti spremljali topli sončni žarki. Pohodniki so ob poti, ki je trajala dobro uro in pol, prečkali Rožanec, strelišče Bač, nato jih je pot vodila mimo Tuščaka, preko pašnikov in travnikov do cerkvice sv. Hieronima. Na cilju so prisluhnili sveti maši, po njej pa so imeli druženje in pogostitev. Projekt je preko razpisa sofinancirala Občina Pivka.

Vabljeni vsi ljudje dobre volje, da se pohodnikom pridružite prihodnje leto.

Kulturno društvo Juršče

TRADICIONALNI MOTOSHOD IN PO DOLGEM ČASU V ŠMIHELU TUDI VESELICA!

Šmihelska mladina, med katero spadajo tudi mladi iz vseh sosednjih vasi iz doline, se je letos opogumila in organizirala shod, kot ga v Šmihelu že nekaj let ni bilo. Glavno prizorišče je bil velik šotor na šolskem igrišču, kjer je bilo celotno soboto, 1. oktobra, pestro dogajanje.

Začelo se je s tradicionalnim Motoshodom, ki je podrl vse rekorde preteklih let. Zbralo se je namreč preko 140 motornih konjičkov vseh vrst in oblik, vozniki in sopotniki pa so s težavo dobili prostor zanje pred cerkvijo sv. Mihaela, saj je bilo parkirišče zapolnjeno do zadnjega kotička. Župnik Marjan je podelil blagoslov in molitev v zahvalo za srečno prevožene kilometre, nato pa je sledila panoramska vožnja po vaseh šmihelske doline z vsemi običajnimi postojankami. Zaključek popoldanskega dogajanja je bil na izhodiščni točki – pod šotorom, kjer smo se okrepčali s slastnimi špageti in golažem, za vzdušje pa so skrbeli rokerji iz skupine Fair play. Po kratkem počitku in nabranih močeh se je začela glavnina praznovanja šmihelskega shoda. Plesišče so pod večer za tiste najbolj zagrete pare otvorili Fantje spod Šilentabra in nas ogreli z legendarnimi narodno-zabavnimi vižami. Po popitem pivu ali dveh in pohrustanem slastnem krompirčku pa je bil že čas za malo bolj žurerske ritme. Biseri so bili pravi naslov za nepozabno veselico do jutranjih ur in zaključek šmihelskega shoda. Hvala Občini Pivka, vsem sponzorjem in obiskovalcem, ki ste nas na kakršenkoli način podprli. Šmihelska mladina je z uspehim shodom več kot zadovoljna in že stremi k novim podvigom!

Tinkara Volk

Foto: Gašper Butina

DRUŠTVO INVALIDOV PIVKA: KAJ NAM JE LETOS USPELO

Po dveh letih, ko so zaradi epidemije zamrla vsa množična druženja, smo se letos srečali na zboru članov in pohodih v naravo.

Aprila smo se sprehodili po Stari Sušici, kjer smo si ogledali etnološko zbirko na Zgonarjevi domačiji. Organizirali smo kopalni dan v Moravskih Toplicah, v Lendavi smo se povzpeli na stolp Vinarium, obiskali Dobrovnik, kjer smo si ogledali tropski vrt in orhideje. V maju smo organizirali sedemdnevno ohranjanje zdravja v Šmarjeških Toplicah z MDI Sežana. Julija smo se vozili z ladjico po slovenski obali in se kopali v Izoli. Avgusta smo se člani DI Pivka udeležili 37. Planinskega srečanja na Kopah.

Septembra smo organizirali srečanje invalidov na turistični kmetiji Peternelj v Brcah. Druženje smo popestrili z različnimi športnimi igrami, primernimi za invalide. Člane, ki v letošnjem letu praznujejo okrogli jubilej (70 in 80 let), smo tudi obdarili.

V septembru smo se sprehodili po Trstu in si s strokovnim vodenjem ogledali znamenitosti. Obiskali smo tudi grad Miramar, se sprehodili po prelepem parku v lepem sončnem vremenu. Obiskali smo tudi sončni Gradež in dan zaključili z večerjo na kmetiji v Vipavski dolini. Letos načrtujemo še pohod, martinovanje.

ŠPORT INVALIDOV

V društvu invalidov smo imeli v prvem polletju kar nekaj športnih aktivnosti. Že v začetku maja smo se udeležili Območnega tekmovanja v balinanju z moško in žensko ekipo v Idriji. Uvrstili smo se na 2. mesto. Prvo uvrščeni ekipo: MDI Idrija in Postojna sta se uvrstili na državno tekmovanje.

Na povabilo Društev invalidov: Koper, Il. Bistrica, Sežana, Postojna in MDI Cerknica smo se udeležili prijateljskega balinarskega turnirja z moško in z žensko balinarko ekipo. Bili smo zelo uspešni, saj smo se povsod uvrstili na prva tri mesta in tako društvo obogatili s kar 8 pokali. V počastitev občinskega praznika v Pivki smo 8. junija organizirali balinarski turnir. Na balinišču Rešta v Pivki se je zbralo 9 moških in 8 ženskih balinarskih ekip, društev invalidov z Obalno kraške in Notranjske regije (3+1), kar je cca 68 tekmovalcev. Po celodnevni tekmovalni je v ženski konkurenci zmagala ekipa MDI Cerknica pred ekipo DI Koper, ekipa DI Pivka je osvojila pokal za 3. mesto. V moški konkurenci je 1. mesto osvojila ekipa DI Il. Bistrica pred MDI Sežana, sledila je ekipa DI Vrhnika.

Za prva tri mesta so ekipe dobile pokal, za prva štiri mesta so tekmovalci prejeli medalje.

Tekmovalcem smo pripravili jutranjo kavico in čaj, že tradicionalno flancate, katere nam vsako leto prinese Majda Škrlić in domače pecivo pridnih rok naših članic, za malico sendvič z vodo in kosilo. Vsem, ki ste pomagali pri organizaciji turnirja, se lepo zahvaljujemo!

Tudi kegljači so bili uspešni na območnem tekmovanju v Postojni. Ljubica Fatur se je uvrstila med najboljše. Na državnem tekmovanju, katerega je organizirala Zveza za šport invalidov Slovenije v Celju, je dosegla 6. mesto. Čestitamo!

Aleksander Nadoh, Društvo invalidov Pivka

DAN ODPRTIH VRAT VOJAŠNICE PIVKA

Po dveh »koronskih« letih je vojašnica Stanislava Požarja Pivka ponovno organizirala dan odprtih vrat. Žal jo je vreme precej zagodlo, saj je bila sobota, 17. septembra, hladna in deževna. Kljub temu so si obiskovalci lahko ogledali predstavitev dela policistov, se vozili s tanki in spoznavali delo vojakov. Društvo Vita Pivka je že tradicionalno sodelovalo s svojo ekipo POMAGAJMO (sebi in drugim) – PSD.

Kljub dežju je bilo veliko zanimanja za obnavljanje znanja temeljnih postopkov oživljanja, ukrepov ob zadušitvi, krvavitvah, opeklinah, prepoznavanja možganske kapi, uporabe trikotnih rut. Obiskovalci so pripovedovali svoje izkušnje v različnih kriznih situacijah in spraševali o pravilnem ukrepanju v primeru poplave, potresa, požara in drugih nesreč. Vodja programa PSD, Lili Primc Gojič, je tudi tokrat odgovarjala na mnoga vprašanja v povezavi s psihičnim in fizičnim zdravjem, vzgojo, medsebojnimi

odnosi, komunikacijo, upravljanju s stresom, psihološko in psihosocialno pomočjo. V Društvu Vita Pivka pravijo, da jih veseli, ker je med ljudmi veliko zanimanja za pridobivanje in obnavljanje tovrstnih znanj, znanj »za življenje«. Več znanja = več varnosti.

Društvo Vita Pivka

RAZSTAVA IGRAČ » KO ZGODBE OŽIVIJO«

Knjižnica Pivka je letos že četrto leto gostila skupino »Kvačkane nitke«. Rokodelska skupina »Kvačkane nitke« je nastala kot plod sodelovanja večgeneracijskega centra in društva upokojencev Pivka. Ideja, ki sva jo pred skoraj petimi leti imeli Romana Morano kot strokovna vodja VGC-ja in vodja rokodelk v društvu upokojencev Pivka Jožica Knafelc, je obrodila številne sadove.

V skupini smo združene občanke različnih starosti, prednjačimo upokojenke, vsem pa je skupno veselje do ustvarjanja z rokami. Od začetnih hobitnic za nedonošenčke je nastalo že veliko drugih stvari. Številne igrače za otroške vrtce v občini, tople pletenine za dom starejših občanov v Postojni, pletene kapice za novorojenčke v slovenskih porodnišnicah, igrače za junake 3. nadstropja (otroci, ki se zdravijo na hemato-onkološkem oddelku), hobitnice za nedonošenčke, kvačkane muce za dobrodelno akcijo Društva za zaščito živali Postojna, to je nekaj najbolj odmevnih projektov preteklih let.

S skupino so navezali stike iz Botrstva, da smo prispevale igrače za socialno ogrožene otroke, pa tudi ukrajinske sirote v Slavini se igrajo z našimi izdelki. Nismo si mislile, da bodo naša druženja tako odmevna, zato si nismo zabeležile dosežkov, vendar bo potrebno začeti s pisanjem dogodkov in ostalih podatkov.

Naša druženja so več kot le kvačkanje, so pogovori o veselih in manj veselih dogodkih, o prazničnih običajih, kuharskih in vrtnarskih dosežkih, predvsem pa se veliko smejimo. Ko smo se sestajale še v Krpanovem domu, je na obisk večkrat prišla knjižničarka Dartaniela. Ob

Foto: Andrej Knafelc

pregledovanju kvačkanih živalic se ji je porodila ideja o povezavi igrač in knjig. Letošnja razstava je bila s pomočjo njenega izvrstnega poznavanja literature že četrta po vrsti.

Rokodelke vežejo nitke, v krožku Beremo skupaj vežejo črke in besede. Najbolj zavzeti znajo oboje, zato se je odprtju razstave pridružil literarni krožek društva upokojencev Pivka Beremo skupaj. Pokazali so nam, kako so ubesedili povezanost nitk in črk.

Razstavo igrač in otroške literature vsakokrat pripravimo v sredini septembra, saj se takrat odprejo šolska vrata. Trajala je do 6. oktobra, saj je prvi teden v oktobru tudi teden otroka. Ustvarjanje skupine »Kvačkane nitke« pa je namenjeno prav najmlajšim.

Jožica Knafelc

OB 160 - LETNICI SMRTI ANTONA MARTINA SLOMŠKA

Jesenski čas je s sabo prinesel tudi redna srečanja ljubiteljev čajank v knjižnici Pivka. Tako so se 13. oktobra zbrali udeleženci v čitalnici knjižnice. Knjižničarka Dartaniela Stegel je pripravila manjšo razstavo Slomškovihi literarnih del, seveda pa nam je tudi postregla s čajem, kot se za čajanko spodobi. Udeleženci čajanke so aktivno sodelovali v pogovoru o velikem Slovencu, blaženem Antonu Martinu Slomšku, ki ga premalo poznamo. Veliki Slovenec, Anton Martin Slomšek, 160-letnico njegove smrti smo obeležili pred kratkim, 24. septembra letos, je bil proglašen za blaženega 19. septembra 1999. Slovencem je zapustil bogato duhovno oporoko, saj je bil preroško zazrt v prihodnost slovenskega naroda, zavzemal se je za malega in pomoči potrebnega človeka. Zapustil je preko 50 književnih del, ki imajo versko in splošno poučno vsebino. Ljudje so ga imeli radi, skrbel je za njihovo izobraževanje, zanje pisal in prevajal priročnike za življenje in osnovna življenjska opravila in tako dvigoval kulturno in versko raven. Spodbujal je tudi petje in napisal veliko pesmi, ki so jih ljudje sprejeli za svoje. Kot učitelj je ustanavljal slovenske nedeljske šole za učenje materinščine, bil je borec za našo enakopravnost, prizadeval si je za združitev kristjanov, ustanovil je Mohorjevo družbo, ki deluje še danes. Na vseh področjih je bil genialen vendar skromen, zato so ga imeli ljudje tako radi, da so ga že takrat videli kot svetnika. Pivčani se lahko pohvalimo, da so njegove relikvije dobile svoje

Foto: arhiv KD Lipa

mesto v obnovljeni cerkvi Svete Trojice. Vsi prisotni so sodelovali s svojimi prispevki, saj je namen srečanja, da se vsak poglubi v tematiko in prispeva lastni razmislek ali vsebinski prispevek s svoje knjižne police. S tem človek bogati sebe in druge udeležence. Srečanje ob čaju so zaključili ob Slomškovi misli, ki velja tudi danes: »V skladu z našimi razmerami moramo danes ljubiti svoj narod in materin jezik, spoštovati zgodovino našega naroda in njegovo kulturo, ne da bi pri tem zametali in sovražili druge narode.« Še kako res ob vojnih žariščih po svetu!

Irena Margon

30 LET ANE PUPEDAN IN NJIHOV PETI STUDIJSKI ALBUM

Glasbo skupine Ana Pupedan bi lahko označili kot fuzijo različnih glasbenih vplivov, ki svoje plodove žanje na rokarski njivi. Poseben čar glasbi dodajo besedila, katerih osnovna značilnost je luciden pogled na življenje in družbeno dogajanje. Besedila, ki so v slovenščini, so velikokrat začinjena s pristnim pivškim narečjem, kar poudarja pripadnost in vpetost v lokalno okolje. **Letos 7. novembra so Pupedanci praznovali 30 let delovanja v nespremenjeni zasedbi, kar je na slovenski glasbeni sceni bolj redkost kot pravilo. Pupedanske vrste torej že tri desetletja branijo Boštjan Požar na kitari, Simon Avsec na vokalu in violini, Peter Žnidaršič na bas kitari in Marko Doles za bobni.**

Ob tej priliki ta vikend (12. novembra) pripravljajo velik koncert z gosti, ki se bo zgodil v športni dvorani Skala v Pivki.

V zadnjih treh desetletjih so Ana Pupedan dodobra prekrizarili Slovenijo in odigrali krepko preko tisoč koncertov. Gostovali so tudi v tujini in obiskali ZDA, Dansko, Belgijo, Italijo, Avstrijo, Hrvaško, Srbijo, Makedonijo, Ukrajino, Bolgarijo in Bosno in Hercegovino. Pred kratkim so v studiu JORK v Dekanih pod budnim ušesom Jadrana Ogrina, legendarnega basista številnih pionirskih zasedb rocka, kot so Kameleoni, September,

Karamela, Halo..., posneli dvanajst novih skladb, ki so izšle na petem studijskem albumu, ki nosi naslov **Naši u kantini**. Ana Pupedan je skozi celotno obdobje delovanja nagnjena k raznim transformacijam in se pojavlja pod različnimi imeni. Najbolj poznan odvod v etno vode se imenuje Ante Upedanten Banda, v tej zasedbi isti člani igrajo na bolj ljudska glasbila, kot so violina, tamburaška berda, akustična kitara (melodija tista s palmo) in boben obešen čez ramo. Sicer se v zadnjih letih v tej podobi redkeje pojavljajo, saj prvenstveno stremijo k ustvarjanju in izvajanju lastne avtorske glasbe. Ana Pupedan nastopa tudi v akustični verziji, na koncertih pa se kdaj pa kdaj prelevi tudi v vokalno zasedbo Anadamski Pupevski Pulp in zapoje A capella. Tako kot so peštre raznorazne frakcije, v katerih se pojavlja, je pestra tudi njihova glasba, ki se ne sramuje mešanja in vključevanja različnih glasbenih stilov, ki enkrat bolj, drugič manj zaznamujejo njihov prepoznaven glasbeni izraz. Pupedanci so najbrž ravno zaradi vplivov močne alternativne scene 90h let izoblikovali svoj glasbeni stil in pomešali duh tistega časa v lasten izraz, s katerim še danes razveseljujejo in zabavajo publiko različnih generacij, saj na njihove koncerte prihaja generacijsko nehomogena publika, ki ni specifično vezana na samo en glasbeni stil. **Več o nastopih in njihovem delovanju lahko izveste na njihovem FB profilu in FB strani Ana Pupedan, ker je trenutno njihova spletna stran v prestrukturiranju.**

Marko Doles

STUDENEC ŽUBORI ŽE 20 LET

Člani pevske skupine Studenec so ob okrogli obletnici pripravili nepozaben jubilejni koncert. Občinstvo so navdušili tako z odličnim programom kot tudi z izjemno zanimivim izborom gostov. Številne pesmi in skladbe so zadovoljile še tako zahtevne poslušalce in jim pričarale čudovit glasbeni večer. Ob tej priložnosti so bili deležni tudi dveh laskavih priznanj.

Studenec je pred dvajsetimi leti zažuborel prvič, svoja glasova pa sta v njem združila Irena Rep in Rafael Zorko. Skozi dve desetletji so se jima pridružili številni pevci in pevke, prihajali so in odhajali, z njima so prepevali različno dolgo, vse pa je družila ljubezen do domače pesmi in kulture. Repova, ki je tudi umetniška vodja in predsednica skupine, in Zorko ostajata zvesta Studencu skozi vsa leta. Danes skupina šteje osem članov, na odru pa se jih je predstavilo sedem. Ime si je skupina nadela po pivškem studencu, ki je bil leta v nezavidljivem stanju, s tem izborom pa je ne nazadnje opozorila tudi na propadajočo dediščino in tako na svojevrsten način pripomogla k njegovi obnovi. V vseh teh letih je skupina nanizala številne koncerte doma in v tujini, letno naštejejo okrog 25 nastopov, največ seveda v domovini, še posebej radi pa obiskujejo rojake v zamejstvu in v tujini. V spomin se jim je najbolj vtisnil nastop v Moskvi.

Ob 20-letnici napolnili dvorano Krpanovega doma

Ob okrogli obletnici so pevci zapeli v domačem kraju, obiskovalci pa so bili nad koncertom navdušeni, kar so pokazali z bučnimi aplavzi, ki so se s tribun razlegali po vsaki skladbi. Navdušil je tudi domiselni izbor gostov. Na odru so se predstavili citrar in glasbeni pedagog Tomaž Plahutnik, član Kamniških kolednikov in Ansambla Slovenija, od leta 2000 pa tudi član Slovenskega citrarskega kvarteta. Deluje kot citrarski spremljevalec mnogim slovenskim pevcem, izdal je samostojno zgoščenko ter več notnih zbirk priredb slovenskih ljudskih in ponarodelih pesmi ter popularnih skladb za citre. Plahutnik je v nekaj skladbah spremljal tudi gostitelje, med katerimi sta kot duet ubrano zapeli članici skupine, sestre Jožica Bubnič in Marjanka Stančič. Druge gostje so bile mlade glasbenice iz Pivške kotline, združene v Instrumentalno skupino Sempervivum. S skupnim ustvarjanjem so začele pred nekaj leti, tako rekoč po naključju, ki pa je preraslo v veliko več. Ime so si nadele po netresku, ki je zdravilen za ušesa. Navzoče je nagovoril še posebni gost, Joe Valenčič iz Clevelanda, ki ameriške rojake zastopa v svetovnem odboru Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Zadovoljili vse glasbene okuse

V prvem sklopu koncerta, ki ga je povezala Tinkara Volk, so se gostitelji predstavili s štirimi skladbami – za dve od njih je besedila prispevala dobra prijateljica pivških pevcev, Premka Danica Pardo, za eno od njih – Moj sin, je glasbo prispeval Rafael Zorko, ki se je v njej predstavil tudi kot solist. Sledila sta še dva sklopa. V drugem so pevci prepletli štiri ljudske pesmi, v zadnjem, tretjem, pa so popotovali po svetu – od Slovaške pa vse do Španije. Poleg Zorka sta se kot odlična solista predstavila še Neli Žlof in Renato Adam, v skladbi Leonarda Cohena Hallelujah pa se je skupini pridružila in s svojim nastopom navdušila vnukinja pevovodkinje, maturančka Ivana Jerina Rep, ki

nadvse rada prepeva že od otroštva, na odru pa je prvič stala kot gostja Studenca že z rosnimi šestimi leti. V zadnji skladbi – Eres tu je pevce na klavirju spremljala njihova nekdanja pevka, pianistka Elena Starceva, piko na i pa so v Avsenikovi skladbi Slovenija, odkod lepote tvoje pristavili še vsi nekdanji pevci, ki so se zbrali na jubilejnim koncertu in so skozi 20 let prepevali v pevski skupini Studenec. V vseh teh letih jih je bilo kar štirideset.

Za konec pa še dve laskavi priznanji

Vse pevce veže ljubezen do glasbe in petja. Za svojega konjička pa morajo tudi marsikaj žrtvovati in redno prihajati na vaje in nastope. Med člani Pevske skupine Studenec ima gotovo najdaljši staž Rafael Zorko, ki prepeva že skoraj petdeset let. Na koncertu je zato prejel častno Gallusovo značko, ki mu jo je podelil Javni sklad za kulturne dejavnosti. Skupina pa je ob okroglem jubileju prejela priznanje Zveze pevskih zborov Primorske. Navzoči so se razšli v želji, da Studenec še dolgo ne bi presahnil.

Pevsko skupino Studenec danes sestavljajo Neli Žlof, Jožica Bubnič, Karmen Vidmar, Rafael Zorko, Renato Adam, Marjanka Stančič in Irena Rep

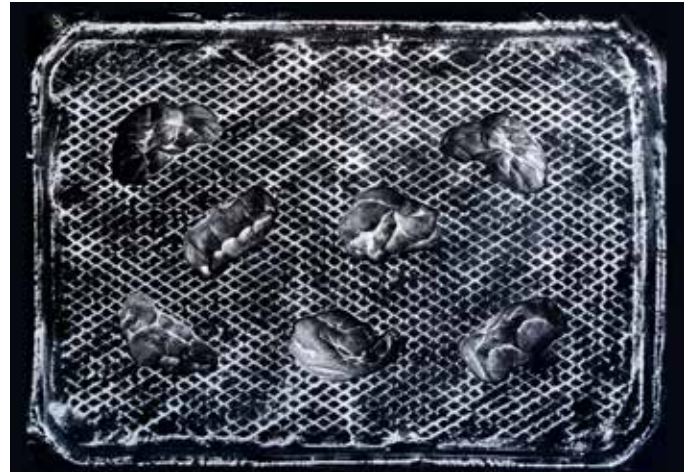
Avsenikova Slovenija je na koncu združila nekdanje pevce

Sabrina Mulec

NOVE RAZSTAVE V HIŠI KULTURE

V Hiši kulture do konca leta 2022 pripravljamo razstavi dveh umetnikov, ki vsaka na svoj način podajata kritiko sodobne družbe.

V novembru razstavlja Vanja Mervič, ki je po temeljni izobrazbi slikar, vendar ustvarja v različnih medijih, saj verjame, da ima vsaka ideja svoj specifičen način izraza. V svojem delu se na splošno ukvarja s svetom onkraj vidnih plasti materialnosti. Na eni strani raziskuje tisto, kar postane vidno šele s pomočjo sodobne tehnologije (kot je npr. elektronski mikroskop in Kirlianova kamera), to je mikrostruktura materije, na drugi pa svet nematerialnega, ideje, misli in energije. V skladu s tem njegova umetniška praksa kaže pripadnost sodobnemu znanstvenemu, materialnemu pogledu na svet, obenem pa zavezanost nečemu prvinskemu, večnemu, nerazložljivemu, kar je onkraj materialnega. Na tokratni razstavi z naslovom vzemi-prežveči-odvrzi predstavlja različna dela, v katerih se osredotoča na žvečilni gumi kot metaforo za sodobno potrošniško družbo. Decembra sledi razstava Klemna Zupanca, slikarja mlajše generacije, ki za izhodišče svojega ustvarjanja pogosto jemlje banalnosti vsakdana ter ustaljenih načinov bivanja in delovanja v sodobni družbi. Umetnik je tokratno razstavo zasnoval kot gostovanje stalne zbirke priznanega muzeja za arheologijo jezerskih reptilov Musée de Schalar. Gre za zavirljivo arheološko zbirko ostankov šaleške mitološke pošasti Škalarja, katerega obstoj je dolga leta veljal za ljudsko legendo. V leto 2023 bomo vstopili z razstavo risb

umetnice Saše Bezjak. Njeno delo temelji na preprostosti in učinkovitosti črte v risbi, izraža pa se tudi v slikarstvu, kiparstvu in umetniških akcijah. Specifično področje njenega raziskovanja je vezenina, v katero prevaja risbo, v skladu z možnostmi, ki jih ponuja ta specifična tehnika. Pri tem pogosto kot nosilec uporabi rjuhe, zavese ali prtičke. Na ta način skuša čim bolj avtentično raziskati tematiko (intimnih) medosebnih odnosov, ki je v središču njenega umetniškega zanimanja.

hisakulturepivka.com

fb.com/galerijahisakulturepivka

instagr.am/hisakulturepivka/

Mojca Grmek

ARTventni koledar

prodajna instalacija artistskih darilnih vrečk presenečenja

otvoritev: 2. december, 19h

trajanje: 2. - 9. december

lokacija: Galerija Hiša kulture v Pivki

organizacija: Destilator klub / Maja Modrijan

sodelovanje: društvo Hiša kulture v Pivki in društvo

Lokalc ter izbrani oblikovalci in umetniki iz naše regije

sofinanciranje: Občina Pivka

ARTventni koledar je projekt, ki se je pionirsko zgodil decembra 2021 in letos nadaljuje svojo tradicijo. Združuje 7 izbranih kreativcev iz naše regije, ki bodo soustvarili unikatno ponudbo svojih del / izdelkov, pakiranih v ARTventne vrečke presenečenja, ki so uporabno darilo že same po sebi. December je med drugim znan tudi po adventnem koledarju, ki v nogavice, žepke, škatlice ali škarnice skriva presenečenja za posamezne dni. Vse do 24. decembra. Potem pa nič več. Kje pa so presenečenja za zadnjih 7 dni decembra? Tule! Od nas - za vas.

ARTventne vrečke so označene s številkami (25 - 31), ki označujejo post-adventne dni v decembru, na katere prejemnik darila previdno prereže blago po označeni črti in pogleda, kakšno darilo mu je namenilo veselje.

Avtorjev omejene serije ekskluzivne artistske praznične ponudbe, ki bodo vrečke napolnili z misteriozno vsebino, še ne izdamo, ponudba vseh del in izdelkov pa bo

unikatna ali v omejenih serijah, zato vabimo, da ne odlašate z obiskom in nakupom posebnih daril za svoje drage.

Maja Modrijan

BARVITI SVET AKVARELOV JANEZA OVSCA

KD Lipa Pivka je povabilo slikarja Janeza Ovseca iz Logatca, da postavi razstavo svojih likovnih del v galeriji v Krpanovem domu v Pivki. Razstava je bila odprta 21. oktobra. Janez Ovsec je po izobrazbi strojni inženir, vendar mu je bilo že iz otroštva in kasneje srednješolske dobe likovno izražanje blizu. Kot ljubitelj kulture je tudi rad prepeval v zborih, vendar se je odločil za izpopolnjevanje v likovni umetnosti. Je član likovnikov v Logatcu, Cerknici in likovni sekciji Leon Koporc KUD Klinični center Ljubljana. Veliko razstavlja doma in v tujini in je prejel več nagrad na likovnih kolonijah. Slikar je na ogled postavil svoje barvite akvarele, ki najpogosteje prikazujejo domačo krajino in naravo iz različnih koncev slovenskega prostora. Okolje, tudi urbano krajino, skrbno načrtuje. Tako je ob odprtju razstave obljubil, da bo v prihodnje posvetil svoj čas tudi neokrnjeni naravi ob Suhorci, pa Kalcu in piški krajini. Njegove slike so realistične, vendar se v vsaki izmed njih odraža slikarjeva posebnost, sproščenost in neposrednost, s katero nas nagovarja. Tenkočutno sledi podobam iz narave, hkrati pa z barvami ustvarja žlahtne nianse. Rad se sprehaja po cvetočih poljanah in jih upodablja kar v naravi, slika pa tudi cvetlične kompozicije z rezanim cvetjem. Ob odkrivanju zunanje lepote vedno prisluhne tudi sebi. Zanimajo ga tudi figure ljudi, tako da se loteva tudi upodabljanja človeških likov. Avtor razstave je poudaril, da je treba slediti sebi in svojim željam, ki se

Foto: arhiv KD Lipa

gotovo uresničijo, če človek vztraja na svoji poti. Ob glasbi tudi likovna umetnost drugače zaživi, zato sta prijeten večer in prireditev obogatili mlada čelistka iz Vrhnike Zala Kovačič z živahno skladbo Tarantela in Pevska skupina Studenec. Pevci so zapeli pesmi, ki so se vsebinsko navezale na razstavljene slike. To so bile Večer na morju, Spominčice in Ne bodi kot drugi. Po odprtju so se v sproščenem pogovoru s slikarjem obiskovalci še zadržali in ogledovali barvite akvarele. Slikar je ob koncu še obdaril vse sodelujoče v kulturnem programu s svojimi akvareli, Kulturno društvo Lipa pa mu je podarilo za spomin na Pivko knjigo, ki jo je izdalo ob 160-letnici prihoda južne železnice v naše kraje.

Irena Margon

IZ KUFRA STRICA ANTONA

»BISER« V MOZAIKU SLOVENSTVA POD FAŠIZMOM

V meni tako dragem kufru strica Antona je tudi album fotografij, ki jih je hranila teta Pepca, uradno Josipina Žele, roj. Lenček. Teta Pepca je bila letnik 1908. V času vzpona fašizma je imela 24 let, šivilja po poklicu in celo življenje v kulturi tako ali drugače. Nazadnje je, dokler je mogla, pela v pivškem cerkvenem zboru. Leta 1922, pred točno sto leti, se je začel vzpon fašističnega enoumja in nasilja, ko je fašistična stranka prevzela oblast v Italiji. Slovenci v naših krajih, ki so bili pod Italijo, so veliko pretrpeli. Od konfinacij, ko so preselili začasno cele vasi ob takratni meji z Jugoslavijo v notranjost Italije, prepovedi slovenščine v šolah in cerkvi in sploh javne rabe, pa do nasilja nad zavednimi Slovenci. Primorski duhovniki, naj omenim izjemno dejavnega Virgilija Ščeka v Lokvi, pa našega domačina dr. Antona Požarja, so vztrajali v rabi slovenščine in prevzeli glavno vlogo v boju za njeno ohranitev. Moram pa omeniti zanimiv dogodek, v katerem je sodelovala skoraj cela družina Lenček z današnje Tržaške ceste v Postojni, od tu izvira naša teta Pepca, pa tudi njena sestra, moja stara mama Frančiška Margon, ki je imela gostilno v Trnju. Na orumeneli fotografiji igralske skupine je dvanajst oseb, za nekatere sem uspel izvedeti, kdo so, s pomočjo Ivanke Todorovič, sestrične moje mame, ki tudi izvira iz družine Lenčkovih. Fotografija ima na hrbtni strani napisan datum 20. 2. 1928, to je v obdobju vzpona in dominacije fašizma. Teta Ivanka mi je povedala, da so igrali igro Božična sirota. Avtor ni znan. Klasični božični motivi iger so jaslice, božično drevesce in polnočnica, pogosto pa tudi osamljene osebe, starejši ljudje, pa tudi sirote. Božični čas preveva posebno družinsko razpoloženje

in tako so se spomnili tudi tistih, ki nimajo strehe nad glavo. Pa pojdimo k osebam na fotografiji. Od desne proti levi v zadnji vrsti so Pepca Žele, njen oče Franc Lenček, Frančiška Margon (v belem oblačilu), njen brat France Lenček (odšel v Argentino), pred njim v sredini je Johana Senkotova (naslonjena na mizico), levo spredaj pa Zofka Debevec. Stric France Lenček je igral žensko vlogo, morda je zbolela igralka in jo je nadomeščal, ne vemo. Teta Pepca drži v roki svitek papirja, najbrž tekst, predvidevam, da je bila prišepetovanka, tudi oblečena je prav praznično, s koravdo okoli vrati in frizuro. Vsi igralci so opravljeni za igro, le drugi z desne strani zadaj me spominja bolj na režiserja. Sicer, kdo ve. Igro so večkrat zaigrali v Postojni, najbrž pa so tudi gostovali v Št. Petru na Krasu – Pivki. Vsekakor je fotografija dokaz živega slovenstva v njegovih najtežjih časih in spodbuda za razmislek, kje smo in kam plovemo. Vsak se mora pri sebi vprašati in najti odgovor. Materialno smo na boljšem, duhovna plat pa ... Odgovoriti si mora vsak sam.

Ernest Margon

NAGRADA ZA NAŠE IZJEMNE ŠPORTNE DOSEŽKE

Naše Športno društvo Pike je na enem izmed treningov obiskal župan Robert Smrdelj, in sicer nas je razveselil s prav posebnim presenečenjem. Za vse izjemne športne dosežke v sezoni 21/22, s posebnim poudarkom na evropskem prvenstvu, iz katerega smo se PIKE vrnile z dvema naslovoma evropskih prvakov in evropskih podprvakov, je plesalcem in plesalkam ter trenerjem izrekel iskrene čestitke in nam podaril denarni bon v vrednosti 500 €.

Hvala gospodu županu in Občini Pivka!

Vaše Pike

USPEŠEN ZAKLJUČEK KOŠANK

Foto: Valter Leban

Drugi vikend v septembru se je začelo tekmovanje v Ženski futsal ligi, ki spada pod okrilje Nogometne zveze Slovenije. V osemčlanski ligi že vrst let nastopa tudi Športno društvo Košana, ki je uspešno startalo v sezono 2022/23.

V prvi domači prvenstveni tekmi je kar s 7 : 0 (4 : 0) odpravila novinke v ligi FK Novo mesto. V polno so zadele Teja Keržič 2 (novinka, ki je prišla iz Cerknice), Kaltrina Kajtazi, Anja Žvokelj, Ana Bucik, Erna Muhić in Maša Novak. Po reprezentančnih pripravah, kjer so bile tudi štiri košanske igralka, je bil v nedeljo, 25. septembra, na sporedu 2. krog. Ob 15. uri se je ŠD Košana v športni dvorani Skala v Pivki pomerila s ŠD Extrem iz Sodražice.

O zmagi ni bilo dvomiti, kajti Košanke spadajo v sam vrh slovenskega ženskega futsala. Tekma se je končala z rezultatom 4 : 1 (3 : 0) za domačo ekipo, ki jo vodi trener Miha Osojnik. Strelke so bile: Larisa Djak, Šejla Čibukčič, Anja Žvokelj in Kaltrina Kajtazi. Trenutni vrstni red na lestvici Ženske futsal lige sezona 2022/23 – 1. KMN Slovenske gorice, ŠD Košana in ŽNK Celje vsi po šest točk.

Za prvovrstni dogodek pa je pred tekmo poskrbel župan občine Pivka Robert Smrdelj, ki je ekipo ŠD Košana obiskal, se z njimi prijateljsko pogovoril in ekipi podelil darilni bon.

Brane Fatur

USPEL NAM JE PRVI DINA TRAIL

Tekaškega dogodka Dina trail, ki je bil v soboto 24. septembra, se je udeležilo lepo število tekačev iz celotne Slovenije. Ekipe Zavoda za turizem Pivka, ki je prvič organizirala tovrstno prireditev, se zahvaljuje vsem tekačem in prostovoljcem, brez katerih dogodka ne bi bilo mogoče izpeljati. Hvala županu Občine Pivka, ki je spretno in točno oznanil start vseh 4-ih disciplin. Hvala Občini Pivka za podporo pri organizaciji dogodka. Hvala članom atletskega kluba Pivka, da so pometali pred tekači spredaj in zadaj in hvala tudi vam, ki ste bili del tega izjemnega dogodka.

Rezultati tekmovanja so bili:

Volk

1. Jernej Žnidaršič
2. Simon Simončič
3. Boštjan Dolgan

12 km

Medved

1. Tjaž Dolgan
2. Marko Švara
3. Rok Prelc

8 km

Mladinski Ris

1. Blaž Kovačič
2. Enes Vukalič
3. Elmin Vukalič

5 km

Zavod za turizem Pivka

TJAŽ DOLGAN – ZMAGOVALEC NA PRVENSTVU SLOVENIJE V ULIČNEM TEKU

Po dveh letih premora je v sklopu Ljubljanskega maratona v centru prestolnice spet potekalo Prvenstvo Slovenije v uličnem teku za osnovne in srednje šole. Za naslove so se pomerili srednješolci ter osnovnošolci od 6. do 9. razreda. Nastopilo je več kot 6.000 tekačev. Osnovnošolci so morali preteči 1800 metrov, srednješolci pa dobrih 3000 metrov. Večino tekov je oviral kar precej močan dež, a se mladi tekači niso pustili motiti in so dosegli nekaj dobrih časov.

Med dijaki, tekli so vsi skupaj, je prvi v cilj pritekel član Atletskega kluba Pivka Tjaž Dolgan (9:17) iz Gimnazije Koper, ki se je veselil naslova med letniki 2004 in 2005. Tjaž je tako na najboljši možni način zaključil tekmovalno sezono 2022. Na šolskih atletskega tekmovanjih je osvojil tri medalje, poleg zlate na uličnem teku še srebrno na 2.000 metrov na stadionu in bronasto v gorskih tekih.

Tjaž je atletski mladinski reprezentant, kar je potrdil z zmago na državnem prvenstvu članov U23 v teku na 5.000 metrov v Novi Gorici in drugim mestom na mladinskem dvoranskem prvenstvu na 1.500 metrov. S četrtem mestom na članskem državnem prvenstvu na 3.000 metrov pa že opozarja, da se razvija v enega najboljših »srednjeprogašev« v Sloveniji.

V Atletskem klubu Pivka smo zelo veseli, da Tjaž najde čas in ima podporo za nastope na atletskega tekmovanjih, saj je Tjažev prvi šport triatlon in je tudi član Slovenske triatlonske reprezentance. Poleg vseh odličnih rezultatov, ki jih je dosegel na slovenskih tekmah, se je Tjaž junija udeležil svetovnega mladinskega prvenstva v duatlonu, ki je potekalo v Targu Mures v Romuniji in osvojil vrhunsko 14. mesto.

Iskrene čestitke!!

Boštjan D.

PRVE MEDNARODNE IZKUŠNJE KEGLJAČIC KK PIVKA

Foto: Arhiv KK Pivka

Ženska ekipa Kegljškega kluba Pivka se je 3. oktobra udeležila tekmovanja v Evropskem pokalu v Romuniji. Na tekmovanju je nastopilo 14 ekip, med njimi so zasedle solidno deseto mesto. Z malo več izkušenj in nekoliko sreče bi se lahko uvrstile med štiri ekipe in v nadaljnje tekmovanje. V ekipi so nastopile naslednje igralke: Zagorka Panič, Metka Škoberne, Jana Oblesčak, Anja Bašek, Tina Kresevič, Nataša Radič, Aurora Pekošak, Lea Pašić in Maja Česnik. Tako je bila ekipa kombinacija izkušenosti in mladosti. Najboljši rezultat je dosegla najmlajša članica Aurora s 603 podrtimi keglji, kar je tudi njen osebni rekord. S solidno igro sta se izkazali tudi Anja s 576 in Nataša s 569 podrtimi keglji. Dobro igro so pokazale tudi ostale tri igralke: Metka s 548, Lea s 538 in Tina s 510 podrtimi keglji. Ekipo sta spremljala trener Iztok Kovač in pomočnik trenerja Marjan Bašek. Kegljški klub se zahvaljuje podjetju Pivka d. d. za prejetu donatorstvo, ki je omogočilo udeležbo na pokalu v Romuniji. Prvo pot na mednarodno tekmovanje so podprli tudi Občina Pivka, Športna zveza Pivka in podjetji SITOR d. o. o. in ORO-MET d. o. o. Hvala vsem za finančno pomoč. Prve dragocene evropske izkušnje naših tekmovalk so temelj za nadaljnje uspešno delo.

Irena Margon

SLAVEC-PRO

NOVO!

Izdelava systemskega zaklepanja:
VSA VRATA - EN KLJUČ!

- Kljuge ter ostalo okovje za vrata in okna
- Cilindrični vložki in obešanke
- Kovano okovje za polkna
- Varnostne kljuge
- Elektronska kontrola pristopa
- Digitalna kukala

WWW.VSEZAVRATA.SI

Selce 17, 6257 Pivka

Jan Slavec: +386 40 989 306

299^{,00} €

NOV prenosnik
Dell Inspiron 3502

Zaslon: 15,6 Full HD 1920X1080
Procesor: Intel Pentium N5030
Ram: 8GB DDR4
SSD: 128GB M.2
Windows 11
Garancija: 2 leti

449^{,00} €

Obnovljen prenosnik
Lenovo T560

Zaslon: 15,6 Full HD 1920X1080 Touchscreen
Procesor: Intel Core i5-6300U
Ram: 16GB DDR4
SSD: 1TB M.2
Windows 10 PRO
Garancija: 1 Leto

759^{,00} €

Tablica
Remarkable 2

Zaslon: 10.3"
E-bralnik
Piši briši tablica
Pisalo marker plus
Ovitek za tablico

249^{,00} €

Obnovljen računalnik
HP Elitedesk 800 G2

Procesor: Intel Core i5-6500
Ram: 8GB DDR4
SSD: 256GB
Windows 10 PRO
Garancija: 1 Leto

**KLIK
SHOP**

T 05/ 720 48 88

E info@klikshop.net

Tržaška cesta 50a | Postojna

www.klikshop.si

Geodetske storitve

Parcelacija

Ureditev meje

Izravnavna meje

Inženirska geodezija

Določitev hišne številke

Označitev meje v naravi

Izdelava geodetskega načrta

Zakoličba stavbe in drugih objektov

Izdelava elaborata lokacijske izboljšave

Izdelava elaborata za spremembo podatkov katastra stavb

Pomoč pri prodaji in nakupu nepremičnin (izpeljava celotnega posla)

Izdelava elaborata za vpis stavbe in delov stavbe v kataster stavb

Določitev zemljišča pod stavbo in izdelava elaborata za evidentiranje stavbe

📍 Knežak 3, 6253 Knežak ☎️ +386 (0)31 733 290 / +386 (0)31 344 738 ✉️ info@merkantil-geo.si 🌐 www.merkantil-geo.si

topdom
mfm intarzija

*Vse za obnovo in gradnjo
od temeljev do strehe.*

GRADBENI
CENTER

MFM INTARZIJA
PRESTRANEK

www.mfm-intarzija.si

www.adelsberg.si

SPLOŠNI SERVIS | AVTOOPTIKA | VULKANIZERSTVO | AVTOPRALNICA | PRODAJA E-KOLES

Za župana podpiramo **Roberta Smrdelja.**

#ZatePivka

SMO ZA:

Nadaljnji razvoj občine:

nova stanovanja, obvoznica, kolesarske poti, razširitev industrijske cone, druga faza vrtca, prostori za mlade, nova športna igrišča (Košana, Pivka)

Povečanje proračunskih sredstev za **kulturo in šport**

Ohranjanje vrednot in obeležij **NOB**

OBKROŽITE ŠTEVILKO

Listo Socialnih demokratov za občinski svet sestavljamo:

DRAGO ŠTUNF

Petelinje

Carinik, upokojenec, glasbenik, športni delavec, častni občan občine Pivka

BOŽA PEČKO

Stara Sušica

Višji upravni delavec, upokojenka, predsednica občinskega odbora borcev za vrednotenje NOB

KEVIN SERTIČ ŠABEC

Pivka

Zdravstveni tehnik, član mladega foruma SD

ESTER ZAMUDA

Juršče

Ekonomski tehnik, osebna asistentka

MIHA SMRDELJ

Klenik

Pravosodni policist, predsednik občinskega odbora SD

SLAVKA GLAŽAR

Dolnja Košana

Učiteljica razrednega pouka, upokojenka

LUKA ŠTUNF

Petelinje

Dipl. ing. lesarstva, samostojni podjetnik, športnik

DORA HRVATIČ

Mala Pristava

Administratorka, upokojenka, pesnica

FRANKO LESKOVEC

Pivka

Elektrotehnik, upokojenec, športni delavec

EDMUND JULIJAN

SREBOT

Petelinje

Srednja strokovna, upokojenec, pevec

MOJCA POŽAR

ŠTUNF

Petelinje

Univ. dipl. ing. kemijske tehnologije, upokojenka

STANKO SUŠELJ

Dolnja Košana

Mesar, upokojenec, športnik

LEA POSEGA

Pivka

Ing. organizacije dela, upokojenka

ANTON BERNE

Slovenska vas

Ing. gozdarstva, upokojenec, atlet

MARJAN KORENT

Drskovče

Transportni komercialist, upokojenec, atlet in športni trener

Spoštovane občanke in občani Občine Pivka

Iskrena hvala za vaše dosedanje zaupanje. Na teh lokalnih volitvah je poudarek pri izbiri sestave občinskega sveta, saj je ta bistven za kvaliteten in aktiven razvoj. Slovenska ljudska stranka ima že v vsem obdobju obstanka naše občine odločilno razvojno vlogo in veseli bomo vaše podpore.

Ne izpušajte volitev, izkoristite možnost vpliva na izbiro. V Slovenski ljudski stranki si želimo, da izbiro podkrepite z uporabo preferenčnega glasu.

Vabljeni, da gremo ambiciozno
SKUPAJ NAPREJ.

ROBERT SMRDELJ

ZA ŽUPANA OBČINE PIVKA

1. Robert Smrdelj
2. Majda Godina
3. Jože Morel
4. Suzana Vodopivec
5. Franko Dolgan
6. Nika Štradjot

7. Aleš Sedmak
8. Tadeja Logar
9. Janko Kovačič
10. Barbara Boštjančič
11. Bruno Šincek
12. Gisela Ross Pantelič

13. Tibor Pranjić
14. Julka Dekleva
15. Anja Lenarčič
16. Ivica Alojzija Černec
17. David Penko

Skupaj naprej.

VERJAMEMO

3 v občino **Pivka**
in njene prebivalce
VSEH GENERACIJ!

Prizadevali smo si za ustanovitev Občine Pivka – zgodbe o uspehu. Hočemo njen razvoj, napredek naših vasi in Pivke, varno in kvalitetno življenje vseh. Kot edina stranka v Pivki smo podprli prizadevanja Suhorcev za ohranitev doline Suhorce in Padeža – in skupaj z drugimi uspeli.

V občinskem svetu bomo vaš glas. Obkrožite številko 3. Hvala za zaupanje.

Poskrbeti hočemo:

- **ZA gospodarstvo in kmetijstvo** v času korenitih sprememb in negotovih razmer v svetu: podpora malemu gospodarstvu in socialnemu podjetništvu, uveljavitev lesarstva, tržnica (samooskrba in lokalni pridelki), razvoj kmetij tudi v okviru Parka PPJ;
- **ZA mlade in starejše**: stanovanja in gradbene parcele, prostori za mlade, medgeneracijsko sožitje in pomoč (z Domom za starejše), participatorni proračun, organizacija prevozov do občinskega središča;
- **ZA varnost prometa**: uresničitev strategije varnosti prometa (kratkotrajno parkiranje – Krpanov dom, banka...), izgradnja celotne obvoznice;
- **ZA varno življenjsko okolje**: občinski monitoring vplivov na okolje (hrup, zrak), problematika azbesta (Košanska dolina);
- **ZA področje šolstva, gasilstva, športa in kulture**: več sredstev za dejavnosti, ki so temelj razvoja, vzgoje in domoljubja, sodelovanje in podpora šolama in vrtcem, izgradnja II. faze vrtca v Pivki;
- **ZA področje družbenih dejavnosti**: ohranjanje kulturne dediščine (križ ob cesti pri Selcah, tehnična v Dolnji Košani...), oživitve propadajočih objektov (stara šola v Zagorju, Trnju...);
- **ZA zdravstvo**: ureditev nemotenega dela ambulant v Zdravstveni postaji Pivka, zagotovitev psihosocialne pomoči v vseh življenjskih obdobjih.

SKUPAJ BOMO TO URESNIČILI!

Lista kandidatov NSi

1. Ernest Margon
2. Miljana Butina Smrdel
3. Uroš Kristan
4. Dragica Kaluža
5. Krištof Marcijuš
6. Ksenija Tomšič Benčina
7. Teodor Benčič
8. Eva Ule
9. Marjan Križaj
10. Irena Vodopivec
11. Aleš Bajc
12. Viktorija Gorjanc
13. Jože Štradjot
14. Nadja Možina
15. Stanislav Česnik
16. Irena Margon
17. Dragan Stević

N.Si
Narodna lista

KL
KRpanova lista

KER NAM JE MAR!

VSAK
GLAS
ŠTEJE!

ANDREJ KRISTAN, ZDENKA KAPELJ, SIMON VUGA, KATARINA ZAFRAN, IZTOK ZADNIK, KATARINA TEMKOVA, PETER ŽENKO, IVANKA DRAKSLER, DAMIJAN KAPELJ, MIRAN ŠPILAR, ANJA JAGODNIK, VASJA AČIMOVIČ, PETER ŠABEC, TINA VODOPIVEC, JELENA PODBOJ, ROK KLEBČAR, SIMON KAPELJ.

ZA BOLJŠE ŽIVLJENJE V OBČINI PIVKA.

KINO KOTIČEK

OBIŠČITE KINO PIVKA

IZPOSTAVLJAMO

Zavod za turizem Pivka in Kino Pivka vabita
v četrtek, 24.11.2022, ob 17. uri

na ogled filma Gorska mrzlica
in predavanje o varnem gibanju v gorah,
ki ga bo vodil Matjaž Šerkezi iz Planinske zveze Slovenije.

Predstave so objavljene na spletni strani Zavoda za turizem Pivka (www.visitpivka.si), zavihek Kino Pivka, na spletni strani Občina Pivka in na FB strani Kino Pivka.

O ZGODBI:

Mladega angleškega alpinista njegov prijatelj zvabi v Alpe, da bi mu pomagal osvojiti »velike tri« vrhove – Matterhorn, Eiger in Mont Blanc. A kljub temu, da so plezalci med vzponom na prva dva vrhova priča smrtnim žrtvam, vztrajajo pri vzponu na zadnji vrh, a ne pričakujejo smrtonosne nevihte, ki se pripravlja na drugi strani gore. Drama bo gledalce popeljala dobesedno na vrh nekaterih najnevarnejših vrhov sveta, hkrati pa pripovedovala vznemirljivo, a nežno zgodbo o ljubezni, izgubi in preživetju. Film združuje ganljivo človeško dramo z nekaterimi najbolj diha jemajočimi posnetki alpskega plezanja, kar jih je bilo kdaj ujetih na kamero in obljublja izkušnjo, ki si jo bodo gledalci zapomnili še leta.

PREDAVANJE VARNO GIBANJE V GORAH:

MATJAŽ ŠERKEZI

40-letni strokovni sodelavec Planinske zveze Slovenije za preventivo in usposabljanje je s hribi povezan, že odkar je shodil. Torej, »since 1982«, bi lahko rekli. Pri devetih letih je s starši prehodil Slovensko planinsko pot, kmalu zatem je začel plezati in bil v zgodnjih najstniških letih že član Gorske reševalne službe Prevalje. Korošec, ki zadnjih dvajset let živi v Kamniku, je ponosni mož ter oče dvema hčerkama in sinu. S Šerkozavri, kot se sami simpatično poimenujejo, uživajo v čudežu narave. Matjaž bo kot strokovni sodelavec Planinske zveze Slovenije v sproščenem pogovoru, ki bo moderiran, delil z nami bogate izkušnje, kako se v gorah gibati varno.

Vstopnina za dogodek je 6,50 eur.

Vljudno vabljeni!

PREDSTAVE V NOVEMBRU:

12.11.2022, ob 17:30: **Vesela pošastna družina 2**
12.11.2022, ob 19:30: **Doba Armagedona**
20.11.2022, ob 17:30: **Črni panter: Wakanda za vedno**
20.11.2022, ob 19:30: **Kapa**
24.11.2022, ob 17:00: **Gorska mrzlica + (predavanje VARNO V GORE)**
26.11.2022, ob 17:30: **Menu**
26.11.2022, ob 19:30: **Čudežni svet**

Nagradno vprašanje:

Kdo je režiser novega animiranega filma Čudežni svet?

Pravilni odgovor bo nagrajencu prinesel brezplačno vstopnico za otroško ali odraslo predstavo.
Odgovore pošljite na kino.pivka@pivka.si.

NOVEMBER

sobota, 12. november ob 20. uri, Dvorana Skala
VELIKI KONCERT ANE PUPEDAN OB 30. OBLETNICI
(organizira: Ana Pupedan)

torek, 15. november ob 9. uri, ZD Postojna (predavalnica v 2. nadstropju)
BREZPLAČNA DELAVNICA: ZDRAVO ŽIVIM
(organizira: Center za krepitev zdravja)

torek, 15. november ob 16. uri, ZD Postojna (predavalnica v 2. nadstropju)
BREZPLAČNA DELAVNICA: PODPORA PRI SPOPRIJEMANJU S TESNOBO
(organizira: Center za krepitev zdravja)

četrtek, 17. november ob 17. uri, Kinodvorana Krpanovega doma
OTROŠKI ABONMA PIŠČANEC PETER: MUCA COPATARICA
(organizira: Zavod za turizem Pivka)

četrtek, 17. november ob 17. uri, Gasilski dom Zagorje
BREZPLAČNA DELAVNICA: OSNOVE SEMENARSTVA
(organizira: Ljudska univerza Postojna)

petek, 18. november ob 17.30 uri, Krpanov dom Pivka
KULINARIČNI DOGODEK »KOLINE 2022«
Na dogodek se je potrebno predhodno prijaviti.
(organizirajo: RRA Zeleni kras, Društvo za gostinstvo in turizem Postojna in Pivka, Zavod Znanje Postojna – OE Turizem)

sobota, 19. november ob 19. uri, Krpanov dom Pivka
PRVIH 50 MOŠKEGA PEVSKEGA ZBORA PIVKA
(organizira: Moški pevski zbor Pivka)

ponedeljek, 21. november ob 10. uri, Ljudska univerza Postojna
BREZPLAČNA DELAVNICA: UPORABA PAMETNEGA TELEFONA ZA ZAČETNIKE
(organizira: Ljudska univerza Postojna)

torek, 22. november ob 10. uri, ZD Postojna (predavalnica v 2. nadstropju)
BREZPLAČNA DELAVNICA: S SLADKORNO BOLEZNIJO SKOZI ŽIVLJENJE
(organizira: Center za krepitev zdravja)

torek, 22. november ob 17. uri, Krpanov dom Pivka
BREZPLAČNA DELAVNICA: OSNOVE SEMENARSTVA
(organizira: Ljudska univerza Postojna)

četrtek, 24. november ob 17. uri, Kinodvorana Krpanovega doma
FILM GORSKA MRZLICA IN PREDAVANJE O VARNEM GIBANJU V GORAH
(organizirata: Zavod za turizem Pivka in Kino Pivka)

do 25. novembra, Hiša kulture Pivka
RAZSTAVA: VANJA MERVIČ, VZEMI-PREŽVEČI-ODVRZI
(organizira: Hiša Kulture Pivka)

nedelja, 27. november ob 18. uri, Krpanov dom Pivka
ČAROBNI ADVENTNI ČAS, KONCERT JURETA POČKAJA S PRIJATELJI

sreda, 30. november ob 9. uri, ZD Postojna (predavalnica v 2. nadstropju)
BREZPLAČNA DELAVNICA: TEHNIKE SPROŠČANJA
(organizira: Center za krepitev zdravja)

DECEMBER

petek, 2. december od 14. do 19. ure, Krpanov dom Pivka
MIKLAVŽEV SEJEM
(organizira: Turistično društvo Pivka)

petek, 2. december ob 18. uri, Krpanov dom Pivka
KONCERT VILHARJEVIH PESMI - SLOVENSKI DOM KPD BAZOVICA IZ REKE

petek, 2. december ob 19. uri, Galerija Hiša kulture Pivka
OTVORITEV: ARTVENTNI KOLEDAR
Trajanje prodajne razstave od 2. do 9. decembra.
(organizira: Destilator klub v sodelovanju s Hišo kulture Pivka in Društvom Lokale)

petek, 2. december ob 19. uri, Hiša kulture Pivka
OTVORITEV RAZSTAVE: KLEMEN ZUPANČ, VEČMEDIJSKA PROSTORSKA INSTALACIJA
Razstava bo na ogled od 2. do 23. decembra.
(organizira: Hiša Kulture Pivka)

sobota, 3. december ob 19. uri, Krpanov dom Pivka
»KU PRIDE MIKLAVŽ«
Koncert: Fantje spod Šilentabra, Akordi, Leteči muzikanti, Snežnik

nedelja, 4. december ob 16. uri, Krpanov dom Pivka
GLEDALIŠKA PREDSTAVA IN MIKLAVŽEVANJE
(organizira: KD Lipa Pivka)

sobota, 10. december ob 10. uri, Hiša kulture Pivka
OTROŠKA DELAVNICA OB RAZSTAVI KLEMNA ZUPANCA
(organizira: Hiša Kulture Pivka)

sobota, 10. december ob 19. uri, Krpanov dom Pivka
RECITAL GREGORČIČEVE POEZIJE Z JANKOM KRIŠTOFOM, koroškim duhovnikom in PEVSKO SKUPINO SLAVNA
(organizirata: KD Lipa Pivka in KD Slavina)

petek, 16. december ob 17. uri, Hiša kulture Pivka
DRUŽINSKA DELAVNICA OB RAZSTAVI KLEMNA ZUPANCA
(organizira: Hiša Kulture Pivka)

21., 22. in 23. december od 17. do 22. ure, Krpanov dom Pivka
BOŽIČNI SEJEM S PRODAJNIMI STOJNICAMI
(organizira: Zavod za turizem Pivka)

ponedeljek, 26. december ob 10. uri, izhodišče Krpanov dom Pivka
BOŽIČNI POHOD PO POTEH KAMNITIH KRIŽEV OD PIVKE DO NARINA
(organizira: KD Lipa Pivka)

ponedeljek, 26. december ob 17. uri z igrišča v Trnju
NOČNI POHOD Z BAKLAMI NA SVETO TROJICO
(organizira: Turistično društvo Pivka)

JANUAR

petek, 6. januar ob 19. uri, Hiša kulture Pivka
OTVORITEV RAZSTAVE: SAŠA BEZJAK, RISBE
Razstava bo na ogled od 6. do 27. januarja.
(organizira: Hiša Kulture Pivka)

četrtek, 19. januar ob 17. uri, Kinodvorana Krpanovega doma
OTROŠKI ABONMA PIŠČANEC PETER: PUSTOLOVŠČINA BIBI IN GUSTIJA
(organizira: Zavod za turizem Pivka)

vsako soboto

KINO PIVKA

Aktualen spored kino predvajanj je objavljen na FB strani Kino Pivka, Radio 94 ter na strani Občine Pivka.

vsak delavnik med 8. in 16. uro, Ljudska univerza Postojna
SVETOVALNO SREDIŠČE IN SREDIŠČE ZA SAMOSTOJNO UČENJE
Brezplačno. Predhodna najava na ana.sabec@zavod-znanje.si, 05/721 12 84.
(organizira Ljudska univerza Postojna)

vsak petek ob 19. uri, Športna dvorana Skala
SALSA Z YOIRO
Informacije in prijave: Yoira Serrano Gutierrez, 068 696 637

DINA PIVKA
torek – petek: 11.00 – 14.00
sobota – nedelja: 10.00 – 16.00

PARK VOJAŠKE ZGODOVINE
ponedeljek – petek: 11.00 – 14.00
sobota, nedelja, prazniki, šolske počitnice: 10.00 – 16.00